

Katolički list

ZVONIK

GOD: IX BR. 3 (69) Subotica, ožujak (mart) 2002. 40,00 din

NADA USKRSNUĆA

*Uskrsnim nam ovim danom
Smrtnicima nada sviće:
Nakon smrti - svi mi znamo -
S Kristom ćemo uskrsnuti.*

Ovi stihovi vazmenog himna Službe čitanja Časoslova naroda Božjega divno nam dočaravaju nadu uskrsnuća. Smrt je najveći neprijatelj čovjekove sreće. Smrt drage nam osobe najbolnije je čovjekovo iskustvo. Strah od smrti iskonski je čovjekov strah. I tako je bilo sve do onog čudesnog jutra Kristovog uskrsnuća. Tada "uskrsnuća nada, evo, smrtnicima svima svanu!"

Taj dan iščekivao je pali čovjek vjekovima. U Starom zavjetu postupno je rasla vjera u novi život, život poslije smrti. Za rani Stari zavjet "podzemlje" je svijet mrtvih; ono je zemlja bez povratka, bez ljudskog glasa, zemlja šutnje... Onaj tko je u podzemlju ne može slaviti Jahvu. Kasnije se javlja svijest da je Jahve gospodar i podzemlja. Vjera da je on gospodar cijeloga svijeta (svemir, zemlja, podzemlje) postat će temeljem biblijske nade u uskrsnuće. Ranožidovska apokaliptika u Bibliji i izvan Biblije nositeljica je svjetske nade u uskrsnuće. Njezina temeljna ispovijed glasi: Bog je gospodar i živih i mrtvih (usp. *Praktični biblijski leksikon* /PBL/, str. 440).

Prorok Izaija jasno je nagovijestio tu nadu: "Uništit će (Jahve) smrt zauvijek. Otrt će Gospodin Bog suze sa svakoga lica, skinut će sramotu svoga naroda na svoj zemlji" (Iz 25,8). "Ti će mrtvaci oživjeti, uskrsnut će. Probudit će se i klicati stanovnici praha" (Iz 26,1). Dok Izaija budi nadu u uskrsnuće samo za izraelski narod, dotle prorok Danijel ide korak dalje: "Probudit će se mnogi od onih što snivaju u zemljinu prahu; jedni za vječni život, drugi za sramotu, za vječnu gadost" (Dn 12,2).

Uskrsnuće Isusa Krista potvrđuje vjeru u Boga koji je gospodar i mrtvima i živima: "Jer radi ovoga Krist umrije i oživje: da postane gospodar i živima i mrtvima" (Rim 14,9). Događaj Kristova uskrsnuća je prekretnica povijesti. "Novi život" (Rim 6,10s) otvorio se svim ljudima kao stvarnost i kao stalna mogućnost. Isusova smrt u svjetlu uskrsnuća razotkrila se zapravo kao život. Poslije uskrsnuća Isusov križ je trajni put prema životu. "U uskrsnuću se otkriva i ispunjava skrivena životna snaga križa,

života za druge, ljubavi... Isusovo uskrsnuće početak je sveopćeg uskrsnuća mrtvih, početak vladavine života" /PBL, str. 440/. "Kao što u Adamu svi umiru, tako u Kristu svi oživljuju" (1 Kor 15,22). I smrt će na koncu vremena biti konačno uništena zajedno sa suzama i boli: "I otrt će im svaku suzu s očiju, te smrti biti više neće, ni tuge, ni jauka, ni boli biti više neće jer - prijašnje uminu" (Otk 21,4). Taj novi život očekuje i cijelo stvorenje: "stvorenje je uistinu podvrgnuto ispraznosti - ne po svojoj volji, nego zbog onoga koji ga podvrgnu - ali u nadi. Jer i stvorenje će se osloboditi robovanja pokvarljivosti da sudjeluje u slobodi i slavi djece Božje. Jer znamo: sve stvorenje zajedno uzdiše i muči se u porođajnim bolima sve dosada" (Rim 8,20-22). Ova nada uskrsnuća nije tek nada uskrsnuća za neki čisto duhovni svijet. Mi se nadamo uskrsnuću tijela i preobrazbi svemira - novom nebu i novoj zemlji! No o ovomu u sljedećem broju.

Dragi čitatelji! Slaviti Uskrs u takvoj svijesti je nešto doista divno. To je razlog da neprestano pjevamo "Aleluja". Život u sjaju Kristovog uskrsnuća je jedna trajna igra ljubavi. Više ništa nije besmisleno. Ništa više nije preteško... Sve možemo izdržati kad nam je budućnost takva. No iščekivanje uskrsne budućnosti ne smije nas baciti u pasivu. Uskrsli Gospodin pred našim licem je trajni zahtjev: živi novim životom, što si ga na krštenju primio. Živjeti novim životom dobrote, svetosti, ljubavi - to je pravi način slavljenja Uskrsa ovdje na zemlji i sigurno jamstvo da naša nada vječnog Uskrsa nije uzaludna.

Trudili smo se da ovaj broj "Zvonika" sadrži dovoljno poticaja za novi život i za raspirivanje nade uskrsnuća. Posebno ovdje želim spomenuti našu novu rubriku koju će uređivati s. Blaženka: "Mi u crkvi - zvanja, službe, darovi...". Bit će to naš doprinos novim zvanjima za novu Europu. A pismo koje smo dobili od brata pravoslavne vjere, svjedoči da smo na dobrom putu. Aleluja!

Neka nam Uskrsli podari novi zamah za življenje novim životom i produbljenju nadu uskrsnuća! S tim mislima želim

SVIMA SRETAN
I BLAGOSLOVLJEN USKRS!

Vaš urednik

TI ZNAŠ GOSPODE ...

Ti jedini znaš kako si to učinio. Ja samo znam da sam išla ulicom sjetna i smirena jedne obične večeri, udišući svakim korakom molitvu i vapaj sve dok mi nije žilama počela teći kao mlaz svježje krvi snaga života jaka i puna mirna a uznemirujuća.

Oči mi se ispuniše toplinom koju sam željela pokloniti svakome tko je u njih pogledao. Mojim si pogledom milovao ulice, stabla, ljude. Sve je bilo tiho i svečano, ispunjeno smislom i milinom.

Poželjeh cvijet: lijep i krhak, bezazlen i vječan. Cvijet u kojem bi bila sva Tvoja ljepota, toplina i blizina. Nisam bila tužna kad mi na kraju puta ruke ostadoše prazne, jer kud god bih pogledala nigdje nije bilo takvog cvijeta. Tek sam ga srcem, slutnjom i čežnjom dotaknula, odsanjala, i od Tebe primila. Začudo, ipak sam ga u sebi mogla imati poklanjajući ono što sam željela od Tebe primiti.

Je li to proljeće u meni? Je li to život kojeg sam tako gladna i žedna? Da, Tvoje je milosrđe sišlo k meni, nastanilo se u posudi praznoj i krhkoj. Kao u grobu u zoru Uskrsnuća u meni si zapalio svjetlo jače od beznađa snažnije od daha smrtnosti.

s. Martina Koprivnjak, Zagreb

Piše: mr. Andrija Kopilović

17. 03. 2002. - 5. NEDJELJA KORIZME

Ez 37,12-14; Rim 8,8-11; Iv 11,1-45

Ja sam Uskrsnuće

Uskrsavajući Lazara Isus se objavljuje kao davatelj života. Vjerovati u Isusa kao Sina Božjega znači vjerovati da onaj koji uz njega prione neće umrijeti. Ispovijest vjere kršćana ne bi se smjela razlikovati od Martine ispovijesti vjere. Apostol Pavao u ovom odlomku poslanice Rimljanima vidi kršćane kao nove ljude koji nisu samo u tijelu nego u Duhu Kristovu. Već ovaj život na zemlji biva Duhom preobražen i taj Duh Sveti tako djeluje u nama da unatoč grijeha koji prebiva u tijelu, čovjeka čini živim te je u Duhu već spašen. Dakle, apostol Pavao ispovijeda vjeru u Duha Svetoga koji prebiva u svakom krštenom čovjeku i koji je zalog nade u čovjekovo uskrsnuće. Pobjedu nad grijehom Pavao vidi u činjenici boravka Duha u nama. Spasenje je, prema tome, čin koji Bog izvodi u nama po svome Duhu i vodi nas slavi uskrsnuća. Drugim riječima, ovo korizmeno vrijeme treba biti vrijeme suradnje s Duhom na spasenju i vlastitom preobraženju po Kristu uskrsnom. Boriti se protiv grijeha, napose oslobađati se grijeha, je naša suradnja s onom milošću koja nam je darovana Kristovim vazmenim otajstvom. Ulaskom u vrijeme muke ulazimo i u vrijeme preobraženja. Život u Duhu je život u Uskrsnomu.

24. 03. 2002. - CVJETNICA - NEDJELJA MUKE GOSPODNE

Iz 50,4-7; Fil 2,6-11; Mt 26,14-27.66

Gospodinovo poniženje i uzvišenje

Pjesma iz poslanice apostola Pavla Filipljanima koja se danas čita je pjesma u čast Kristu. Ona iznosi stupnjeve njegova spasiteljska djela, koje zahvaća sva stvorenja: od utjelovljenja po kojem nam je postao sličan i smrtne muke, pa do radosti uskrsnuća. U toj pjesmi možemo uočiti misli iz "Pjesme o sluzi Jahvinu" u kojoj je zacrtan paradoks Evandjelja: "Tko se uzvisi bit će ponižen, a tko se ponizi bit će uzvišen." Isus Krist po kojemu je i za kojega je sve stvoreno, utjelovljenjem "opljeni sam sebe i postade nama sličan u svemu osim u grijehu". Prošavši našim zemaljskim stazama, služeći svojim suvremenicima, preuzima na sebe grijeh svijeta i kao novi Adam poslušnošću se podvrgnu smrti i to smrti na križu. Takav način satiranja Zloga i grijeha u čovjeku Bog nagrađuje spasenjem svih onih za koje je Isus ponižen umro. Njemu, pak, u slavi daje takvo ime da će vremena i vjekovi najviše slaviti Boga priznanjem i ispoviješću: taj Isus Krist jest Gospodin - Kyrios. Tako i vjernik slaveći to presveto ime, priznavajući njegovo veliko djelo, biva i sam živa Slava Boga Oca.

31. 03. 2002. - NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODNEGA (VAZAM)

Dj 10,34a.37-43; Kol 3,1-4; Iv 20,1-9

Krist daje smisao našem životu

Naše se uskrsnuće već sada ostvaruje dok se s mukom i naporom opiremo sili zla. Novi je život u nama usmjeren potpunom procvatu koji će se očitovati kad se Krist jasno objavi svijetu na kraju vremena. Apostol nas podsjeća na naše krštenje kao naše suobličenje s Kristom, kao naše ukapanje ali i uskrsnuće s Kristom i stoga na činjenicu da je svaki kršten čovjek s Kristom suuskrsnuo. Smisao našega života tom činjenicom spašenosti postaje vrednota koja više nije samo zemaljska nego je nebeska i vječna: slava Krista Uskrsloga. Za neke vrednote čovjek kršćanin je milošću uskrsnuća umro. A sve prolazno, ovozemaljsko je tako nadrastao da mu zemaljsko ne može biti cilj. I ništa zemaljsko mu nije bez relacije prema onome što je vječno i

nebesko. Naša životna putanja krštenjem je postala i Kristova. Kao što je on kroz vrata poniženja ušao u Slavu kao Pobjednik, tako je i naša slava već započela u Njemu koji je pobijedio našu grešnost. Čovjek kršćanin je dakle otvoren prema životu i vrednotama koje imaju svoju pravu vrlinu zato jer su odsjaj vječnosti.

7. 04. 2002. - DRUGA VAZMENA NEDJELJA

Dj 2,42-47; 1 Pt 1,3-9; Iv 20,19-31

Radost vjere

Krštenjem smo i mi ušli u zajednicu koja se zasniva na vjeri u Kristovo Uskrsnuće, koje je zalog našeg uskrsnuća. Tako nam je darovan Božji život koji preobražava naše živote. Premda smo izloženi iskušenjima i nedaćama, to nas ne obeshrabruje. Sigurni smo u obećanje onoga koga ljubimo. Apostol Petar jasnoćom koja je vlastita njegovim poslanicama, u liturgiji današnjega dana iznosi vjeru i radost te vjere, jer smo Kristovim Uskrsnućem rođeni za život u nadi. On vrlo jasno iznosi činjenicu da je vjera, u kojoj smo kršteni, nada koja nam je darovana i baština koja nam je obećana te čuva naš život tako kvalitetno da se spasenju već sada trebamo radovati. Za kršćanina kušnja više nije razlogom žalosti, nego je kušnja put čišćenja vjere. Čak je upotrijebio vrlo dragu sliku iz života: "zlatu se ipak u vatri kuša". Ta sigurnost spašenosti je razlogom tolike radosti. Radost vjernik ne smije skrivati nego upravo mora svijetliti tako da i drugi koji promatraju toliku radost kršćanina potraže put vjere i put spasenja nadahnuti radošću kršćana nad svojim spasenjem. To je put i proslave i štovanja Boga, jer valja nam biti svjedocima vjere do te mjere da i drugi, promatrajući naš život, potraže spasenje svojih duša.

Slika na naslovnoj strani: Albrecht Altdorfer, Uskrsnuće Kristovo (1518.)

USKRSNA PORUKA DR. IVANA PÉNZESA,
SUBOTIČKOG BISKUPA

VJERA U USKRSLOGA JE DAR DUHA

Kršćanska Braćo i Sestre!

Sva uskrsna evanđelja, pa tako i iz pera "ljubljenog učenika", započinju posvećenim iznenađenjem. Učenici nisu mogli niti zamisliti da će Isus uskrsnuti. Nitko to nije očekivao. I sam uskrs nije opisan, nema svjedoka. Postoje samo svjedoci Uskrsloga.

Kao takvi su nam predstavljeni Marija Magdalena, Petar i "drugi učenik" (Iv 20,1-9). Mahom svi evanđelisti ističu hrabrost svetih žena, koje zarana, ne odolijevajući srcu, pođu na grob i nađu ga prazna. Ivan ističe da je bio "prvi dan u tjednu", kao novo stvaranje, početak novoga, Božjega svijeta. Ivan kao mlađi prvi stiže na grob, ali ne uđe prije Petra. Na Petra spada provjera, a Ivan već vjeruje. Uskrs je stvar i provjere i vjere, no vjera je cilj provjere i premašuje provjeru. "Vidje i povjerova!" Nije li ovaj odlomak odabran da izazove i naš uskrsni Vjerujem ne zato što smo vidjeli, nego što nas prožima vjera Crkve svjedokinje? To hoće vjera koja je dar Duha.

Uskrs je prvi, najstariji i najveći blagdan kršćanstva. Dosta je spomenuti da se u liturgiji svaka nedjelja slavi kao mali Uskrs. Time kršćansko slavljenje nedjelje ili - kako bi se reklo jezikom Svetoga pisma - okupljanje u prvi dan po suboti, postaje trajno svjedočanstvo vjere u uskrsnuće Isusa Krista Spasitelja. Zapravo nedjeljna okupljanja vjernika potječu od samoga Uskrsloga, koji se "svakog prvog dana po suboti" ukazivao svojim apostolima i učenicima, i tako započeo praksu slavljenja nedjelje kao dana prisutnosti uskrslog Gospodina svojim okupljenim vjernicima.

Ono što je Bog ostvario po narodu Staroga saveza - njegova silna djela stvaranja, sklapanje Saveza, izbavljenje iz Egipta, najave Novoga saveza... - konačno je svoj vrhunac dostiglo u Isusu iz Nazareta: on je uzeo na sebe grijehe svijeta da ih uništi, njegova je smrt naknada za naše grijehe; njegov je grob slavan jer je - prazan - postao svjedokom njegova slavnog uskrsnuća.

Ne slavimo Uskrs, treba to napomenuti, kao ideju. Slavimo događaj koji se jednom u povijesti dogodio. On je u isto vrijeme povijestan jer se može povijesno ustanoviti, ali i nadpovijestan jer je Krist Uskrsom iskoračio iz ovosvjetske povijesti u nadsvijet, u Božju nadnaravnu onostranost. Na Uskrs ne slavimo samo jedan minuli, davni Kristov događaj, nego slavimo upravo njega, Uskrsloga. Slavimo njegov iskorak iz vremena u postojanje kojemu nema kraja.

Nosiva pak riječ poslanice Kološanima (usp. Kol 3,1-4) jest: "Gore!" To uvijek označuje viši svijet, svijet dobra i života, svijet Božji. U pozadini je krsna kateheza: krštenik je izronio iz vode u znak da je uronjavanjem s Kristom umro i pokopan, a izranjanjem iz groba ustao, suuskrsnuo. Pisac gradi novu duhovnost krstom preporođenoga čovjeka: uskrsnulo tijelo više pripada nebesima nego zemlji. Mi smo suuskrsnuli! Stoga smo već sada građani budućega svijeta, pa naše misli i želje moraju biti više u nebu, gdje je proslavljeni Krist, nego na zemlji i u zemaljskim stvarima. Jasno, to ne dokida traženje i nastojanje oko ispravnog odnosa prema ovozemnim stvarnostima: da se njima služimo a ne da im budemo sluge. Konačni čovjekov poziv zapravo je samo jedan, i to vječni. No, upravo zato, i "ovozemaljsko razdoblje" moramo živjeti kao nebesnici, graditelji novoga svijeta i usavršavatelji ovoga, da bude sve sličniji Vječnosti koja nam je pripravljena.

Ovim mislima želim svima sretan Uskrs i obilje blagoslova od Uskrslog Spasitelja!

+ Ivan
biskup

IZ PORUKE NAŠIH BISKUPA UOČI POPIISA STANOVNIŠTVA

Odgovor povijesnom času

Dok slavimo otajstvo našega novoga rođenja i navješćujemo čovjeka oslobođena, u ovom konkretnom vremenu potičemo svakoga od Vas da se u odgovornom činu popisa pučanstva ohrabri svjedočiti svoju pripadnost kršćanskoj vjeri. I mi, katolički biskupi, tražili smo od nadležnih ostvarenja našega kršćanskoga prava da se kao vjernici možemo očitovati, svoju vjeru živjeti i svjedočiti. Ovaj naš apel je naišao na razumijevanje odgovornih. Stoga Vas molimo da u svjetlu Krista Uskrsloga svatko od vas u popisu očituje i svoju vjeru svjestan Isusove rečenice: "...tko se prizna mojim pred ljudima, priznat ću i ja njega pred Ocem nebeskim".

Kao kršćani svi živimo ukorijenjeni u određeni Narod koji ima svoje ime, svoju povijest, svoju kulturu - i time svoju budućnost. Ovom zgodom se sjetimo i nacionalne pripadnosti kao Bogom danog dara identifikacije svakoga od nas. Dužni smo se očitovati kao narod s imenom i kulturom koji ima pravo biti i živjeti svoju vlastitost.

Zaključak

Zahvalni smo Bogu što su vremena koja živimo bolja i što je sloboda među nama i u društvenim događanjima tako ostvarena da se smijemo nadati ostvarenju prava koja u sebi nosimo i na koja smo pozvani. Nadamo se da će nas društvo razumjeti kada u ovom za društvo i povijest važnom trenutku smijemo očitovati i svoju pripadnost narodu i Crkvi posve slobodno. Tako ćemo kao kršćani i vjernici u svom narodu, kao braća i sestre i sinovi Crkve i na ovim prostorima svjedočiti onu slobodu za koju smo u Kristu preporođeni. U toj nadi naše svijesti odgovornosti za ovaj povijesni čas na sve vjernike naše Crkve, sve narodnosti naših zajednica i na sve ljude dobre volje zazivamo Božji blagoslov.

Beograd, o Uskrsu 2002.

vaši biskupi

KARDINAL MARTINI U POSJETU CRKVI U SRJ

Milanski nadbiskup kardinal **Carlo Maria Martini** doputovao je 13. veljače u četverodnevni posjet Katoličkoj i Pravoslavnoj crkvi u SR Jugoslaviji. U zračnoj luci Surčin kardinala Martinija dočekaao je beogradski katolički nadbiskup i metropolit **Stanislav Hočevar**. Pozdravljajući visokoga gosta beogradski nadbiskup je, između ostaloga, izrazio nadu i uvjerenje da će taj susret "unaprijediti istinitu slobodu i zauzetost u traženju svih velikih i pozitivnih vrijednosti uopće, a posebno u traženju da izvorno kršćanstvo unosi stvaralačku snagu i evanđeosku slobodu i u ove prostore". "U vrijeme intenzivne tranzicije u našoj zemlji i približavanja Jugoistočne Europe zajednici Europe, Katolička crkva, premda u manjini, osjeća dužnost da u što većoj suradnji s Pravoslavnom crkvom udahnuje dušu u civilizacijske procese", rekao je nadbiskup Hočevar.

Uzvrćajući domaćinu na pozdravima, kardinal Martini je istaknuo povezanost Milanske i Beogradske nadbiskupije preko osobe sv. Ambrozija, koji je "donio sa sobom tradiciju i sjećanja na to mjesto". "Suvremeni svijet uzdrman je mnogim ratovima i zato Crkve moraju biti nosioci mira i pomirenja. Prije nekoliko dana su se u Asizu, na molitvi za mir u svijetu, okupile vođe vjerskih zajednica iz cijelog svijeta na kojoj je bio prisutan i predstavnik Srpske pravoslavne crkve metropolit **Jovan**. Dakle, imamo puno zajedničkih tema i moramo ići zajedno u sve većem koraku. Želim u tijeku ovog posjeta još više upoznati tradiciju istočne Crkve i pomoći da se ostvari ono što je posebna želja pape Ivana Pavla II, to jest da Crkva u Europi može disati s oba plućna krila. To činim za dobro i za mir u svijetu. Ovog trenutka na posebni način mislimo na one patnje koje se događaju na Srednjem Istoku i molimo se da i tamo nastanu dani mira", rekao je kardinal Martini.

Blagoslov katoličkog centra za medije i susret sa svećenicima

Drugog dana svog boravka u Beogradu, 14. 02., nakon blagoslova prostorija uredništva *Blagovijesti* i *Katoličkog medija centra* u Krunskoj ulici br. 17, milanski nadbiskup **kardinal Carlo Maria Martini**, uz koncelebraciju milanskog pomoćnog biskupa **Francesca Coccopalmeria**, apostolskog nuncija u SR Jugoslaviji **mons. Eugenia Sbarbara**, beogradskog nadbiskupa **mons. Stanislava Hočevara** i biskupa članova BK SRJ, slavio svetu misu u crkvi Krista Kralja. Ovo liturgijsko slavlje bio je zapravo susret sa svećenicima. U uvodu u sv. misu nadbiskup domaćin je rekao:

"Najveće čudo, koga nećemo moći nikada u potpunosti razumjeti - i baš to će biti izvor beskonačne sreće - jeste činjenica, da Beskonačni želi i hoće komunicirati s nama ljudima, koji smo ograničeni. I nismo mi inicijatori toga komuniciranja, već Bog sam. Danas smo pozvani da ponizno priznamo ovu veliku činjenicu, pa da i mi postanemo svuda i svagdje promicatelji Božje komunikacije. Braćo i sestre, u tom duhu molimo Gospodina, velikog komunikatora, za oprostjenje."

Mediji - plašt Isusa Krista

/iz propovijedi kardinala Martinija/

"Sa mnogo emocija slavim svoju prvu svetu misu u ovoj zemlji. Uzbudjen sam prije svega jer razmišljam o velikoj povijesti vjere u ovoj zemlji kao i o njenim mučenicima. Razmišljam i o tome kako je sve, tokom vjekova, vjera stizala do ljudi ovdje kroz razne patnje. I zato zahvaljujem Gospodinu za vašu vjeru, draga braćo svećenici, za vjeru koju vi predstavljate, kao i za vjernost ovog naroda.

Ovu misu smo započeli nakon što smo blagoslovili prostorije za komunikacije ove nadbiskupije. Nj. ekselencija mons. Hočevar je na početku mise već istakao da je Bog taj koji oko sebe stvara krug komunikacije. I ja želim govoriti o tome... Gospodin pred nas stavlja dobro i zlo. Na nama je da napravimo izbor: dobar život ili loš život. Ova naša sloboda uvjetovana je mnogim stvarima, danas posebno mas-medijima, koji jako utječu na društveni život. Na čovjeka i njegov izbor između dobra i zla veoma snažno može utjecati ono što čuje na radiju, što gleda na televiziji, što čita u novinama. U našem zapadnom svijetu vidimo da postoji indiferentnost prema vjeri, a to prije svega pripisujemo mas-medijima koji su i sami u svom obavještavanju, odnosno u svom djelovanju, indiferentni prema vjeri. Zbog toga su pape i Drugi vatikanski sabor već od početka učili da Crkva bude prisutna u mas-medijima te tako i sama odgovori tom izazovu... I papa Ivan Pavao II. svake godine za Dan mas-medija o tome izdaje svoje okružno pismo. Danas bih vama želio reći ono što sam napisao u svom pastoralnom pismu koje sam uputio svojoj biskupiji, a to je da su mediji zapravo plašt Isusa Krista. Ali, spasenje ne donosi sam plašt nego Isusova osoba... Sama po sebi, sredstva društvene komunikacije ne mogu spašavati. To mogu činiti jedino ako prolaze kroz Isusov plašt. I zato treba naći umjeren odnos prema tim sredstvima: ne treba im pridavati ni preveliku važnost niti ih s druge strane podcjenjivati, nego ih promatrati kao sredstva kroz koja prolazi Isusova spasonosna poruka. U tom smislu možemo spomenuti riječi evanđelja: što vrijedi čovjeku da pridobije cio svijet, ako izgubi samog sebe. Sv. Pavao vrlo lijepo kaže: Što bi mi vrijedilo da imam sve, ako nemam ljubavi (usp. 1 Kor 13). Jezikom današnjeg društva, Pavlove riječi mogli bismo reći ovako: Kad bi Crkva imala sva sredstva javnog informiranja, sve mas-medije, a ne bi imala ljubavi, to joj ništa ne bi koristilo. Dakle, važni su mediji, ali iznad svega je važna Božja snaga i snaga Duha Svetoga."

Susret sa studentima i profesorima Bogoslovske fakulteta SPC u Beogradu

Na predavanju koje je kardinal Martini održao u amfiteatru "Bogoslovske fakulteta SPC" okupilo se oko

šesto studenata, profesora i drugih slušatelja. Gosta je na početku pozdravio dekan teološkog fakulteta profesor **Radovan Bigović**, koji je među ostalim rekao: "Ispunjen sam osećanjem posebne radosti što mogu svima vama da poželim dobrodošlicu i da vam zahvalim što ste večeras došli ovde da susretnete i pozdravite naše uvažene i drage goste, i čujete, uveren sam, jedno izuzetno predavanje...". Zatim je opsežno predstavio gosta, a potom rekao: "Nezahvalno je sada procenjivati značaj ovog susreta. Ipak, slutim da će ovo ostati bitan datum u istoriji međusobnih odnosa dve Crkve, a i ovog Fakulteta sa Katoličkim teološkim fakultetima u Italiji, posebno u Milanu. Ovakvi susreti danas potvrđuju da dijalog između Katoličke i Pravoslavne crkve nije luksuz ni intelektualna moda, još manje religiozna taktika i diplomatija, ili pak flaster na tragičnu hrišćansku ranu raskola koja već vekovima krvari. Ovakvi susreti su hrišćanska dužnost i obaveza, način svedočenja jevanđelja pred savremenim svetom koji se na svim planovima ujedinjuje neverovatnom brzinom, a pre svega su ovakvi susreti antropološko-soteriološki stav i usmerenje hrišćana. Uveren sam da će nam ovaj susret i predavanje uzoritog kardinala Martinija pomoći da se još više udubimo u mentalitet, način mišljenja i stil života jedni drugih, kako bismo jedni u drugima otkrili Hristov lik i počeli da nosimo 'breme jedan drugoga', što je po rečima Svetog Apostola Pavla, preduslov da ispunimo 'zakon Hristov' (Gal 6,2)."

Zahvalivši na dobrodošlici i pozivu da održi predavanje na Teološkom fakultetu SPC, kardinal **Martini** je rekao: "Veoma sam uzbuđen što sam ovdje. Emocije me također obuzimaju kada govorim u ovom gradu i ovom području uopće. Razmišljanje o tradiciji svetih i mučenika s ovih prostora koji su svjedočili vjeru, u meni također izaziva veliko uzbuđenje. Ta karakteristika ove regije za mene će biti jedan snažan motiv da rastem u svojoj duhovnoj zrelosti. Također sam uzbuđen što govorim na fakultetu posvećenom znanstvenim studijima. U jednom dijelu svoga života i ja sam se bavio znanstvenim istraživanjima koja su se ponajprije odnosila na Sveto pismo, ali već 22 godine sam u službi nadbiskupa Milana i više nemam toliko vremena učiti. Još jedan razlog mog uzbuđenja i bojazni je taj što govorim sa zapadnog gledišta. Zato bih večeras više želio slušati, slušati još o bogatstvu Istočne Crkve, o bogatstvu istočnog svijeta i njegovom duhovnom nasljeđu. Jedino poznavajući bogatstvo obje Crkve, stići ćemo do ideala Europe koja diše s dva plućna krila: istočnim i zapadnim." Zatim je uslijedilo predavanje na temu "**Kršćanstvo i društvo u vrijeme globalizacije**". Iako je nakon pozdravnog govora dekana grupa provokatora istaknula "antiekumenske" plakate, koji su u međuvremenu uklonjeni a izgrednici izvedeni iz amfiteatra, kardinalovo predavanje popraćeno je burnim aplauzom punog amfiteatra i gestom razmjene darova. Naime, profesori i studenti Fakulteta su kardinalu Martiniju darovali ikonu velikog milanskog sveca, svetog Ambrozija, koji je po riječima kardinala u zahvali za ovaj

dar, veliki izvor zajedničke inspiracije, veliki otac Istoka i Zapada i veliki svetac nepodijeljene Crkve. Milanski kardinal je dekani Fakulteta poklonio medalju koja predstavlja riječi koje Isus govori sv. Petru: "Hrabro baci mreže".

75. rođendan kardinala Martinija

Milanski nadbiskup kardinal Carlo Maria Martini navršio je 15. veljače 75 godina života. Mnogi ga smatraju najznačajnijim čovjekom Crkve u Italiji; poznat je kao vrsni teolog, pisac vjerskih bestsellera, dojmljiv propovjednik, kreativni biskup i priznati mislilac. Na čelu je najveće europske nadbiskupije već 21 godinu. Prema crkvenom pravu, na svoj 75. rođendan dužan je Papi ponuditi svoju

ostavku, no malo je vjerojatno da će je Ivan Pavao II. odmah prihvatiti.

Kardinal Martini posljednjih je dva desetljeća, kao rijetko tko od njegovih talijanskih kolega, intenzivno promovirao dijalog Crkve i sekularnog društva u Italiji. Njegova pastirska pisma uvijek nailaze na veliki odjek i izvan crkvenog područja, bilo da se bave aktualnim društvenim i političkim pitanjima, odnosima prema islamu ili medijima. Jednom je kazao kako se Crkva ne boji ni pluralizma ni sekularizacije, jer je uvjerena da je i u novim uvjetima moguće izgraditi kršćansku zajednicu koja živi poruku evanđelja.

Kao teolog međunarodnog ugleda taj se isusovac proćuo već šezdesetih godina 20. stoljeća brojnim znanstvenim publikacijama, kao profesor biblijske znanosti i voditelj Papinskoga biblijskog instituta (1969-1978). Papa Pavao VI. postavljao ga 1978. godine na čelo Papinskog sveučilišta Gregoriana. Papa Ivan Pavao II. neposredno nakon svog izbora daje mu vodstvo sjevernotalijanske metropole, službu koju su također obavljali velikani kako što su crkveni otac Ambrozije, sv. Karlo Boromejski i kardinal Montini, kasnije papa Pavao VI. Godine 1983. nadbiskup Martini imenovan je kardinalom.

U Milanskoj se nadbiskupiji Martini jednako zauzeto bavi velikim crkvenopolitičkim pitanjima kao i dušobrižništvom mladih ili stranaca. Privukao je pozornost svjetske javnosti svojim stajalištima prema islamu mnogo prije aktualne rasprave nakon terorističkih napada u SAD-u. Kardinal je promovirao reciprocitet prava za muslimane u kršćanskim zemljama i kršćana u zemljama muslimanske baštine. Godine 1990. u pastirskom je pismu istaknuo da muslimanski useljenici moraju prihvatiti fundamentalne zakone i običaje zemlje u kojoj žive. Budući da se, prema njegovu mišljenju, i islam prije ili kasnije mora suočiti s izazovom sekularizacije, kršćani moraju muslimanima koji žive u Europi pokazati da je osobna kao i društvena religioznost moguća i u demokratskome i svjetovnom društvu.

Zbog njegove otvorenosti i beskompromisne vjernosti Drugome vatikanskom koncilu promatrači su povremeno milanskom kardinalu pripisivali suprotstavljenost vatikanskoj Kuriji, odnosno Papi. Razlog takvom iskrivljavanju stvarnog stanja je u tome što je kardinal Martini u tijeku mnogih godina izricao svoje stajalište o brojnim pitanjima stilom različitim od "mirnoće" kurijalnog. U stvarnosti milanski nadbiskup i papa Wojtyła imaju mnogo toga zajedničkog, kao što su odnos prema ekumenizmu i židovstvu. Kardinal Martini rano se dis-

tancirao od uske povezanosti Crkve u Italiji i demokršćanske partije, trajno je očitovao veliku otvorenost u dijalogu s nevjerujućima. Godine 1987. započeo je susrete i rasprave s onima koji drugačije misle, popularno zvanih "Katedra za nevjernike", kojih je rezultat i knjiga koju su 1998. g. zajedno objavili kardinal Martini i pisac Umberto Eco pod naslovom "Što vjeruje tko ne vjeruje?".

Pri biskupskim sinodama u Vatikanu milanski nadbiskup često je punio naslovnice svojim izjavama o potrebi većeg kolegijaliteta ili čak novog Koncila. Na europskoj razini bio je poznat po svom predsjedanju Vijećem europskih biskupskih konferencija (CCEE) od 1987. do 1993. godine.

Kardinal Martini svoj je rođendan dočekaao u Beogradu, gdje je slavio misu u katoličkoj katedrali Blažene Djevice Marije, nakon koje je održan susret s vjernicima. Na misi su koncelebrirali beogradski nadbiskup i metropolit **Stanislav Hočevar**, đakovački i srijemski biskup **Marin Srakić**, subotički biskup **Ivan Péntzes** i prizrenski biskup **Marko Sopi**. Nazočni su bili i metropolit SPC Zagrebačko-ljubljanski i cijele Italije **Jovan Pavlović**, ministar vjere u Vladi Republike Srbije **prof. dr. Vojislav Milovanović**, savezni tajnik za vjere **prof. dr. Bogoljub Šijaković** te veleposlanici Italije i susjednih zemalja.

Kardinal Martini posjetio manastir Kovilj

Na njegovu izričitu želju da se tijekom svoga posjeta SR Jugoslaviji susretne i s monaškom zajednicom, kardinal Carlo Maria Martini, posjetio je u petak 15. veljače, na praznik Sretenja, manastir Kovilj. Milanskog nadbiskupa, u pratnji pomoćnoga milanskog biskupa **Francesca Coccopalmerija**, apostolskog nuncija u SR Jugoslaviji nadbiskupa **Eugenija Sbarbara**, beogradskog nadbiskupa **Stanislava Hočevara** i ostalih članova izaslanstva, u koviljskom manastiru dočekaao je jegarski episkop **Porfirije** s monasima.

Episkop je u pozdravnim riječima kardinalu Martiniju istaknuo kako je taj manastir "simbol pomirenja i apel za mir svim ljudima". Prenoseći pozdrave milanske Crkve i crkve sv. Ambrozija, kardinal Martini izrazio je duboku zahvalnost za gostoprimstvo i za vladikine riječi i istaknuo kako posjet tome manastiru za njega ima veliko značenje. Nakon posjeta manastiru u Kovilju, kardinal Martini je posjetio i Sabornu crkvu u Novom Sadu u kojoj je zajedno sa svojom pratnjom nazočio na svetoj liturgiji.

Srdačna dobrodošlica episkopa bačkog g. Irineja

U katoličkoj crkvi Imena Marijina u Novom Sadu

U novosadskoj crkvi Imena Marijina kardinal Martini se susreo s nekolicinom svećenika Subotičke biskupije i okup-

ljenim vjernicima Novoga Sada. Kardinala je na vratima crkve dočekaao i uputio mu riječi dobrodošlice župnik-arhiprezbiter **János Strikovits**, a potom ga je srdačno pozdravio subotički biskup **mons. Ivan Péntzes**, a kardinal je potom uputio par riječi okupljenim vjernicima i podijelio im blagoslov.

Poslije toga se u župnom domu posebno susreo s okupljenim svećenicima i redovnicima Subotičke biskupije s kojima je razgovarao o aktualnoj situaciji u Katoličkoj crkvi u Bačkoj. Svećenici su ga osobito molili za podršku i pomoć glede priznavanja Teološko-katehetskog instituta kao i za eventualno otvaranje teološkog fakulteta.

Susret s patrijarhom Pavlom

Kardinal Carlo Maria Martini susreo se posljednjeg dana svog posjeta s patrijarhom Srpske pravoslavne crkve **g. Pavlom**. "Na dubinskoj otajstvenoj razini, na kojoj djeluje Duh Sveti, mi znamo da smo braća u Kristu i da su naše Crkve sestrinske Crkve. Premda zbog različitih duhovnih i eklezijalnih tradicija to zajedništvo još ne živimo u punini vidljivog zajedništva, zahvaljujući upravo kršćanskim mučenicima s istoka i sa zapada, katolicima i pravoslavcima, postoji već jedan snažni znak zajedništva, koji ne potječe od nas, nego od Boga", rekao je, između ostaloga, kardinal Martini u tijeku susreta s patrijarhom Pavlom. "Preblaženi Oče, u Vama, liturgičaru i promicatelju prvoga službenog prijevoda Novog zavjeta za srpsku Crkvu, uvjeren sam da ću naići na slaganje u stavovima kad izrazim svoje uvjerenje da put prema jedinstvu treba poći od založenoga i produženog slušanja riječi Božje", rekao je kardinal Martini.

Susret s patrijarhom Pavlom, kako se ističe u priopćenju objavljenom u povodu posjeta kardinala Martinija, "produbio je već postojeću suradnju i učvrstio veliku želju Crkava da bi povratkom na najčistije izvore kršćanstva Istoka i Zapada osnažili svoje svjedočanstvo te kao sol i kvasac unijeli duhovne vrijednosti u upravo započeto treće tisućljeće, te tako preobražavali društvo u istinsko zajedništvo".

Tiskovna konferencija u povodu posjeta kardinala Martinija

U povodu posjeta kardinala Carla Marija Martinija u subotu 16. veljače u Beogradu održana je tiskovna konferencija. Osim **kardinala Martinija**, koji se tog dana vraćao u svoju Milansku nadbiskupiju, na pitanja novinara odgovarali su i pomoćni biskup Milana **Francesco Coccopalmerio**, apostolski nuncij u Jugoslaviji nadbiskup **Eugenio Sbarbaro**, beogradski nadbiskup **Stanislav Hočevar** i glasnogovornik BKJ vlč. **Zvonko Blaško**. Konferenciji su prisustvovali i **don Virginio Colmegna Virginio**, direktor Caritas Milanske nadbiskupije, te **mons. Luigi Manganini** i **don Gianfranco Bottoni**, svećenici koji u Milanskoj nadbiskupiji imaju posebni zadatak na području liturgije i dijaloga i kontakata s drugim Crkvama. Podsjećajući na brojne susrete u tijeku svoga posjeta, kardinal Martini je istaknuo "bratstvo i ljubav koji su se svugdje pokazali" te izrazio zahvalnost za brojne čestitke za njegov 75. rođendan. Na pitanje kakvi su odnosi između pravoslavne i katoličke Crkve danas i je li se nešto u tim odnosima promijenilo od ranije, kardinal je odgovorio: "Ovih dana smo imali jako bratske susrete i mislim da su odnosi dobri. To mogu kazati posebno zato što sam imao susrete i s patrijarhom i bio gost na Teološkom fakultetu. Želim spomenuti i nazočnost metropolita SPC Jovana u Asizu 24. siječnja, koji je na molitvu za mir u svijetu došao na poziv Pape. On će sutra doći u Milano, jer mi tamo pokušavamo

Zdravica ministra vanjskih poslova SRJ g. Svilanovića. Na svečanoj večeri bili su i ministri Knežević i Milovanović

pomoći srpskoj zajednici i osigurati im liturgijski prostor. Čini mi se da mogu reći da su odnosi jako dobri", odgovorio je kardinal Martini.

Novinari su i u toj posjeti jednog od viših predstavnika Katoličke crkve, vidjeli moguću najavu za Papin posjet. Kardinal je rekao da sigurno zna da Papa želi bratski odnos sa svim Crkvama i da će budućnost zavisiti od Božje providnosti, a odgovor na to pitanje prepustio je apostolskom nunciju kao izravnom predstavniku Svetog Oca u Jugoslaviji, koji je rekao da je Ivan Pavao II. više puta izrazio veliku želju posjetiti Katoličku crkvu u toj zemlji, a naravno i srpski narod i patrijarha Pavla. "On želi da njegov posjet, kao što je i posjet Njegove Eminencije, bude susret bratstva i zajedništva, koji će pridonijeti da se zajedno ide prema boljoj budućnosti", rekao je nuncij Sbarbaro. Na pitanje kako bi želio oblikovati svoj život nakon eventualnog povlačenja, kardinal Martini koji je već više od dva desetljeća milanski nadbiskup, rekao je: "Kada mi Sveti Otac bude dozvolio da završim svoje služenje u Milanu, bilo bi mi drago da mogu otići u Jeruzalem, da tamo molim za mir i nastavim biblijske studije. Taj grad poznajem jako dobro, jer sam kao bibličar često tamo odlazio."

Priopćenje za javnost nadbiskupa Hočevara u povodu posjete kardinala Martinija

Slavim presveto Trojstvo za iznenađujući dar posjete milanskog nadbiskupa kardinala Carla Maria Martinija. Zajedno sa njim su došli još milanski pomoćni biskup msgr. Francesco Coccopalmerio i dvojica svećenika, odgovornih u nadbiskupijskom uredu za dijalog. Uz vrlo intenzivan program sa mnogo različitih događaja pokazalo se iznad svega duhovno značenje tog susreta Istoka i Zapada. Duh svetog Ambrozija, crkvenog oca Istoka i Zapada koji je boravio i u našim krajevima, doslovno je ispunjavao sve susrete, događaje i riječi a prije svega liturgijska slavlja. Suradnja katoličke i pravoslavne Crkve bila je na zavidnoj visini a njegova eminenција Kardinal je zračio u svemu izuzetnim duhom bogate i životvorne monaške tradicije. Na jednostavan i dubok način umio je spojiti duhovnu, kulturnu, socijalnu i institucionalnu dimenziju našeg postojanja. To je došlo do izražaja u dobroj suradnji Crkve, kulturnih, socijalnih i državnih institucija. Susret s Njegovom svetosti patrijarhom Srpske pravoslavne crkve gospodinom Pavlom, produbio je već postojeću suradnju i učvrstio veliku želju Crkava da bi povratkom na najčistije izvore kršćanstva Istoka i Zapada osnažili svoje svjedočanstvo te kao sol i kvasac unijeli duhovne vrijednosti u netom započeti treći milenij, te tako preobražavali društvo u autentično zajedništvo. Dok se od srca divim toj tako velikoj probuđenoj radosti među vjernicima u svim susretima, izražavam duboku nadu i uvjerenje da će biti sve veće i jače razumijevanje, suradnja i solidarnost između Istoka i Zapada. Kardinalova prisutnost među nama produbila je u nama istinitu želju da porastemo u duhovnosti, pastoralnoj mudrosti, socijalnoj pravdi i jedinstvu u raznolikosti. Kardinalova prisutnost ostaje među nama i po samoj činjenici njegova povratka na katedru svetog Ambrozija.

Prema IKI i web stranici Beogradske nadbiskupije
priredio: **Andrija Anišić**

OTVARANJE SREDIŠNJE ZGRADE CARITASA SUBOTIČKE BISKUPIJE I CARITASOVOG KLUBA U SUBOTICI

U Subotici je u četvrtak, 28. veljače 2002. godine svečano otvorena središnja zgrada Caritasa Subotičke biskupije u kojoj je i središnjica kućne njege, te Caritasov klub (Centar za dnevni boravak starih).

Na početku blagoslova sve okupljene je pozdravio subotički biskup **mons. Ivan Péntzes**. On je naglasio veliki značaj ovog događaja i ujedno zahvalio svim darovateljima, kao i svima koji su sudjelovali u uređenju zgrade te rekao: "Cijeli čovjekov život treba, bez sumnje, postati izraz ljubavi prema bližnjemu. Papa Ivan Pavao II. u jednom svom govoru rekao je sljedeće: 'Pokušaj da se spasenjska poruka ograniči samo na puko naviještanje a pri tom se šutke prijeđe preko njezinih praktičnih zahtjeva, osobito onih koje ističe kršćanska socijalna nauka, značilo bi izdaju evanđelja. Istinita ljubav zahtijeva da bližnjega ljubimo kao Krist koji svoje željne slušatelje nije htio poslati njihovim kućama prije nego ih je nahranio, da na putu ne sustanu.' Krist doduše nije došao da

ostvari zemaljsko kraljevstvo blagostanja, ali je za svaku ljudsku nevolju pokazao ne samo samilost, nego i u mnogim prilikama pomogao čak i čudesima. Stoga on nije samo Otkupitelj duše nego i Spasitelj cijeloga čovjeka. I premda je cilj i glavni predmet kršćanske ljubavi spasenje duše, tj. prijateljska veza s Bogom i u Bogu, ipak ona nipošto ne smije proći bez osjećaja i bez pomoći, kraj materijalne potrebe bližnjega. Čovjek što ga trebamo ljubiti jest cjelina: njegove tjelesne potrebe su stvarne potrebe i nerazdjeljivo su srasle s njegovim duševnim pa i nadnaravnim životom."

Obred blagoslova predvodio je **mons. Stanislav Hočevar**, nadbiskup beogradski i predsjednik Caritasa SRJ. On je u prigodnoj homiliji tumačeći Kristovu riječ o Posljednjem sudu istakao kako je djelotvorna ljubav prema bližnjima, a osobito prema onima koji su u potrebi, veliki doprinos za ostvarivanje novog čovječanstva i ljepše budućnosti.

Nakon blagoslovne molitve nadbiskup Hočevar i biskup Péntzes prošli su zgradom škropeći je blagoslovljenom vodom

Biskup Péntzes,
nadbiskup
Hočevar
i don Ruggero
služaju
izvještaj
o radu
Caritasa
Subotičke
biskupije

/fotografije u boji
na 35. stranici
foto: Attila Szabó/

i časteći je miomirsnim kadom.

Isti obred ponovljen je potom i u Caritasovom klubu, koji je otvoren u prostorijama Mjesne zajednice "Novo selo".

Na ovom slavlju bili su prisutni uz spomenute biskupe i domaće svećenike i mnogi ugledni gosti među kojima su bili mons. **Ruggero Dipiazza**, direktor Caritasa iz Gorizije, **Máté Pál** i **Marika Fekete** u ime Caritasa Rumunjske, **Fabio Molon**, u ime Saveza talijanskih biskupijskih Caritasa, o. **Amat Lotspeich**, direktor Caritasa SRJ, **preč. Jože Hauptman**, direktor Caritasa Beogradske nadbiskupije, **Milivoje Mijatov**, paroh SPC; mjesnu samoupravu predstavljali su gradonačelnik **István Ispánovics**, predsjednik Izvršnog odbora **Imre Kern**, **Aleksandar Kerekeš** i **Maja Biacsi** u ime Odbora za socijalna pitanja grada. U ime Centra za socijalni rad bila je prisutna direktorica **Dušanka Ivančević** a među gostima su bili i direktor Medicinskog centra **Radovan Markov**, direktorica Domova zdravlja **Bojana Višnjić** te direktor Gerontološkog centra **Nenad Ivanišević**.

Živi ukras slavlja bili su mladi u bunjevačkoj odnosno mađarskoj narodnoj nošnji. Gradonačelnik Subotice i predstavnici Gerontoloških klubova Subotice darovali su umjetničke slike za novu Caritasovu kuću.

U Caritasovom klubu sve prisutne je pozdravio i u kratkim crtama predstavio dosadašnji rad Caritasa Subotičke biskupije njezin direktor **preč. István Dobai**. On je među ostalim rekao: "Prije svega želimo zahvaliti Bogu. U svim našim pothvatima na području karitativnog djelovanja želimo vršiti njegovu volju. U procvatu karitativnog djelovanja naše Crkve vidimo očitovanje njegove providnosti." Zatim je zahvalio svima koji su pomogli rad Caritasa Subotičke biskupije, a to su Caritas Švicarske, zatim Caritas Gorizije (Italija), CRS (Američka služba za pomoć).

Novootvorenu kuću je kupio i financirao njezino uređenje Caritas Linza a uređenje kluba Caritas Gorizije. Značajna je pomoć stigla je i od Caritasa Nizozemske.

Na kraju svog iscrpnog govora **preč. Dobai** je zahvalio i onima koji su dali svoj veliki doprinos u uređenju otvorenih zgrada a to su **Mile Crnjac** te **Antal** i **Arpad Fiser** te rekao: "Na kraju pozdravljam svu braću svećenike jer su oni voditelji župnih Caritasa. Bez njih središnji ured ne bi mogao ništa postići. Izražavam konačno zahvalnost u ime Crkve svim mojim suradnicima, na poseban način volonterima, jer karitativni rad je ponajprije volonterski. To je djelo Crkve."

Prisutnima su se potom obratili i don **Ruggero Dipiazza** i **Imre Kern**, o. **Amat** te predstavnici mjesne zajednice "Novo selo".

Andrija Anišić

POMOĆ KOJU JE DO SADA DOBIO I PODIJELIO CARITAS SUBOTIČKE BISKUPIJE

/iz izlaganja direktora, *preč. Istvána Dobaija*/

Caritas Švicarske

Dva vozila: VW kombi i škoda oktavija. Posredstvom istoga Caritasa u razdoblju od 1999. do 2001. godine dobili smo: 8458 obitelji dobilo je po tri kubika ogrjevnog drveta; 1309 obitelji dobilo je štednjak na čvrsto gorivo; 39890 obitelji je dobilo paket hrane i higijene. Tokom ljeta 2001. godine mnoge institucije su dobile svježe namirnice izravno od Caritasa Jugoslavije.

Caritas Švicarske financirao je osam seminara za stručno osposobljavanje suradnika u Caritasu. Biskupijskim caritasima darovali su opremu za administraciju.

Caritas Gorizije (Italija)

Sufinanciranje ponovnog otvaranja gerontoloških klubova u Subotici i u Bajmoku; pomoć za stipendiranje srednjoškola i studenata; više šlepera namirnica, odjeće, obuće, pampers pelena za odrasle i djecu. Dva šlepera brašna podijeljeno je u Staroj Moravici i Kanjiži za kruh stotinama obitelji u toku pola godine; 112 mališana je dobilo po 20 svezaka, 70 obitelji s Kosova dobilo je po 20 pilića i koncentrata za piliće.

Udruženje talijanskih Caritasa

Uređenje Caritasovog kluba u Subotici. Više tisuća djece dobilo je školske torbe sa sveskama i olovkama a za Božić 2001. u 63 župe po desetoro djece dobilo je božićni paket.

Caritas Češke

Od dijela gore navedenih darova, zatim mlijekom u prahu i vagonom odjeće koju smo dobili od ČEŠKOG Caritasa pomogli smo sljedećim ustanovama: KODDE, Vox Humana, Kolevka, Naša radost, Crveni križ, Jozefinum, Dom za hendikepirane u Staroj Moravici, Medicinski centar, bolnica u Senti, Narodna kuhinja župe sv. Terezije u Senti, Domus pacis, Dom za duhovne vježbe u Totovom Selu i dr.

Katolička služba za pomoć (CRS)

CRS, američka služba za pomoć - darovao nam je za izbjeglice 5000 paketa za osobnu higijenu.

Caritas iz Linza

Caritas iz Linza uz pomoć za središnju kuću Caritasa naše biskupije financira i stručno osposobljavanje socijalne radnice i podržava rad prve grupe osoblja za kućnu njegu. Za taj rad darovali su nam i auto. Također pomaže narodnu kuhinju župe sv. Terezije u Senti, gdje svaki dan 350 osoba dobije topli obrok. Darovali su nam i dva šlepera veoma dobre odjeće i obuće.

Caritas iz Nizozemske (CORDAID)

Caritas Nizozemske, CORDAID, sufinancirao je podjelu ogrjevnog drveta prošle zime a ove godine će posredovati donaciju nizozemske Vlade da po tri kubika drva dobije 7200 obitelji u Bačkoj, a u Vojvodini, sjevernoj Srbiji 26000 obitelji. CORDAID je veliki donator dekanatskog Caritasa Novoga Sada. On financira rad četiri tima za kućnu njegu i dnevni centar Caritasa za stare i bolesne. U dnevnom centru 10 osoba dnevno dobije ručak i mogućnost za kupanje i usluge pedikira. Pere im se odjeća i po potrebi se mjeri krvni tlak. One koji se teško kreću ili su nepokretni dovoze se u Centar. Uoči većih blagdana priprema im se posebni program.

www.SUonline.net/~zednicani

Na inicijativu našeg župnika vlč. Željka mi mladi žedničke župe prihvatili smo se obveze da se putem Interneta predstavimo svim ljudima dobre volje. Naša stranica pored toga što se bavi događanjima iz naše župe, izvijestit će posjetitelje stranice i o aktivnostima u našoj Subotičkoj biskupiji. Pozabavit ćemo se i svim vijestima koja se tiču Crkve u svijetu. Imat ćemo i razgovore sa zanimljivim osobama čiji ćemo rad predstaviti. Naš će župnik biti spreman odgovoriti na svako pitanje svakom posjetitelju sita (sajta) u rubrici "Forum". Tamo će svatko moći reći što ga tišti ili pitati i na to dobiti odgovor. Ova stranica ima i svoju drugu stranu. Na njoj se možete i nasmijati jer postoji rubrika i za to. Moći ćete i nešto zanimljivo saznati - možda, npr. o nekom filmu.

Pa, ako smo Vas privukli, posjetite nas i preporučite nas drugima. Bilo bi dobro da nam i pomognete svojim prijedlozima i kritikama - sve će nam to dobro doći. U nadi da ćete posjetiti ovu adresu: www.SUonline.net/~zednicani, želimo Vam ugodno surfanje.

Mladi Žedničani

KORIZMENE TRIBINE U VAJSKOJ

Na inicijativu župnika **Josipa Kujundžića**, u župi sv. Jurja u Vajskoj, tokom korizme održava se tzv. "Korizmena tribina". Svake nedjelje u 17,00 sati je pobožnost Križnoga puta u crkvi a nakon toga u župnoj dvorani tribina. Tribina je zamišljena i ostvarena uistinu kao razgovor. Sami su vjernici predlagali teme tribine kao što su: molitva, dan Gospodnji, liturgija, zajedništvo, obiteljski problemi, prisutnost sekta, sudbina - providnost i mnoge druge. Predavač svih tribina bio je **mr. Andrija Kopilović**, župnik subotičke župe Marije Majke Crkve, koji je nakon izlaganja odgovarao na brojna pitanja pa je tako tribina okupljala svaki put sve više vjernika. Jednoglasni zaključak je da se s ovom praksom uzajamnog obogaćivanja susretanja i rasta u vjeri treba nastaviti. /Zv/

MJESTO FRANJEVAČKOG SVJETOVNOG REDA

Bratski susret članova Franjevačkog svjetovnog reda iz Subotice i Novog Sada održan je 6. ožujka u samostanu novosadskih franjevaca. Nakon zajedničke svete mise upriličen je susret na temu: "Mjesto Franjevačkog svjetovnog reda u Vojvodini, Novom Sadu i Subotici", tijekom kojeg su prisutni članovi kroz razmjenu mišljenja pokušali naći odgovor i svoje specifično poslanje danas.

<http://home.catholicweb.com/onlinefranjevci>

Bunjevačka nošnja na poštanskim markicama

Predstavnici poduzeća "Jugomark", koje se bavi izradom poštanskih maraka, akademski slikari **Radomir Bojanić** i **Marina Kalezić** u potrazi za novim motivima na jugoslavenskim markama bila je 1. ožujka u Subotici.

Photonino.com

S domaćinom filatelikom **Ljudevitom Vujkovićem** gosti su obišli dijacezanski muzej Subotičke biskupije i razgledali eksponate koji bi mogli biti motivi u sljedećoj seriji markica. Za seriju s motivima bunjevačke nošnje, slikari su posjetili obitelj **Piuković** koja se bavi čuvanjem starih bunjevačkih nošnji, i tu našli desetak fotografija djevojaka s odgovarajućim nošnjama. /Zv/

Novi Sad

Ekumenski molitveni dan žena

U petak, 1. ožujka u novosadskoj reformatskoj crkvi održan je ekumenski molitveni susret žena. Ovaj susret pripremle su žene novosadskih Crkava u povodu Svjetskog ekumenskog dana žena. Sudjelovale su žene iz Reformatske, rimokatoličke i grkokatoličke Crkve, Metodističke i slovačke Evangeličke crkve. Sudjelovali su također i **Jan Valent**, evangelički biskup, **Martin Hovan**, superintendent Metodističke crkve, **Roman Myz**, grkokatolički svećenik, **Vlada Obšust**, evangelički pastor, **Károly Beres**, reformatski pastor, i o. **Lajos Suhajda SVB**, katolički svećenik-verbista. Gosti na ovom molitvenom susretu bili su i predstavnici Svjetskog luteranskog saveza na čelu s **Ottom Heroldom** te **Christoph Tapernaux**, reformatski pastor iz švicarskog grada Sent Gallena.

Ovogodišnju molitvu pripremle su žene iz Rumunjske. Stoga je u ovogodišnjem molitvenom susretu sudjelovalo i osam članica ženskog zbora jugoslavenske rumunjske pravoslavne Crkve iz Straže kod Vršca zajedno sa svojim vikarom **Moise Janesom**.

Molitve i dijelovi Svetog pisma čitani su čak na sedam jezika, tj. mađarski, slovački, srpski, hrvatski, ukrajinski, rumunjski i njemački. /Hitélet - i fotografija u boji na 35. str. /

Vjeronauk u Novom Žedniku

Naše mjesto nema Crkvu niti neku dvoranu gdje bi se održavao vjeronauk. Stoga su djeca morala na vjeronauk ići u Žednik koji je poprilično udaljen od našeg sela. Mi roditelji smo bili često u strahu da će im se na putu nešto dogoditi budući da je cesta kroz naše mjesto poprilično prometna zbog blizine auto puta. Stoga smo zamolili župnika **Željka Šipeka** da vjeronauk drži po obiteljima, na što je on i pristao. Vjeronauk se sada održava subotom kod obitelji **Gabrić**. Do sada se prijavilo tridesetoro djece, stoga ih je župnik podijelio na dvije grupe. U prvu grupu spadaju najmlađi a u drugu malo stariji.

Djeca su jako zainteresirana za vjeronauk i zbog toga ih je svake subote sve više i više, jer djeca više neće morati puto-

vati u Žednik. Za sve to zahvaljujemo župniku koji nam je izašao u susret.

Đenđika Gabrić

Molitva, post i pokora

Po drugi put je krenulo hodočašće pod križ na Bikovu na Čistu sridu. Skupili smo se iz razni župa i ispunili crkvu. Pobožno smo u crkvi obišli Put križa, a zatim prisustvovali obredu pepeljanja i sv. misi. Nakon mise osamdesetak virnika krenilo je pišice do "Jurićevog križa" kojeg je obnovila obitelj Brejar Marije i Lazara 2000. godine. Putem, koji je dug oko 5 kilometara, molili smo krunicu i pjevali i tako prikazali djelić pokore za naše grije.

Tim putem sam sa mojom pokojnom mamom išla prija 45 godina, sitila sam se kako sam bila sritna iako sam bila slabo odivena i obučena a put je bio još 5 km duži do našeg salaša.

Za vrime devetnice Lurdske Gospi u Staroj crkvi na koje sam redovito išla dobila sam poziv da se uključim na hodočašće kojem sam se zdravo obradovala, a koje sam tako lipo doživila.

Kad smo se približili križu, bilo je između dana i večeri. Dok smo išli prema križu, ulazili smo u tamu, a mala svića je obasjala Isusov lik na križu i željno sam čekala da se poklonim Isusu.

Doživila sam veliki priobračaj u duši; dok sam se molila sunce je bilo na zaodu, ugledala sam na nebu veliko crvenilo sa kojim se gasio dan Čiste sride.

Nakon blagoslova župnik Julije Bašić pozvao nas je na kokice u plebaniju. Uz zvuke zvona, hodočašće smo završili molitvom Anđeo Gospodnji.

Župnik nas je ispratio uz poziv da se i nagodinu na Čistu sridu vidimo u 3 sata poslipodne.

Jaga Orčić

GRAFIKA POVEZALA OSIJEK I SUBOTICU

U Galeriji Likovnog susreta otvorena je 5. ožujka izložba dviju grafičarki, Sandre Vehabović iz Osijeka i Jasmine Vidaković Jovančić iz Subotice. Ista je izložba bila i u Osijeku u povodu dana grada a sada je na divan način povezala dva grada i nastavila na kratko prekinutu dugogodišnju suradnju.

Na izložbi su govorili ali i odlično predstavili svoj grad, gosti iz Osijeka, Grgur Marko Ivanković, kustos osječkog muzeja, Ante Katalinić, član Gradskog poglavarstva za kulturu i obrazovanje, te Jasminka Novak Kovač, pročelnica

Upravnog odjela za društvene djelatnosti Poglavarstva grada Osijeka.

Domaćini su bili direktorica Likovnog susreta Olga Šram i Đerđ Boroš, član Izvršnog odbora Skupštine općine zadužen za kulturu.

Photonino.com

U dogovaranje buduće suradnje ušla je i Hrvatska čitaonica kojoj je upućen poziv da posjeti Osijek i dogovori moguće vidove suradnje. /K. Č./

NAGRADA "DR. FERENC BODROGVARI" ČLANU UREDNIČKOG VIJEĆA "ZVONIKA" ALOJZIJU STANTIĆU

Značajna nagrada "Dr. Ferenc Bodrogvari" u oblasti kulturnog stvaralaštva za 2001. godinu dodijeljena je i članu Uredništva "Zvonika" Alojziju Stantiću za knjigu "Kruv naš svagdanji". Naš vrijedni suradnik i rubrikant s osobitim entuzijazmom bilježi i čuva od zaborava bogatu tradiciju i kulturno blago Hrvata Bunjevaca.

Nagrade su primili i keramičarka Edit Nemes Fekete, skulptorica Vera Gabrić Počuča i povjesničar umjetnosti Bela Duranci. Priznanje "Dr. Ferenc Bodrogvari" primili su glumac Drame na mađarskom jeziku Attila Mess, dirigent Subotičke filharmonije Berislav Skenderović te koreograf Stevan Tonković Pipuš za knjigu "Dragulji bunjevačke riznice".

Nagrade i Priznanja svečano su 28. veljače u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici nagrađenima uručili Đerđ Boroš, član Izvršnog odbora SO Subotica zadužen za kulturu, Đuro Molnar, predsjednik Kulturno-prosvjetne zajednice, i Milovan Miković, predsjednik Komisije za dodjelu Nagrade i Priznanja "Dr. Ferenc Bodrogvari".

Uredništvo "Zvonika" čestita Alojziju Stantiću na ovom vrijednom priznanju.

Još o pokladama

Maskembal u Sremskoj Mitrovici

Iako je korizma pri kraju, još se bilježe događanja za poklade. Tako je u Sremskoj Mitrovici 9. 02. u konkatedrali Sv. Dimitrija bilo svečano i veselo jer je održan maskembal.

Maskembal su uveličali župnik **Eduard Španović**, kapelan **Krunoslav Đaković**, časne sestre **Ana Marija, Angelina i Cecilija**. Dvorana je bila ispunjena našim starijim župljanima, mladima i djecom. Uz krafne, kokice, sok i kavu defilirale su maske: suncokreta, zečeva, klošara, Bin Ladena, predsjednika Vojvodine, Snježane i patuljaka, čarobnjaka, biskupa, ministranata i mnoge druge. Najbolje maske su dobile posebne nagrade, a sve ostale koji su bili maskirani nagradio je i župnik. Uz pjesmu i igru bilo je veselo dugo u noć. Za glazbu se pobrinuo **Stjepan**, a fotografskim aparatom maskembal je ovjekovječio **Petar**.

Ljubica Vuletić

KONSTITUIRAJUĆA SJEDNICA VIJEĆA ZA MEDIJE SUBOTIČKE BISKUPIJE

Crkva će koristiti sve vrste medija

U Domu biskupije 5. ožujka održana je konstituirajuća sjednica Vijeća Subotičke biskupije za medije na kojoj je glavna točka bila izbor rukovodstva i smjernice za rad ovog vrlo značajnog Vijeća za život Crkve.

Za predsjednika Vijeća Subotičke biskupije za medije izabran je **Csaba Kovács** a za tajnicu **Katarina Čeliković**.

U zaključcima su članovi Vijeća naglasili važnost medija i njihovu ulogu u promicanju kršćanskih vrednota i založili se za veću popularizaciju Dana medija u čiju će svrhu Vijeće pripremiti aktualne plakate i druge tiskane materijale.

Vijeće će inicirati sastanak pročelnika Odjela za tisak odnosno medije svih župa i pomoću njih aktivirati čitanje vjerskog štiva i javljanje vijesti iz njihovih župa u sve katoličke medije.

U izradi je biskupijski "sajt" koji je potrebno staviti na što više pretraživača.

U okviru YUKAT MEDIA (Jugoslavenski katolički mediji) sa sjedištem u Beogradu planira se osnivanje i Katoličkog centra za medije u Subotici gdje živi najveći broj katolika.

Informaciju o otvaranju "Radio Marije" i postupku za registraciju ove stanice koja planira emitirati program 24 sata dao je **Károly Harmath** a članovi Vijeća izrazili su spremnost za suradnju. /K. Č./

MISA KAO "VELIKI INTERNET SITE CRKVE"

Misa je "veliki internet site Crkve", koji je u stanju ostvariti "dublje zajedništvo" među ljudima, tim je riječima kardinal **Roger Etcheagaray** 25. veljače otvorio plenarno zasjedanje Papinskog vijeća za društvena obavijesna sredstva. "Svaka je misa", rekao je kardinal Etcheagaray, "kao veliki internet site Crkve, no još je djelotvornija od toga: misa aktualizira, u pravom smislu te riječi, jedinstveni događaj ljudske povijesti, smrt i uskrsnuće Krista Spasitelja". Uz "aktualiziranje" toga događaja zbiva se i drugi efekt tipičan za komunikaciju koja putuje webom: dijeljenje. "Misa", rekao je kardinal Etcheagaray, "također je jedini site na kojem komunikacija može doseći do najdubljeg zajedništva među ljudskim bićima, zahvaljujući dijeljenju Riječi života i Kruha života". /IKA/

NOVE KNJIGE

"Knjiga o lopti" Marka Čovića

Croatiaknjiga, Zagreb, 2001., 375 str.

Autobiografski roman "Priča o lopti" hrvatskog iseljenika Marka Čovića potresna je pripovijest o životu političkih emigranata i njihovih obitelji koji su stjecajem prilika bili prisiljeni napustiti svoju domovinu i udomiti se u raznim zemljama svijeta, gdje su se zadržali mnogo dulje nego što su se nadali, a neki, kao Marko Čović, i do kraja života.

"Priča o lopti" je svojevrsna oda nogometu i nogometnoj lopti kao univerzalnom sredstvu komuniciranja koje razumiju ljudi svih uzrasta, nacija, boja, rasa i vjeroispovijesti. Nogometna lopta prati glavni lik romana tijekom cijela njegova života - od prvih koraka u sjemeništu, u profesionalnom životu, u izgnanstvu i iseljeništvu, određujući u odsudnim životnim trenucima ne samo njegovu sudbinu, već i sudbine njemu najbližih. Roman završava novom pričom o lopti tek prohodalog unuka Brune.

I kažimo na kraju da će u knjizi jednako uživati oni "stariji" koji su igrali ili samo navijali za "Bačku", naš najstariji nogometni klub, ali i oni mlađi koji će iz ovog romana saznati kako se voli lopta i nogomet.

Pava Jurković Katanov

"Letač - od bačkih ravni do zračnih visina"

Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 2001., 313 str.

Bački sin, Pava Jurković Katanov, nakon gimnazijskih dana u Zagrebu, Križevcima i Vukovaru, našao se 1942. u zrakoplovnoj školi u Borovu pokraj Vukovara i ubrzo potom postao jedan od najvještijih i smjelijih letača tadašnjega hrvatskoga zrakoplovstva.

Ovo je romansirana priča o bistrime, ljubopitljivome i srčanome mladiću kojega ljubav prema novome - prema ljudima i prirodi, ukoliko - prema životu i njegovim izazovima - u burnim ratnim vremenima baca na sve strane pa tako i na čemerni *križni put* na kojemu su se našli brojni hrvatski sinovi.

A svuda i svemu usprkos bački sin Ivša ne zaboravlja grudu s koje je ponikao i kojoj se - kao i mnogi njegovi vršnjaci - nikada više neće vratiti.

Knjige su dar Hrvatskoj čitaonici u Subotici i mogu se uzeti na čitanje u kancelariji župe sv. Roka uz člansku kartu.

KROV NA CRKVI SV. ROKA U SUBOTICI "NAJVEĆI SIROMAH"

Dio krova na crkvi sv. Roka u Subotici se ove godine mora popraviti. Za tu popravku stoljeća potrebno je

3.000.000,- dinara, odnosno 50.000 EURA. Stoga smo u župi s prvom nedjeljom Došašća započeli veliku akciju prikupljanja novca za popravak krova, tog svog "najvećeg siromaha", kako smo ga nazvali. Uz uobičajeni način skup-

ljanja novca, pokrenuli smo i druge akcije.

1. UMJESTO CVIJEĆA NA GROBOVE NAŠIH MILIH I DRAGIH. Umjesto skupog i kratkotrajnog ukrasa - cvijeća, na grob možete staviti trajniju plaketu u plastičnom omotu. Na plaketi je uz kratki navod iz Svetog pisma ime pokojnika i ime darovatelja, te iznos koji se uplati s naznakom da je on za popravak krova. Plakete možete kupiti u župnom uredu ili u crkvi.

2. PRIKUPLJAMO STARE STVARI. Pregledajte svoje tavane ili drugdje gdje držite stvari koje ne upotrebljavate i pogledajte da li imate stare ručne radove, pegle, avane, slike, tanjure, ramove, čaše, boce, šalice, čupove, lampe, zidne satove, dijelove namještaja, šivače strojeve, goblene i dr.

3. POZIV SUBOTIČKIM UMJETNICIMA da svojim radovima pomognu ovu akciju.

Prikupljene stvari i umjetničke slike prodat ćemo na **AUKCIJI** a novac će ići također za popravak krova.

Sve gore navedeno možete donijeti u župni ured sv. Roka, Ivana Milutinovića 52, od ponedjeljka do petka od 9 do 12 sati, a u crkvi svaki dan prije ili poslije mise u sakristiji. Oni koji ne mogu odnijeti neka se jave na telefon 554-896, pa ćemo organizirati prijevoz.

4. POZIV PRIVATNIM PODUZETNICIMA I BIVŠIM KERČANIMA (ŽUPLJANIMA ŽUPE SV. ROKA)

Pozivamo također privatne poduzetnike i sve bivše župljane ove župe u Subotici i po svijetu da nam također pomognu. Svoj novčani doprinos možete uplatiti na sljedeće račune:

Devizni račun:

/101775 EUR/
PRVA PREDUZETNIČKA BANKA A.D. BEOGRAD
- FILIJALA U SUBOTICI
SWIFT CODE.PPBBZUBG

/Beneficiary customer):

štedni račun: 550-0545619-00
žiro račun: 46600-621-2-21

Vlasnik:

RIMOKATOLIČKI ŽUPNI URED SV. ROKA - SUBOTICA
(za krov ili za Zvonik - ukoliko netko
želi dati svoj dar za naš List)

Dinarski račun:

štedni račun: 300-0545619-01

žiro račun: 46600-621-2-21

Uložite dio sebe u trajnu, stogodišnju vrijednost! I Vaš je dar važan i značajan za spas našeg krova. Unaprijed hvala svakom darovatelju.

Župnik

PRIPREME ZA OTVARANJE HRVATSKE ČITAONICE U SUBOTICI

Na sjednici Foruma hrvatskih institucija i organizacija, koja je održana u studenom 2001., Hrvatska čitaonica proglašena je kapitalnim projektom.

S ovim projektom upoznati su Generalni konzulat R. Hrvatske u Subotici i Veleposlanstvo RH u Beogradu a inicijativu za pomoć Izvršnom odboru Skupštine općine dao je Hrvatski narodni savez.

Do sada su poduzeti sljedeći konkretni koraci:

Hrvatska čitaonica je u siječnju i formalno registrirana u saveznom Ministarstvu pravde, izrađen je žig i otvoren žiro račun kod Narodne banke Jugoslavije:

poslovni račun pod brojem 46600-678-2-2013822.

Kompletna dokumentacija predstavljena je u vidu molbe za pomoć dr. Tamašu Korhecu, pokrajinskom sekretaru za ostvarivanje prava nacionalnih manjina, upravu i propise već u prosincu prošle godine kao i Sekretarijatu za kulturu, obrazovanje i nauku Autonomne pokrajine Vojvodine.

Izrađen je idejni projekt Hrvatske čitaonice i predračun investicijskog ulaganja.

Poslali smo prijave na nekoliko konkursa u zemlji i na jedan međunarodni, ali su stigla i dva negativna odgovora.

Kako se konkursi u novije vrijeme raspisuju samo za **SUFINANCIRANJE** projekata, nalazimo se u jednom začaranom krugu u kojem je teško naći onoga koji će prvi dati dio sredstava. Nadamo se da će novi Zakon o nacionalnim manjinama potaknuti one čija je to dužnost da i hrvatskoj zajednici omoguće da profesionalno čuvaju svoje kulturno i nacionalno blago.

U razgovoru s predsjednikom Hrvatske matice iseljenika g. Borisom Marunom i Marijom Hećimović dogovoreni su prvi vidovi pomoći i upućena je molba za nabavku kompjutorske opreme.

Za vrijeme nedavne posjete predstavnika Poglavarstva grada Osijeka razgovarano je o uspostavljanju kulturne suradnje.

Uskoro počinje čišćenje dvorišta u Ljubljanskoj 21 i priprema za adaptaciju buduće čitaonice.

Ovaj projekt prihvaćen je u svim slojevima hrvatske zajednice i vidljiva je potreba za ovakvom institucijom. Pozivamo sve privatne poduzetnike i ljude dobre volje da se uključe svojim znanjem, radom ili na bilo koji drugi način u povijesni projekt hrvatske zajednice.

Katarina Čeliković, voditeljica Hrvatske čitaonice

DAR HRVATSKE MATICE ISELJENIKA HRVATSKOJ ČITAONICI U SUBOTICI

Prvi računar i štampač za čitaonicu

- Marija Hećimović, stručna suradnica predsjednika Hrvatske matice iseljenika Borisa Maruna javila nam je 1. ožujka da je Hrvatska matica iseljenika Hrvatskoj čitaonici darovala računar i štampač, kao i nekoliko značajnih knjiga iz jezične oblasti, među kojima istučemo pravopis, gramatiku, jezični savjetnik.

Ovo je prva konkretna i brza pomoć koja pokazuje da je Hrvatskoj matici iseljenika doista stalo do Hrvatske čitaonice koja će biti temeljna institucija za hrvatsku zajednicu - javlja nam vidno ganuta ovim darom voditeljica Hrvatske čitaonice u Subotici Katarina Čeliković. /A. A./

Ispriča

U prošlom broju, pod naslovom "Za jedinstvo kršćana u Subotici" na stranici 5. krivo je napisano da je sudjelovao paroh Rade Šovljanski. U ime SPC sudjelovao je paroh Slavko Pajović. Ispričavamo se obojici.

Uredništvo

Piše: Stjepan Beretić

6. ožujka

Sveta Koleta

* 13. 01. 1381. + 6. 03. 1447.

- *kći tesara* ● *rođena zagovorom svetoga Nikole* ●
- *mati joj se ispovijedala svakoga tjedna* ● *mala moliteljica* ●
- *od sedme godine zaljubljena u Časoslov* ● *1399. ostala siročić* ●
- *stupila u Franjevački svjetovni red* ●
- *4 godine provela zatvorena u malu ćeliju* ● *doživjela zapadni raskol* ●
- *velika pokornica i moliteljica* ●

Rođena na zagovor svetoga Nikole

U subotičkom kraju se još uvijek čuje ime Koleta. Evo prilike da se upoznamo sa zanimljivom sveticom naše Crkve. Dok se još nalazimo u korizmi, dobro je zagledati se u uzor svete Koleta. Koletini roditelji Robert i Katarina su bili već u podmakloj dobi kad im se rodila djevojčica Koleta na zagovor svetoga Nikole. Po svetom Nikoli dali su joj ime Nicolette (Nikolet). Od milja su je zvali Colette (Kolet). Koletin otac Robert je bio duboko pobožan i izuzetno darežljiva srca. Bio je tesar. Mati Koletina se tjedno ispovijedala i pričlašćivala. Bila je odana Muci Isusovoj.

Velika moliteljica od malih nogu

Malu Koletu je Gospodin već od četvrte godine odlikovao srdačnom molitvom. Bilo joj je sedam godina, a znala je cijeli sat proboraviti u razmatranju. U samostanu u Corbiju je bila na molitvi Časoslova ponekad i noću. Kad joj je bilo devet godina spoznala je duh franjevačkog reda. Tada je bila odlučila da će obnoviti treći ženski franjevački red. Kad joj je bilo 18 godina 1399. godine, izgubila je roditelje. O mladoj djevojci se starao benediktinac Raul. Odgajale su je benediktinke i klarise. Srce ju je vuklo u franjevački samostan. Postala je franjevačka trećoredica. Dala se zatvoriti u malu ćeliju pokraj župne crkve u Corbiju. Kao zatvorena redovnica reclusa (čitaj: rekluzu) živjela je pune četiri godine.

Nikada je nije napuštala želja za obnovom svoga trećega reda. Živjela je u vrijeme kad su u Crkvi bila dva pape: jedan u Rimu, a drugi u Avignonu.

Više molitve, više posta, iskreno siromaštvo

Godine 1406. dobila je dopuštenje da obnovi red. Obnova je teško išla. Ipak, do svoje smrti doživjela je samo u Francuskoj sedamnaest obnovljenih samostana. U Belgiji i Njemačkoj je bilo manje takvih zajednica. Zahvaljujući velikom franjevačkom duhu svete Koleta jedna grana sestara klarisa se vratila prvotnoj strogosti i siromaštvo, velikoj pokori i dubokoj molitvi, posebno Časoslovu. Vjernost Časoslovu je Koleta naučila u svojoj najranijoj mladosti od benediktinaca. Danas 140 samostana živi duhom koji je zacrtala sveta Koleta. Od toga se 40 samostana nalazi izvan Europe. Sav je svoj život Koleta provela tijesno

povezana s Gospodinom. Čitave dane i tjedne provodila je u molitvenim i mističnim zanosima. Ni putovanja je nisu mogla pomesti od tako dubokog doživljaja Boga. Kažu da ju je resila karizma prorokovanja i čudesa. U dokumentima njezine kanonizacije se spominje pet uskrisenja djece, da bi se mogla krstiti. Kad su je pogađale nevolje, znala je govoriti da bi najnesretniji dan u njezinu životu bio dan u kojem za Boga ne bi trebala ništa pretrpjeti. Junački je bila vjerna Božjim nadahnućima. Proslavila se molitvama, pokorom, postom, siromaštvom i silnim djelima pobožnosti. Patila je zbog raskola u Crkvi.

DUHOVNO ŠTIVO

USKORO NOVA KNJIGA

"Božji prijatelji s nama na putu"

Iako je izlazak iz tiska ove knjige najavljen za Božić, zbog više razloga ona će tek za Uskrs biti u rukama čitatelja. Dugo očekivana knjiga našeg rubrikanta bit će pravi biser za sve one koji na jednom mjestu žele upoznati na topao i zanimljiv način životopise svetica o kojima su dosad čitali u "Zvoniku".

Poklonite za Uskrs sebi i sebi bliskima ovu divnu knjigu i obogatite duhovnim blagom svoj dom za samo 200 dinara.

"Novi početak"

Na putu s ocem Josipom Kentenichom

U korizmi je doista vrijeme za novi početak, a u knjižici koja je upravo izašla iz tiska u nakladi župnog ureda u Rumi i Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" sve je stavljeno u duhovnost "Schönstattskog djela" čiji je utemeljitelj otac Josip Kentenich. Poznato je da su vjernici od davnine rado odlazili na devetnice u crkve, a sada će svoju devetnicu uz tekstove o. Kentenicha moći obaviti u svom domu. Tekst je raspoređen u devet tjedana, a svaki ima određenu temu. Devetnicu možete moliti i udvoje (možda bračni par) ili u zajednici s prijateljima i saopćiti jedni drugima ono što ste doživjeli.

U ovoj devetnici vodit će vas molitve koje je o. Kentenich napisao u logoru Dachau i to na molbu svećenika koji su bili s njim da im da nešto čime bi nadomjestili molitvu Časova.

Započnite tako što ćete nabaviti "Novi početak" u Uredništvu "Zvonika" po cijeni od samo 70 dinara.

NOVI POČETAK

Na putu s ocem Josipom Kentenichom

SVJEDOCI LJUBAVI (II)

Duhovnost zajedništva

U svom razmatranju Ivan Pavao II. ulazi u otajstvo Crkve i to u onu bitnu sastavnicu samog pojma Crkve - Crkva je zajednica. Da bi bila odgovorna pred izazovima novoga milenija, Crkva mora premisliti u svom srcu i u rastu vjere upravo dimenziju zajedništva. I stoga Papa poziva sve članove Crkve da naprave dom i školu zajedništva. Tako ćemo postati vjerni Božjem planu i odgovoriti očekivanju koje duboko potresa moderno čovječanstvo. Moderni individualizam, koji je dijete našega vremena, okreće pojedinca njemu samomu te on zaboravlja da je zajedništvo njegova glavna sastojnica i zato se može dogoditi da čovjek bude teško osamljen u masi ljudi, čak i izoliran, unatoč tomu što se nalazi u zajednici ako ta zajednica nije i zajedništvo. Sveti Otac iznosi stoga upravo kao školski primjer i poziva Crkvu, koja je zajednica, ali i škola zajedništva, da promiče duhovnost zajedništva jer će tek takvo zajedništvo koje je duhovnošću obogaćeno moći progovoriti, moći odgovoriti potrebama našega vremena. Dokument ističe da duhovnost zajedništva mora postati odgojno načelo na svim mjestima gdje se izgrađuje čovjek i kršćanin, zatim gdje se odgajaju službenici oltara, posvećeni službenici, kao i ondje gdje se odgajaju i grade obiteljske zajednice. Citiramo doslovno definiciju zajedništva koja glasi: "Duhovnost zajedništva znači ponajprije pogled srca, usmjeren na otajstvo Presvetoga Trojstva koje boravi u nama i čije svjetlo treba vidjeti također na licu braće i sestara koji su pokraj nas. Duhovnost zajedništva znači sposobnost da se čuje brat u vjeri u dubokomu jedinstvu mističnoga tijela, 'kao netko tko mi pripada' kako bi se znale podijeliti njegove radosti i njegova trpljenja, kako bi se naslutile njegove želje i kako bi se zbrinulo oko njihovih potreba, kako bi mu se ponudilo istinsko i duboko prijateljstvo. Duhovnost zajedništva isto tako jest sposobnost da se vidi poglavito ono što je pozitivno u drugome, da se to prihvati i vrednuje kao Božji dar: 'dar za mene', a ne samo dar bratu koji ga je izravno primio. Duhovnost zajedništva konačno znači 'dati prostora bližnjemu', noseći 'jedni bremena drugih'."

Tako Papa u načelu zajedništvo vidi kao zajedništvo s Presvetim Trojstvom, zajedništvo u mističnom tijelu - Crkvi i zajedništvo u susretu čovjeka s čovjekom, s pozitivnim predznakom: taj čovjek je meni brat. Tako se odmah odbija sebeljublje i otklanjaju napasti koje stvaraju suparništvo, karijerizam, nepovjerenje i ljubomoru. Papa doslovno upozorava da su ove četiri kategorije koje su spomenute u gornjoj definiciji tako ozbiljne da bi bez toga duhovnoga hoda malo značila izvanjska sredstva zajedništva. Tako nas ovaj dokument dovodi do biti našega kršćanstva: bez duhovnosti zajedništva naše zajedništvo je naprava bez duše i krinke zajedništva. Ako suvremeni svijet u Crkvi prepozna takvo "ne-zajedništvo", onda je to opasnost i za Crkvu i za svijet.

U izgradnji duhovnosti zajedništva i u školi zajedništva postoje i nezaobilazne službe koje su u službi "školovanja" ljudi u predmetu "duhovnost zajedništva". Ponajprije, to je posebna služba Petra u zajednici koju opslužuje rimski Prvosvećenik, zatim je to služba biskupskog kolegija koji su organizirani u biskupskoj sinodi, biskupskoj konferenciji i drugim oblicima pravog zajedništva. Na trećem mjestu se spominje zajedništvo biskupa, prezbitera i đakona koji su opet organizirani u prezbiterska i pastoralna vijeća. Konačno teologija i duhovnost zajedništva zapravo nadahnjuju međusobno učinkovito slušanje pastira i vjernika s jedne strane, držeći ih a priori ujedinjenima u svemu što je bitno i potiče ih, s druge strane, da se usuglase također u svemu prijepornome prema promišljenim i usklađenim stavovima. Tako mudrost darovana od Duha jedinstva - pretočena u životnu praksu i "učitelja" i "učenika" - postaje hodom Crkve u novom mileniju. (Br. 43-46)

Mr. Andrija Kopilović

IZ BIBLIJSKOG LEKSIKONA

• USKRS

Uskrs je blagdan Kristova uskrsnuća. Slavi se prve nedjelje poslije punog mjeseca nakon proljetnog ekvinocija (kad su dan i noć jednake dužine).

• Veliki tjedan

Veliki četvrtak - četvrtak prije Uskrsa, spomen Posljednje večere i ustanovljenja Euharistije, svećeničkog Reda i proglas Isusove zapovijedi ljubavi

Veliki petak - spomendan muke i smrti Kristove na križu, petak prije Uskrsa

Velika subota - jedini dan bez liturgijskih događanja do večernih sati kada počinje najsvečanije i najsvetije - vazmeno bdjenje.

U našim krajevima, prema drevnom običaju, u poslijepodnevnim satima svečano se blagoslivljaju uskrsna jela a ponegdje se svečano "čuva" Božji grob.

• Pasha

je drevni židovski blagdan koji se slavio u proljeće, kad se budila vegetacija i kad su pastiri izlazili sa svojim stadima na pašu. Kasnije je to spomen na izlazak sinova Izraelovih iz egipatskoga ropstva.

• Pashalni misterij

Otajstvo muke, smrti i uskrsnuća Isusa Krista kao jedinstveno otajstvo u objavi Božjoj. Muka i smrt ne bi sami za se imali smisla; oni dobivaju puni smisao po Isusovu uskrsnuću. Muka i smrt za Mesiju Isusa bili su nuždan preduvjet uskrsnuća, proslavljenja. I smrt i uskrsnuće zajedno su izazov za našu vjeru. Već je prilikom smrti Isusove stotnik izjavio: "Zaista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!" (Mk 15,39).

• Pashalno janje

Janje je prigodom Pashe prvotno jedini dopušteni žrtveni dar. Janje je moralo biti bez mane, muško, staro godinu dana. Zaklali su ga uvečer prije blagdana Pashe te su ga potom blagovali u krugu obitelji ili i s drugima.

Novi zavjet naziva Isusa Krista pashalnim janjetom. Kao što su naime Židovi klali janje na spomendan oslobođenja iz egipatskog ropstva, tako je o blagdanu Pashe bio žrtvovan Isus Krist da oslobodi ljude od ropstva grijeha.

• Posljednja večera

Kristova posljednja večera s učenicima uvečer prije raspeća, održana prema svim pravilima obredne pashalne večere.

Isus je oprao učenicima noge i ustanovio euharistiju riječima: "Uzmite, ovo je tijelo moje", izgovorenima nad blagoslovljenim kruhom, i riječima "Ovo je krv moja, krv Saveza, koja se proljeva za mnoge" (Mk 14,22.24), izgovorenima nad blagoslovljenom čašom. Riječima "Ovo činite meni na spomen" Isus je pashalnu večeru pretvorio u euharistiju, u večeru Gospodnju, u spomen-čin svoje muke, smrti i uskrsnuća.

• Vazmeno bdjenje

Noć u kojoj je Bog učinio svoje veliko osloboditeljsko djelo sve su generacije tumačile i shvaćale kao noć bdjenja i noć Mesijina dolaska. U noći Velike subote vazmeno bdjenje započinje paljenjem i blagoslovom "ognja bdjenja" i pripravljanjem svijeće (urezivanjem predviđenih znakova); slijedi ophod (ulaz u crkvu) s uskrsnom svijećom. Bdjenje se nastavlja podužim bogoslužjem riječi. Osvit novog dana usred noći i dolazak Uskrsloga u svoju zajednicu označava Slava, na koju opet zasviraju orgulje, pale se oltarne svijeće i zvone sva zvona. Poslije poslanice, aleluje i evanđelja u krsnom se slavlju primaju u Crkvu katekumeni koji po prvi put, uključeni u zajednicu, sudjeluju u euharistiji.

(Prema: A. Rebić: Mali religijski rječnik i R. Berger: Mali liturgijski leksikon)

Radost Uskrsnuloga

Jednom je jedan leptir, veli priča, govorio ličinkama o divnom cvijeću oko kojega će se moći igrati, o toplom suncu na kojem će moći letjeti, o slobodi kretanja po široku svijetu, kad više ne budu ličinke nego pravi leptiri. Ličinkama se taj govor činio smiješnim i neuvjerljivim te se uopće nisu obazirale na nj. Njima je lijepo na kupusovu listu na kojemu sada imaju i hranu i stan i sve što im je potrebno. Govoriti im o nekakvom drugom i drukčijem svijetu prava je glupost i ludost. Leptir je bio očajan: kako ličinke uvjeriti u ljepotu svijeta koji ih očekuje? I dosjetio se. Rekao im je da će u novom svijetu imati kupusa na pretek, da neće biti vezane samo na jedan list, da će se u kolu moći igrati. Kad su ličinke to čule, pokrenule su se i jedva su čekale da dođu u taj obećani svijet.

Ne događa li se nešto slično i s nama kad slušamo, govorimo ili razmišljamo o tajni uskrsnuća? Nije li to govor o nekom nestvarnom svijetu? Kako protumačiti tajnu uskrsnuća?

Osjećamo se poput Ivana koji je prvog uskrsnog jutra trčao do groba, i, došavši do njega, sagnuo se da vidi što ima u grobu u koji je bio položen Isus. Vidio je prazan grob, uredno složene pivoje i ručnik, Isusa nije vidio, i povjerovao je.

Isus je umro na križu oko tri popodne u petak 14. Nisana (7. travnja) godine 30. Umro je osramoćen i izrugan. Nije umro kao junak poganskih naroda ili kao heroj vjere židovskog naroda. Sokrat je bio junak. Herojski je prihvatio smrtnu osudu, ispio otrov, razgovarao s učenicima, jednome od njih preporučio je da žrtvuje pijetla u čast bogu Eskulapu zato što ga je oslobodio od nevolja ovoga života. Isus je umro osuđen od legalne vlasti, odbačen od svojega naroda, ostavljen od svojih najbližih prijatelja, jedan ga je od njih čak izdao, nije ga htjelo ni nebo ni zemlja. Umire osuđen kao bogohulnik i buntovnik, umire gol, oduzeta mu je sva čast i dostojanstvo, prolaznici mu se rugaju, umire vičući jakim glasom. Koplje, koje se zarilo u njegovo srce, uništilo je sve nade da bi se mogao pretvarati da je umro. Osim toga, bio je pokopan. Više nije bio u dodiru s ljudima. Zar je to junak?

Po ljudskim mjerilima Isus je doživio neuspjeh: mali je broj ljudi primio njegov nauk; njegova čudesa pripisivali su demonским silama. Ismijali su ga, ponizili, osramotili. Hulio je Boga i dizao bune, glasila je optužba. Kad su ga zvali da siđe s

križa, On nije sišao, nego uoči same smrti više jakim glasom koji se činio kao krik očajnika. Grob je zauvijek trebao onemogućiti tog "varalicu" i dokazati kako je njegovo svojatanje da je Sin Božji i Mesija bila velika zabluda i varka. Zar da takav čovjek bude Mesija?

A onda, trećeg dana, događa se preokret. Osramoćeni biva proslavljen, odbačeni uzvišen, onaj koji bijaše mrtav živi u vijekove vjekova, ima ključeve povijesti i nalazi se zdesna Ocu u slavi. Više nije podložan zakonima vremena i prostora, više ne može trpjeti niti umrijeti, nitko mu ništa ne može, smrt nad njim nema nikakve vlasti. I tako vidimo da smrt na križu nije bila bez plana i svrhe; nije se kao neizbježna sudbina sručila na Isusa. On je položio svoj život mjesto svih nas. grijeh je samu svetost raspeo na križ. I upravo smrt Bogočovjeka bila je smrt grijehu. Kakve li tajne i za mene: ja sam grijeshio, a drugi je morao ispaštati zbog mojega grijeha! Život je smrti zadao odlučujući udarac od kojega se nikada neće oporaviti, vladavina je grijeha prekinuta, spasenje je ostvareno, smrt je pobijedena. Uskrsnuvši, Isus je ušao u novi život, ne u onaj prijašnji koji bi ponovno završio smrću, nego u punini božanskog života.

Najjači dokaz da je Isus doista uskrsnuo njegovi su učenici. Nakon svojega uskrsnuća njima se ukazao više puta, na raznim mjestima, u raznim okolnostima, u razna vremena. On dolazi k njima kad On hoće, a ne kad bi učenici to htjeli. On ide njima ususret, ne obratno. Prepoznaju ga kad On dopusti da ga prepoznaju. Učenici ga ne mogu zadržati da ostane s njima, makar to žarko željeli.

I malo-pomalo, s velikim poteškoćama, iako pameću koja sporo razumijeva i srcem koje je tvrdo, učenici prepoznaju: "Gospodin je!" I da je to onaj isti Gospodin kojega su oni ostavili na cjedilu i sakrili se u "mišju rupu" kad ih je najviše trebao; nisu se usudili pokopati Isusa, nego su to morali učiniti Josip iz Arimateje i Nikodem. Susret ih je s Uskrsnulim promijenio. Od plašljivaca postali su hrabri i neustrašivi navjestitelji da je Isus, kojega su Židovi raspeli, Bog proslavio sebi zdesna i postavio sucem živih i mrtvih. Shvatili su Božji naum da je Mesija trpeći Sluga; da samo u njemu ljudi nalaze spasenje i da nema drugog imena pod nebom u kojem se ljudi mogu spasavati. Oni, koji su se od straha pred Židovima zatvorili u gornju sobu, krenuli su ne samo

u Jeruzalem i Palestinu nego u čitav svijet da budu svjedoci Evandjelja Isusa Krista. Postali su neumorni misionari koji će sav svijet zapaliti vatrom što ju je Isus donio na zemlju.

Oni su na sebi iskusili duboku promjenu. Moć uskrsne preobrazbe priopćili su drugima. Vidjeli su Isusa koji je raspet visio na križu i čijim pokopom i njihove nade potonuše. Taj se isti Isus proslavljen i živ njima ukazao. I oni to svjedoče. A to se svjedočanstvo prenosi iz naraštaja u naraštaj. Da nisu bili uvjereni da je Isus doista uskrsnuo, svatko bi se od njih vratio svojem poslu: tko na polje, tko ribama na jezeru, tko u unosnu carinsku službu.

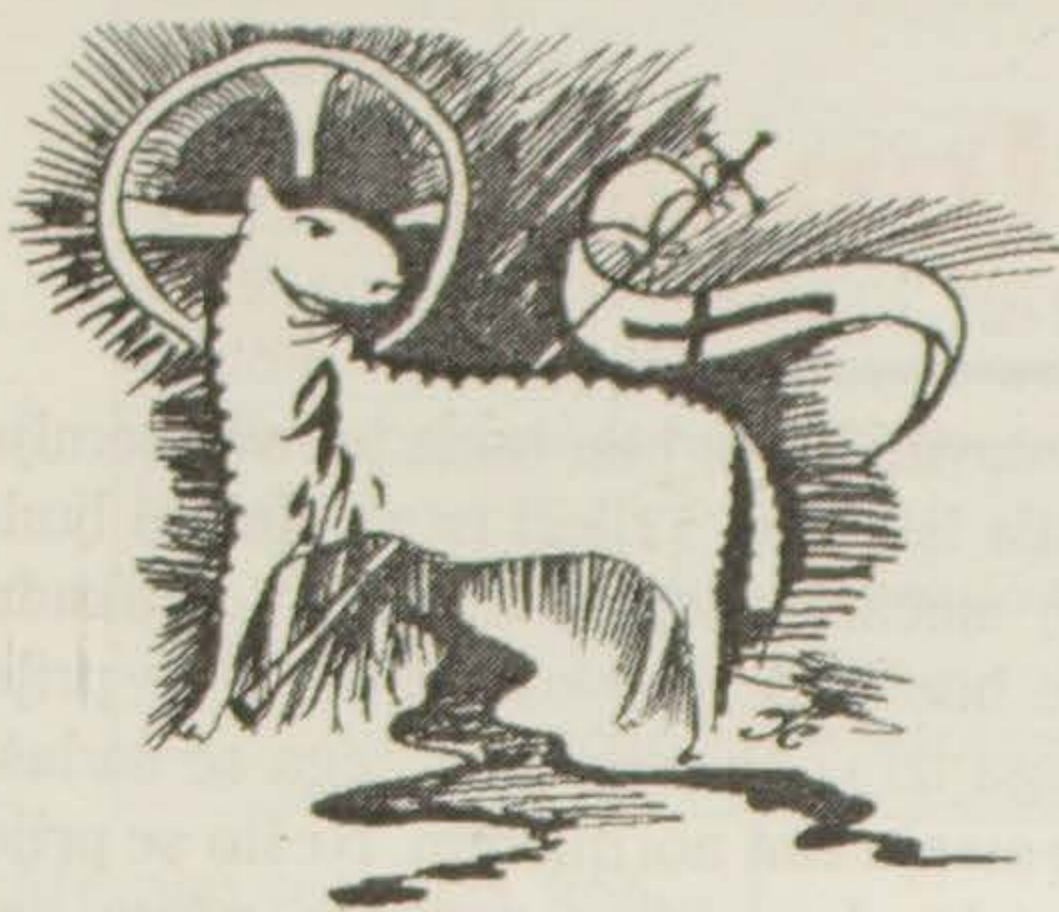

Isus je uskrsnuo. Nema ga u grobu. Ta nečuvana novost mora odzvanjati svim vjekovima. I kao glazba tisuću zvona zemljom se i svemirom razliježe navještaj: "Nema ga u grobu! Uskrsnuo je!"

Uskrsnuli je u ljudskoj preobraženosti i produhovljenoj naravi ušao k Ocu. Nemoć nam je zamisliti radost koja se razlila njegovim Srcem. Radost ne samo zbog toga što je prekrasno obnovio ljudski rod, što će ga i njegova braća i sestre moći slijediti do onoga trenutka kad ih sve bude predao svojem Ocu, nego i zbog toga što se može vratiti svojoj Zaručnici, Crkvi, svakome od nas, privinuti nas u naručaj svoje božanske ljubavi, udahnuti u nas ne samo dah života, nego dah besmrtnosti.

Što se zapravo dogodilo Kristovim uskrsnućem? Gledano izvana, sve je ostalo isto. Od početka čovječanstva pa do danas ljudi se nalaze pod vlašću grijeha i smrti,

unatoč svemu napretku na moralnom, društvenom, razvojnom, političkom, misaonom području. Nažalost, zlo je često pobijedilo dobro, nepravda pravdu, bezobzirnost nevinost, zloba dobrohotnost... Rat sa svojom bijedom i nevoljom kao da je stalno čovjekov pratilac. I u tu povijest grijeha i smrti prodrlo je svjetlo uskrsnuća, jer je Krist pobjednik nad silama grijeha, zla i smrti. Gledano iznutra, sve je drukčije. Čovjek, koji je po mucu i smrti Kristovoj oslobođen od ropstva grijeha, nalazi se na putu prema Bogu, jer po krštenju sudjeluje u smrti i u proslavi Kristovoj. Umire grijehu, a s Kristom uskrsava na novi život. A to utječe i na svemir. "U njemu (Kristu) uskrsnuo je svijet, u njemu je uskrsnulo nebo, u njemu je uskrsnula zemlja. Bit će novo nebo i nova zemlja", kliče sv. Ambrozije. Sila je Kristova uskrsnuća na djelu. Čovjek je ponovno stvoren, duhovno oživljen i ozdravljen milošću Kristovom, a po Euharistiji prima klicu uskrsnuća. S čovjekom se pak čitavo stvorenje oslobađa ropstva raspadljivosti. Naravno, sila uskrsnuća ne djeluje automatski. Čovjek u svojim rukama drži smrt ili život. S Kristom uskrsnulim može ostvariti ono što mu se činilo nemogućim: može pobjeđivati tiraniju grijeha i zavodljivosti svijeta; kao upaljenu svijeću drži nadu u potpuno otkupljenje čovječanstva jer posjeduje Duha Svetoga,

Isusov uskrsni dar ljudskome rodu; kad je umoran od putovanja u vjeri, u Kristu nalazi novi polet; u patnji se zrcali radost; iz pada žari optimizam; iz sumnje čovjek ulazi u sigurnost vjere; prožet je onom radošću koju svijet ne može dati i koju mu nitko ne može oduzeti.

Jednom su patra Pija, mističara, koji je na svojem tijelu nosio pet Kristovih rana, ljudi zamolili da im rastumači tajnu mise. "Djeco moja," odgovorio je, "kako da vam rastumačim misu? Misa je beskonačna, kao i Isus." Kako da shvatimo tajnu uskrsnuća Kristova i svojega kad je ono djelo Boga svemogućega, kad je ono vrhunsko i najdivnije djelo Božje?

(*Glasnik Srca Isusova i Marijina*, 4/2001)

Ivan CINDORI

Uskrsno polivanje

Kad je Spasitelj svita dovršio svoj život na križu, dva njegova učenika Josip i Nikodem, s velikim poštovanjem sahranili su sv. Tilo u nov kameniti grob u kom nitko dotle nije počivao. A sudije, sićajući se da je Isus rekao da će posle smrti treći dan uskrsnuti, postaviše stražu kod groba da, kako rekoše, učenici ne ukradu tilo pa da posle ne reknu da je Isus zaista uskrsnuo. Ali gle čuda! Ti čuvari, koji su hteli na put stati širenju vire Isusove, postadoše prvi virovisnici Isusovi. Jer, kad se zemlja zatresla, anđeo kamen odstranio sa vrata te Isus slavodobitno uskrsnuo, stražari pobigoše u grad i svudan razglasiše: Uskrsnuo je Isus!

Pa kako je sasvim prirodno i običajno da su žene najbolje glasonoše svake novosti, tako je to bilo i prigodom vanredne novosti o uskrsnuću Isusovom. Isusa je u Jerusalimu svaki poznao, riči njegove slušao, čudesa vidio. Osobito prigodom njegove osude na smrt, sav grad je o njemu govorio. Znalo se da je propet na križ, da je uz čudesa umro. Znalo se da je sam Isus prorokovao da će treći dan uskrsnuti. Glas dakle, da je Isus zaista i uskrsnuo, raznio se po gradu kao živa vatra, nagla oluja. A ovu

su čudnovatu vist najjače širile žene, što židovskim poglavarima, piscima i farizejima nije bilo po volji. Zato, da žene ušutkaju i rastiraju, izdali su zapovjed da žene polivaju vodom. I otud je ostao običaj do danas da se drugi dan Uskrsa ženske polivaju.

(Iz rukopisa pronađenog u knjižnici prof. Bele Gabrića)

Blaško Rajić
10. 03. 1922.

Koraci...
Po prozelenjeloj travi i kamen-podu
Kapele.

Daleka varoš u srebrnoj izmaglici.

Tiho...
U oluju njišu se tamne tuje.
Mjesec na obzorju noći i
Kalvarije.

Sazdana iz slada cvjetova
I mara pčela,
Uskrsna svijeća

Simbol živoga KRISTA

Beznađe Velike
Odvajkada do vajkada
Razgoni Subote.

Lik
Uskrslog Krista na zvonu
Pomirenje je
Zabludjele djece
Sa OCEM
Pomoću SINA.

Na kalvariju
I u hram proštenjara,
U cik uskrsnog jutra,
Zidina ko od plamzlata,
U smaragd-šumi,
Generacije
Od križa do križa,
Kraj cesta ovoga grada,
Punih duša i srca
Hodočaste.

Ručak mio
I skroman,
Na astalu nakon
Uskrsnuća.
Lahor sunca
Na putu do kuće.

Kuvana šunka,
Divenice i jaja.
pleten kolač,
Ispečen
U parasničkoj peći.

U oku Putnika
Na nekad-cesti djetinjstva
Teška suza.

Vjetar,
Pjesnik-četrdesetnice,
Mećavu
Oko napuštenog salaša
Vije.

(dijelovi neobjavljenog spjeva
"Uskrsla svjetlost jutra")

Lazar Francišković

Kula babilonska

(Post 11,1-9)

Neka su pitanja oduvijek mučila ljude: kako su se ljudi proširili po svojoj zemlji, odakle toliko različitih jezika, gdje je Bog i može li se do njega doći... Kako Biblija odgovara na ta pitanja? Jedan od tipičnih takvih primjera je biblijsko pripovijedanje o "kuli babilonskoj", kratko, sažeto i zorno, sročeno u svega nekoliko redaka. Podjela teksta je vrlo jednostavna:

- uvod (r. 1)
- govor i djelovanje ljudi (rr. 2-4)
- govor i djelovanje Božje (rr. 5-8)
- zaključak (r. 9)

Redovi 1. i 9. uokviruju pripovijedanje čiji je sadržaj "kako je od prijašnjeg stanja došlo do sadašnjega". Pripovijedanje ima dva usporedna dijela: u rr. 2-4 rade i govore ljudi, a u rr. 5-8 radi i govori Bog. Ovakva gradnja pripovijedanja je tipična za tzv. etiološko pripovijedanje (kako je što nastalo!) i ima za cilj objasniti kako je posredstvom nekog događaja u prošlosti došlo do sadašnjeg stanja! Tekst je dosta težak za razumijevanje što otežava činjenica da su u ovom odlomku (11,1-9) zajedno spojeni izvorno različiti tekstovi. Motiv rasprostranjivanja čovječanstva po cijeloj zemlji izvorno spada na pripovijedanje o potopu; motiv miješanja jezika je samostalan jednako kao i motiv građevine koja bi dosegla nebo.

Pripovijedanje o kuli koja bi dosegla nebo ima mnoštvo paralela u drugim tradicijama po cijeloj zemlji, čak i Afrika poznaje jedan oblik takvog pripovijedanja koje se bavi razorenjem građevine a ispušta pomutnju jezika i raširenje ljudi. Tekst je, znači, plod bogate i mnogovrsne predknjiževne prapovijesne tradicije, slojevit je a po motivima raznovrstan.

Izvorno pripovijedanje se ne mora odnositi na Babilon a niti na neku određenu građevinu. U ovom obliku tekst je nastao u Izraelu koji je u sužanjstvu poznao snažne građevine Babilona. Upravo zbog toga cijeli je izvještaj smješten u Babilon, a činjenica da su mu subjekt "ljudi" govori da njegovo podrijetlo moramo potražiti u prapovijesti.

Ljudi govore i rade

Hebrejski tekst počinje tipičnom riječju pripovijedanja "bilo jednom" (vajehi), riječ koju su naši prevodioci

izostavili. To je bilo kada je "sva zemlja imala isti jezik i riječi iste". Koliko ljudsko sjećanje dopire unatrag to nikada nije bilo ljudsko iskustvo, ali je to prije svega izraz slutnje zbog čega se sadašnje stanje čini normalnim. Nešto se prije moralo dogoditi u nekom užem jezičnom krugu što je izazvalo današnje stanje.

Redak 2 ima jezični oblik putopisa (putovanje, postaje...) što pokazuje prijelaz iz prapovijesti u povijest. Sa svršetkom potopa dolazi do dijeljenja čovječanstva, ali je to prikazano drukčije nego u 10. gl. U 11,1-9 to biva pod vidom raspršenja i pomutnje jezika. Ovaj redak ujedno pokazuje i prijelaz od lutalačkog na sjedilački način života. Ljudi dolaze "s istoka" što zvuči neodređeno, no mjesto događanja je dolina Šinear (usp. 10,10).

Putopis se kreće od daleke tame pravremena u svijetli početak povijesti. Grupa na svojem putu je usmjerena prema traženju, prema nekom cilju kojeg još ne pozna. Sada pronalaze dolinu koja omogućuje zaustavljanje grupe, pruža vodu, hranu i sigurnost. Tek na kraju (r. 9) bit će rečeno da je to upravo dolina u kojoj leži grad Babilon.

Budući da su našli ono što su tražili, odlučiše graditi grad s kulom. U 3. retku odluka obuhvaća samo pripreme, ali ne i izvršenje: "Hajdemo praviti opeke te ih peći da otvrdnu!" U 3b imamo podatak o građevinskom materijalu: pripovjedač poznaje rješenja tehnike gradnje: tehničari kamena i žbuke on suprotstavlja staru tehniku opeke i smole. Gradnja s pečenom opekama bila je važan pronalazak jer više nije bilo potrebe za blazinom kamenoloma.

Zaključak smjera na veličinu planirane građevine: "i toranj s vrhom do neba!" Za pripovjedača dolina postaje veliko gradilište gdje dolazi do izražaja upravo ono što pripovjedač i želi istaknuti: po materijalnoj veličini ljudi si žele pribaviti "ime"! Ovdje je "ime" shvaćeno u smislu slave, slave pred suvremenici i pokoljenjima. Pripovjedač ne osuđuje ovakvu namjeru ali on želi reći da ovdje vrebala opasnost drskosti i objesti. Drugi je motiv dodan u 4b: "da se ne raspršimo po svojoj zemlji!"

Bog govori i radi

Drugi dio pripovijeda o Božjem

zahvatu. On više sadrži razmišljanje nego li djelovanje. Teškoću u tekstu predstavlja to što na Božje silaženje u 5.r. slijedi još jednom odluka u 7.r. da siđe. Ona ima svoj izvor u više motiva i predaja koje su u početku bile odijeljene. Sve se događa po sljedećoj shemi: Bog vidi - odvaguje - odlučuje se - zahvaća - posljedica njegovog zahvata.

Silazak Božji (rr. 5 i 7) je ovdje sastavni dio kaznenog Božjeg zahvata. Kod toga se pretpostavlja (drugačije nego u gl. 2-3, 4, 6-9) da Bog "silazi" s neba. Ali je silazak Božji tako prikazan - što je primjereno pradogađanju - da Bog, iako silazi s neba, još prebiva u istom prostoru s ljudima. Ovdje još nebo nije onostranost.

Iz uvida u to što ljudi rade (r. 6) dolazi do odvagivanja Božjeg. Ono se ne događa samo na temelju onoga što sada ljudi rade, već i na temelju onoga što iz svega toga može proizaći: "Ovo je tek početak njihovih nastojanja..." Božji zahvat - znači - želi spriječiti ono gore (r. 6b). Bog se boji da bi došlo do autonomije čovječanstva; time bi njihova ograničenost došla u pitanje, a ona pripada njihovoj naravi koju imaju kao stvorenja. Ponavlja se ideja Post 3,5 a to je napast da budu jednaki Bogu. Zbog takve drskosti mora Bog - radi dobra čovjeka - zahvatiti u stvar.

Tako Bog odlučuje pobrkati jezik ljudima i tako spriječiti dovršenje gradnje koje bi dovelo do pobjede ohole drskosti (Ne brka li zato nekada Bog i naše planove?) kako se to pretpostavlja u 8b. Raspršenje ljudi (8a) nije zahvat Božji, već njegova posljedica.

Redak 9 je etiološki zaključak: pripovjedač donosi zaključak koji želi povezati nešto što se je dogodilo u prapovijesti sa sadašnjim konkretnim stanjem: imenom grada Babilona. U pozadini je glagol "babal" - pobrkati.

(U sljedećem nastavku:
Od prapovijesti do povijesti)

Uređuju: Vladimir Sedlak i
Marijan Ostrogonac

Novosti....

Na dodjeli nagrade i koncertu u katedrali-bazilici

Oduvijek se nastojalo da sjemeništarci, koliko je to moguće, sudjeluju na važnijim književnim večerima, koncertima ili pak dodjeli nagrada, jednom riječju, na manifestacijama koje su od većeg značaja za kulturu i duhovnost grada Subotice. Stoga su 28. 02. naši najstariji sjemeništarci - maturanti prisustvovali dodjeli nagrade za kulturu "Dr. Ferenc Bodrogvari" u Gradskoj kući.

U nedjelju 3. ožujka, u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske, ženski zbor novosadske opere priredio je koncert duhovne glazbe. Na koncertu su bila izvedena djela pojedinih vrsnih muzičara: Mozarta, Palestrine, Albinonia, Pergolesia... Ovaj koncert bio je prilika za bolje upoznavanje s pojedinim djelima glasovitih kompozitora od kojih su neka spomenuta i u udžbenicima glazbenog obrazovanja. Stoga su svi sjemeništarci te večeri prisustvovali na ovome koncertu kako bi svoje znanje iz oblasti glazbenog stvaralaštva potkrijepili slušanjem izvođenja kompozicija uživo.

Na sistematskom pregledu

Stara latinska izreka kaže: "Mens sana in corpore sana!" a to vrijedi i za gimnazijalce vjerskih škola i za sjemeništarce. Prema običaju i propisima za zdravstvo i Paulinci idu svake godine na sistematske preglede. Prošli tjedan sjemeništarci su prošli kroz sistematski pregled i ustanovljeno da je u nama zdravi duh u zdravom tijelu.

Korizma

Mnogi kršćani diljem svijeta pripremaju se za Uskrs četrdesetodnevnom pokorom, molitvom i postom. Kroz korizmu nas Crkva potiče da činimo djela dostojna obraćenja. Nedjeljni biblijski tekstovi upućuju nas na povratak k Bogu, te na pokajanje zbog grijeha. I u sjemeništu ima onih koji se svojevolumin odricanjem i pokorom žele što bolje pripremiti za proslavu Kristova pashalnog misterija. Osobito se u ovo vrijeme naglašava osobna molitva i razmatranje. Na ovaj način izgrađujemo sebe i pripremamo se za naš budući poziv. Pored ovih privatnih molitava, obavljamo i zajedničku pobožnost Križnoga puta. Korizma je uistinu milosno vrijeme, to nam je šansa da ispravimo krivudave staze našeg života. Stoga češće pristupamo i sakramentu pokore. Hoće li ova nastojanja pojedinaca donijeti svoje plodove i kakvi će oni biti, pokazat će vrijeme.

M. O.

Sjemeništarci sa o. Matom Anićem, voditeljem duhovnih vježbi 2002.

Dragi mladi,
radosno vas pozivamo u subotu, 23. ožujka (uoči Cvjetne nedjelje) u 19 sati na tradicionalno Bđenje mladih koje će se, kao i svake godine, održati u našoj sjemenišnoj kapeli.

Dođite da zajedno proslavimo Gospodina.

Srdačno vas očekujemo!

Molitva

Molio sam Boga za jakost
a On me učinio slabim
da bih bio skroman i ponizan.
Molio sam za Njegovu pomoć
da bih činio velika djela,
a On me učinio malenim
da bih činio dobra djela.

Molio sam za bogatstvo i dobra
da bih bio sretan i bezbrižan,
a On me učinio siromašnim
da bih bio mudar, samostalan i slobodan.
Molio sam za sve stvari ovog svijeta
kako bih uživao život
a On mi život dade
da bih se radovao stvarima u svijetu.

Ništa nisam dobio
od onoga što sam tražio,
ali sam dobio sve ono
što je bilo dobro za mene.
Moja molitva bila je uslišana,
iako nisam molio dobro,
jer me Bog neizmjereno voli
i daje sve ono što mi treba.

Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te...

molimo u Križnome putu prije svake postaje. Tako svjedočimo veličinu svetoga križa po kojem nas je naš Spasitelj svojom smrću otkupio. Korizma je osobito vrijeme kada Crkva na jedan poseban način daje svojim vjernicima da razmišljaju o otajstvu Kristove muke i otkupiteljske patnje za nas grešnike. Postaje Križnoga puta imaju za cilj u tome nam pomoći. Postoje danas mnogi načini moljenja Križnih putova. Od nastajanja ove tako drevne pobožnosti, pa sve do danas, broj postaja je varirao. U Srednjem vijeku taj se broj postaja ustalio na četrnaest. Križni put može se moliti svakodnevno, a osobito se preporuča petkom, jer je taj dan spomen na onaj dan kada je naš Gospodin prošao stazom svoga križnoga puta put gore Kalvarije. I u sjemeništu se moli Križni put. Molimo ga dva puta tjedno zajednički, petkom i nedjeljom. Budući da je zajednica mješovita i Križni put se moli na više jezika, no dominiraju ipak jezici naše biskupije - hrvatski i mađarski. Svaki put uzima se Križni put drugoga autora kako bismo Kristove patnje za nas podnešene što potpunije mogli shvatiti. U zadnjim nedjeljama korizme običavamo se pridružiti gradskoj pobožnosti Križnoga puta osobito kada su to termini za mlade, djecu, te svečani Križni put na Cvjetnicu.

S. V.

Uređuje: Katarina Čeliković

USKRS ZBOG LJUBAVI

Kako je lijepo ovo proljeće! Zemlja je ponovno počela disati. Zbog zelenila, zbog šarenila cvijeća mi smo veseliji, bolje raspoloženi. Kako je Isus znao odabrati vrijeme u kojem će se proslaviti, zar ne? Najljepše doba - kada se sve budi, sve oživljava - doba je u kojem se zbio najveći i najvažniji događaj za nas ljude. Isus je uskrsnuo. Pobijedio je smrt! Kako to znamo? Zapisali su nam to sveti pisci u evanđeljima i u drugim knjigama Novoga zavjeta. Ali, do Uskrsa je potrebno proći i Cvjetnicu, Križni put... Od klicanja Isusu do izrugivanja i na kraju i njegova razapinjanja. Zamislite što je sve BOG istrpio! Ali On je znao zašto to čini. Iz čiste LJUBAVI prema nama. Nije nas htio ostaviti u grijehu, u smrti. Sada je na nama red - odgovoriti Isusu koji je ŽIV, s nama na putu do vječnosti.

Dragi Zvončići i Zvončice, pred nama je najveći kršćanski blagdan - USKRS! U dane Velikoga tjedna (pročitajte vi stariji o tome na str. 17) treba dobro slušati i gledati što se sve događa u crkvi. Uskrs se onda ljepše doživi kada znaš zašto nešto činiš. Zato je na ovoj vašoj stranici ukratko opisano kako se dogodilo uskrsnuće. Listajte "Zvonik" jer ćete tako i duhovno rasti.

U ovo prekrasno proljeće u kojem smo zagledani u prazan grob od srca Vam čestitam USKRSNUĆE ISUSOVO!

Kupon za nagradnu igru stigao je u ovakvoj kuverti, a poslala ga je Elizabeta Nadkannas.

Za ovako interesantan rad nagradujemo je drvenim križem iz Italije.

Zvončica

ZVONČIČI NA MISI

17. 03. - 5. NEDJELJA KORIZME

Iv 11,1-45

Isus je jako volio svog prijatelja Lazara. Međutim, Lazar je umro i njegove tužne sestre su pozvale Isusa. Iako je Lazar četiri dana bio u grobu, Isus oživljava svoga prijatelja jer On "uskrsnuće i život".

24. 03. - CVJETNICA - NEDJELJA MUKE GOSPODNE

Mt 26,14-27.66

Juda izdaje Isusa za srebrnike. Isus posljednji put večera s učenicima i ustanovljava Euharistiju.

31. 03. - NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODNEGA (VAZAM)

Iv 20,1-9

Evanđelist Ivan piše da je Marija Magdalena prva stigla na grob i vidjela da je prazan. Javila je to Šimunu Petru i još jednom učeniku koji su brzo potrčali do groba i vidjevši prazan grob povjerovali su da je Isus ustao od mrtvih.

7. 04. - DRUGA VAZMENA NEDJELJA

Iv 20,19-31

Živi Isus se pokazao svojim učenicima koji su se sakrili od Židova. Došao je k njima i rekao: "Mir vama!" Šalje ih da posvjedoče sve što su vidjeli.

OD KRIŽA DO PRAZNOG GROBA

Isusova posljednja večera

Na posljednjoj večeri sa svojim učenicima Isus je uzeo kruh, prelomio ga i rekao da je to njegovo tijelo. Onda je uzeo kalež s vinom i rekao da je vino njegova krv. Rekao je neka i oni tako čine njemu u spomen te da ih vino i kruh sjećaju na njega sve dok se on ponovno ne vrati. (prema evanđelju po Luki)

Isus moćniji od smrti

Neprijatelji su ubili Božjeg sina, Isusa, tako što su ga razapeli na križ. Bio je to tmuran i tužan dan. Prijatelji su skinuli Isusa s križa, umotali ga u platno s mirisima i stavili u grob. Ali, nakon tri dana Isus je uskrsnuo.

Isus je moćniji od smrti. Zato nas Isus može spasiti od naših grijeha. Ovo je radosna, najradosnija vijest!

Grob je prazan

Marija Magdalena, Marija majka Jakovljeva i Saloma kupile su mio-mirise kojima su željele pomazati Isusovo tijelo. Rano ujutro, u nedjelju, krenule su na grob pitajući se usput tko će im pomoći odmaknuti kamen s ulaza u grob. Međutim, kad su stigle vidjele su da je kamen odmaknut a u grobu su vidjele nekog čovjeka kako sjedi u bijeloj odjeći. Silno su se prestrašile. Onda im anđeo reče: Ne bojte se! Vi tražite Isusa Nazarećanina koji umrije na križu. Nije ovdje. Uskrsnuo je. Pogledajte, na ovom mjestu bi položeno njegovo tijelo. Vratite se i recite njegovim učenicima a napose Petru da on ide pred vama u Galileju. Tamo ćete ga vidjeti kako vam je rekao.

Tada su žene potrčale pune straha dalje od groba i nikome nisu govorile jer su se bojale.

(prema evanđelju po Marku)

HOSANA - ŠTO JE TO?

Na Cvjetnicu - nedjelju kada se sjećamo Isusove muke, ulazimo svečano u crkvu noseći grančice u rukama. Tada pjevamo HOSANA SINU DAVIDOVU!

Hosana je usklik kojim su Židovi pozdravljali Isusa kada je svečano ulazio u Jeruzalem na magaretu a znači "Pomozi!" ili "Spasi nas!".

I u svetoj misi pjevajući Svet, svet, svet... govorimo Hosana...

Blagoslov jela

U našim je krajevima od davnine običaj da se na Veliku subotu ili rano ujutro na Uskrs nosi jelo na blagoslov. Naše mame i bake s posebnom pažnjom pripremaju za blagoslov uskršnji kolač (kruh), jaja, kobasice, šunku, hren, sol, a nađu se tu i voda, kolači i još neke sitnice...

I djeca se od najranije dobi uključuju u nošenje svojih korpica na blagoslov. Poneke od njih su vrlo lijepo ukrašene proljetnim cvijećem.

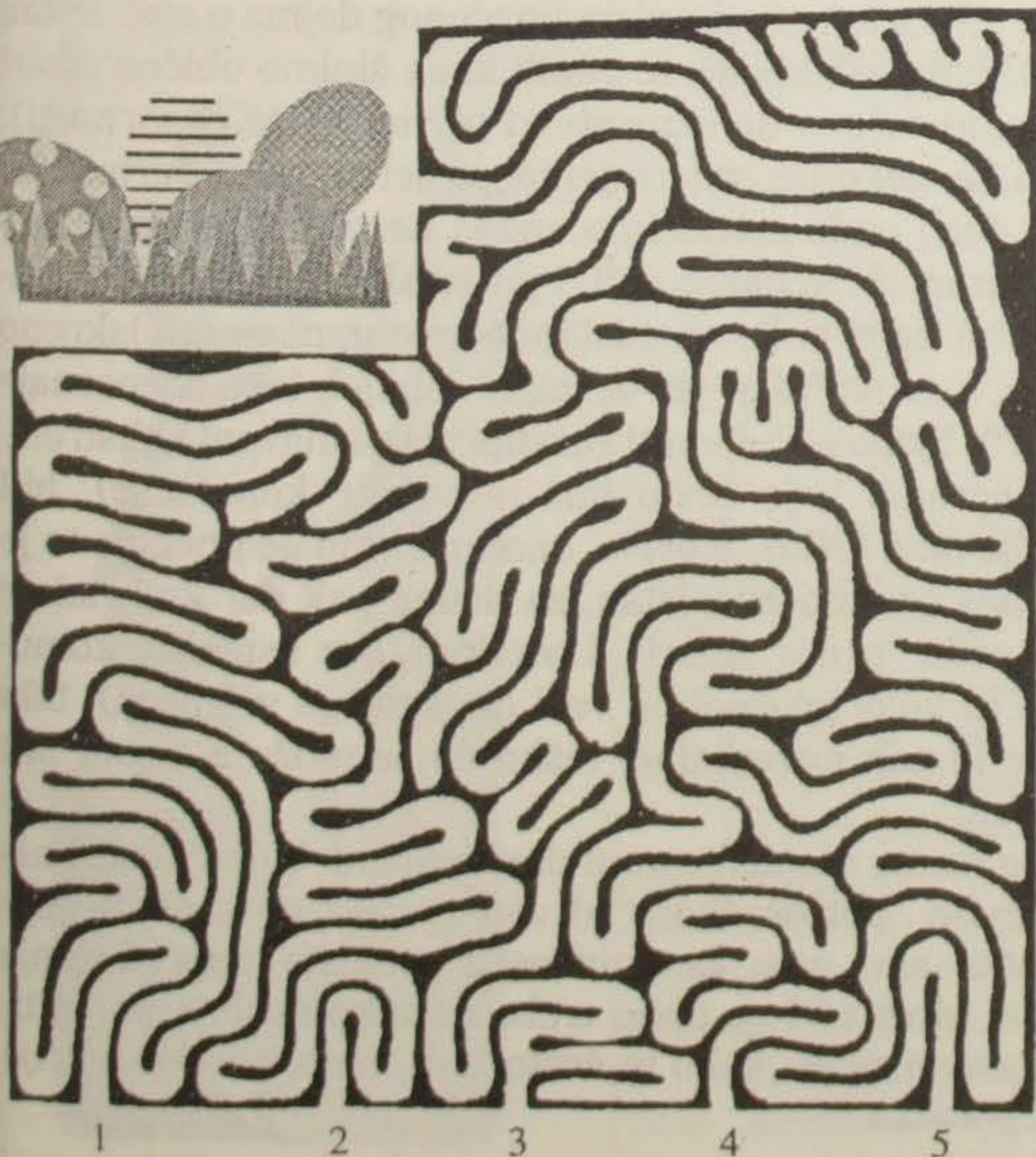
I ovaj blagoslov jela je povezan s Isusovom

posljednjom večerom a koja je spomen na pasahu (židovsko izbavljenje iz egiptaskog ropstva). Mi u sv. misi - euharistiji također prepoznajemo Isusa u lomljenju kruha kao što su ga njegovi učenici prepoznali u Emausu. O ovom posebno dirljivom susretu Isusa i njegovih učenika možete čitati u Lukinom evanđelju 24,13-31.

Isus je živ - Sretan Uskrs

Nadite put do šarenih jaja!

Proljeće

Jednog dana ugledala sam visibabu. Saznala sam tako da počinje proljeće.

Proljeće je okićeno raznim šarenim cvjetovima. Svijet se polako počeo buditi. U šumama i po raznim proplancima prolitale su grane drveća. Žbunje se raširilo. Mnoge poljane i livade sada izgledaju kao paunov rep kada se raširi. I mnoge životinje polako pronalaze hranu.

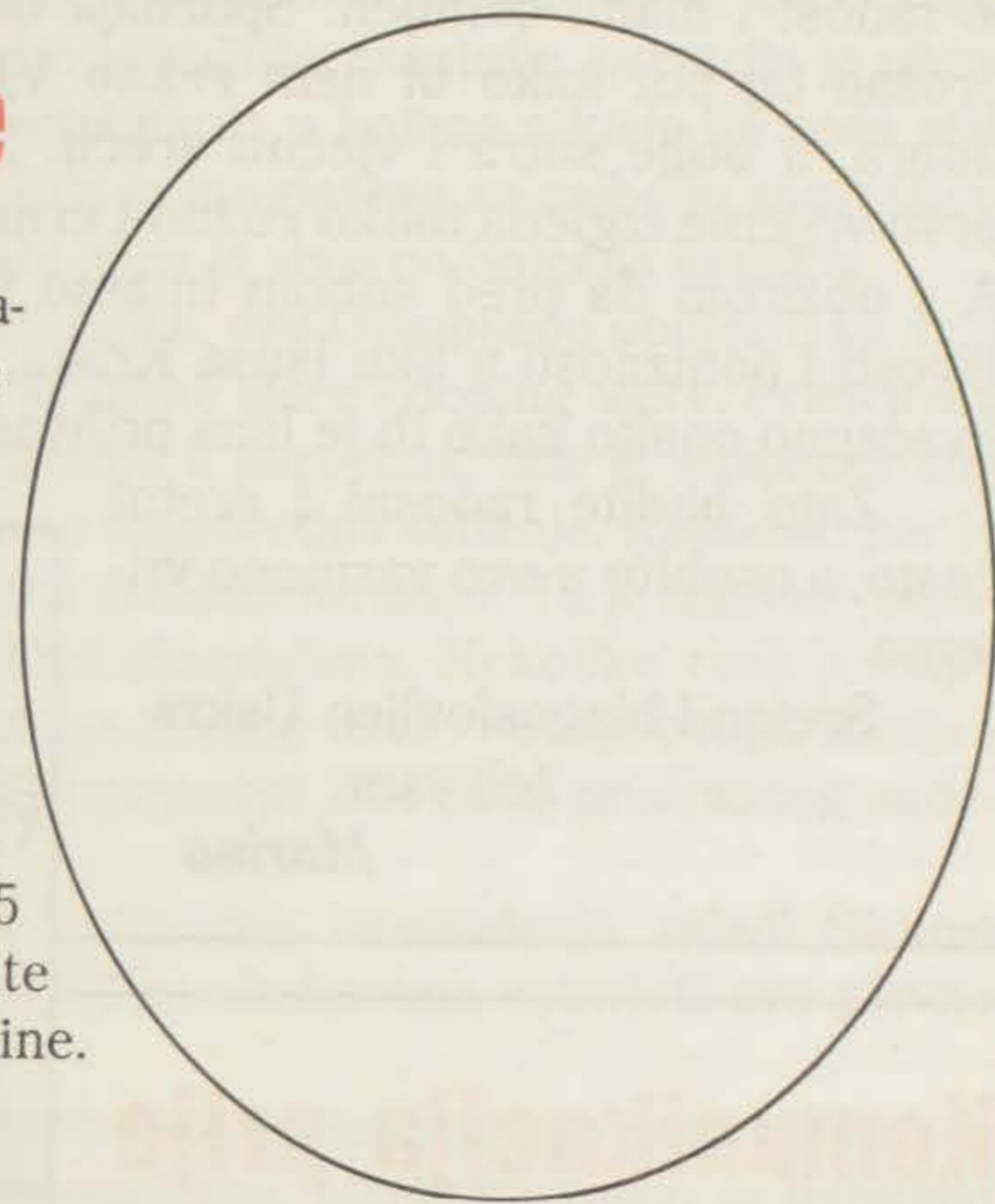
Tu više nije tuga, tišina i mir nego buka, radost i veselje. Zaključila sam da je proljeće probudilo cijeli svijet kao sat budilnik kad probudi čovjeka.

Marijana Stantić - Subotica, 3. r.

"Ušarajte" jaje

Posebno se lijepo ukrašavaju i "šaraju" jaja za Uskrs. Naše su mame i bake vješte u ukrašavanju jaja, a posebno kada ih ukrase slamom.

Pokušajte i vi ovo naše prazno jaje ukasiti svojim crtežom i pošaljite nam ga; mi ćemo najljepše radove objaviti a 5 najljepših i nagraditi. Pošaljite svoje radove do 14. 04. 2002. godine.

NAGRADNA IGRA

Zeko nagrađuje u znaku KRIŽA!

Uskrs se slavi s razlogom u proljeće. Isus je uskrsnuo na novi život! Novi život su u proljeće i zelena trava i cvijeće, ali i pilići, zečevi pa ih zato najradije stavljamo kao slike novog života. Naš je uskršnji zeko nagradio one koji su bili "sretnici" a moramo vas pohvaliti jer ste se zbilja potrudili i poslali mnogo kupona a neke i prekrasno ukrasili.

Evo sretnih dobitnika:

1. Karolina Stantić, Subotica - zlatni križić
2. Ana Stipić, Mala Bosna - križ od stakla za zid
3. Aleksandar Stipić, Stari Žednik - zeko s čokoladnim jajima
4. Dalibor Mostović, Bođani - "jaje ukrašeno slamom"
- dar Jozefine Skenderović
5. Sanja Bolugovac, Bački Monoštor - lopta
6. Valentina Crnovoda, Sombor - mali kip Isusa
7. Valentina Kovač, Vajska - privjesak za ključeve (vjeverica)
8. Natalija Marjanušić, Gornji Tavankut - magarac (igračka)
9. Kristina Dorotić, Sombor - "kinder jaja"
10. Lucija Skenderović, Subotica - "jaje ukrašeno slamom"
- dar Jozefine Skenderović
11. Andrea Rikard, Apatin - metalni križ za zid
12. Nataša Javorić, Subotica - slikovnica "Isus je uskrsnuo"
13. Tihomir Domić, Sonta - digitron
14. Terezija Bretreger, Bezdan - križ za lančić
15. Ana Martić, Irig - knjiga "Bog govori svojoj djeci"

Uredili: Marina, Dijana, Ivana, Željka, Biserka,
Igor i Ljubica

Bog mladi!

Radosno je ovo vrijeme kada se sve što postoji, što je stvoreno, raduje i veseli. Veseli se Gospodinu koji je uskrsnuo. Nestalo je njegove muke. Svršeno je. Trpljenje koje je on tako strpljivo podnosio gotovo je. Proživljavanje Isusove muke kroz ovo korizmeno vrijeme zajedno s našim Gospodinom je blagoslovljeno od Oca, blagoslovljeno u vidu obećanja i navještaja vječnoga života. Pri samoj pomisli na ovo obećanje jeza obuzima... Ali nikako strah. Samo prisustvo "informacije" da sve nije dolina suza i smrti već pobuđuje radost i mami osmijeh. Spoznaja da je za nas Isus već prošao taj put kako bi nam rekao VJERUJTE u pobjedu dobra, u bolje sutra i vječnu sreću. Stoga sve ono što u prvo vrijeme izgleda toliko ružno i crno, nije toliko strašno. A s obzirom da pred sobom imamo najbolji primjer strpljivosti i poniznosti u liku Isusa Krista, svoje poteškoće prihvaćajmo onako kako ih je Isus prihvaćao u svom životu.

Zato budite radosni i sretni često, a osobito u ovo vazmeno vrijeme.

Sretan i blagoslovljen Uskrs
želi vam

Marina

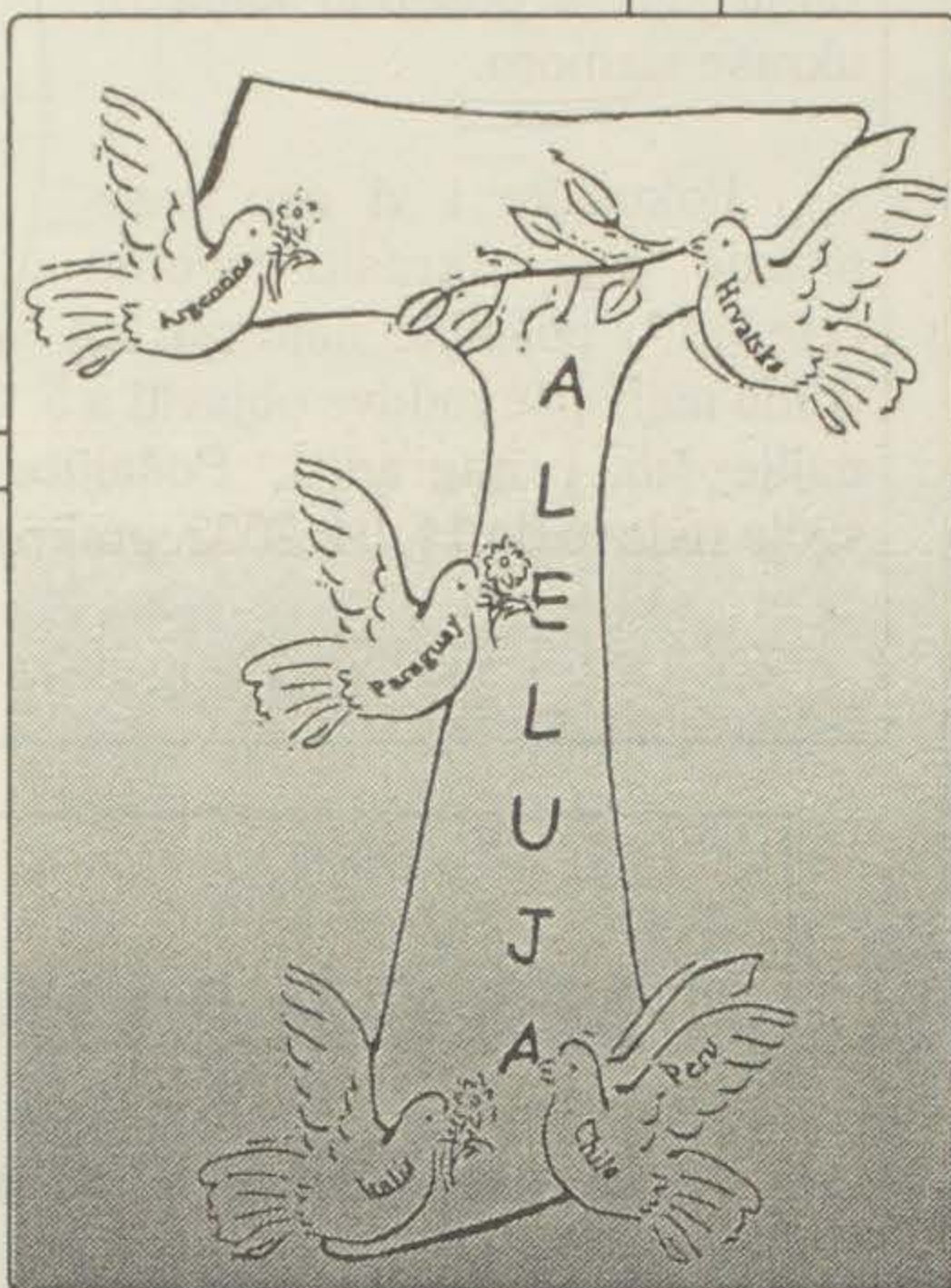
Komunikacija prije komunikacije

Potaknuta knjigom *Interpersonalna komunikacija (Gdje se misli susreću)*, autorice Kathleen K. Reardon (Alinea, Zagreb, 1998), odlučila sam našoj svakodnevnoj komunikaciji dati mali doprinos makar ovim kratkim člankom.

Često se za neke ljude u našoj okolini može čuti kako je baš on/ona pravim blagdan za oči, za cijelo vizualno i emocionalno doživljavanje. A malo je ljudi danas svjesno da je riječ zapravo o komunikaciji prije same komunikacije.

Na prvi pogled čini se besmislenim komunicirati bez komunikacije. Ali, zar su osmijeh, lijepo lice ili oči, lijep i ugodan glas, stisak ruke, išta drugo no komunikacija prije same verbalne komunikacije?

I čini mi se, kada bi barem jedan dio ljudske populacije toga bio svjestan, naši bi se susreti pretvorili u prijazne susrete, a riječi bi onda samo nadopunjale ono što se čini neverbalnom komunikacijom. Jer, svaki je čovjek poseban po nečemu. Na nama je odlučiti se hoće li to biti osmijeh ili bora na čelu. Mrko lice, grub ton ili ophođenje mogu samo pogoršati dojam koji ostavljamo (htjeli to ili ne) na druge ljude. I onda se ne treba čuditi ako nam pri narednom susretu ta osoba ne bude susretljiva, ili o nama stvori drukčiji dojam. Jer, ti se dojmovi mogu ponekad teško ispraviti. A dovoljan je samo jedan tzv. "hvatač pažnje" da bi nas ljudi uzimali sasvim drukčijima. Dokazano je da je dovoljno samo 7 sekundi da bi se stvorio dojam o nekoj osobi. A tzv. "hvatača pažnje" dovoljno je samo jedan ili dva da bi se stvoreni dojam mijenjao. Pogledajmo to na primjeru osobe sa šalom i bez njega.

Najave

TRIBINA MLADIH

Gdje? - Katolički krug

Kada? - 17. 03. 2002. u 19 sati

Tema: Satanizam i glazba

Predavač: vlč. Željko Šipek, župnik iz Starog Žednika

VJERONAUČNA DAVORANA ŽUPE SV. ROKA

Vjeronaučna dvorana župe sv. Roka

21. 03. 2002. u 20 sati:

Tema: Smijem li se pričestiti ako imam grijeha?

(priprema za pričest i uvjeti za valjanu pričest)

DAN MLADIH U BAČU, 2. 05. 2002.

Natječaj:

Ove godine ponovno pozivamo talentirane mlade da napišu poeziju ili prozu; da komponiraju pjesmu ili nešto nacrtaju na temu ovogodišnjeg svjetskog Dana mladih koji će biti u Torontu.

Tema je: VI STE STOL ZEMLJE...

VI STE SVJETLOST SVIJETA.

Radove dostaviti: vlč. Lazaru Novakoviću,
G. Dimitorva 1, 25000 SOMBOR, do 25.
04. 2002. godine.

Činjenica je da sa stavljenim šalom ona izgleda posve drukčije. Naravno, to je samo jedan od najjednostavnijih primjera, ali ako bismo to pravilo primjenjivali i makar dijelom toga bili svjesni i u drugim kompliciranijim situacijama svojega života, naši bi odnosi dobili na kvaliteti.

Je li vjerovati ili ne, to je presudno za naš svakodnevni život, uspjeh koji postizemo na studiju, poslu, pa i u obitelji. Jer, nerijetko nam na ulici, u uredu, trgovini mogu za oko zapasti ljudi koji naprosto "zrače". I toga trenutka mi nesvjesno stječemo dojam o toj osobi i taj, naglašavam, prvi susret bit će presudan za svaki naš naredni susret s tom osobom. Ali i s konstruiranjem uopćenog dojma o njoj. Istom tom mišlju trebali bismo se voditi kada činimo obične stvari (nije uzalud rečeno da sitne stvari privlače više pozornosti): javljamo se nekome, zakazujemo posjet frizeru, žurimo na tramvaj. Jer i onda privlačimo, mada nesvjesno, pažnju drugih. Smatram da je danas veliki postotak onih koji to ne primjenjuju. A kada bolje razmislim, osmjehnuti se (ali iskreno i od srca, a ne na "silu" jer se takav osmijeh lako prepoznaje i "osjeća"), lijepo se odjenuti (nasuprot upadljivom i ekstremnom odijevanju koje često ima negativne konotacije), biti blag i nije tako teško. Štoviše, onomu komu se upućuje to je dar, za nas osobno besplatan, za druge pak dar koji raduje više no neke "skupe stvari". Uostalom, bez uspješne komunikacije (u kojoj provodimo veći dio svojega vremena), bilo verbalne ili pak neverbalne, teško da se može u životu biti zadovoljan.

Ako danas razmišljamo u dimenzijama budućnosti i našem previše "potrošačkom" društvu, valja se zapitati gdje ćemo stići ako nam komunikacija umjesto napredovanja nazaduje. Možda bi na tomu trebao svatko osobno poraditi, da se komunikacija, kako to često biva, ne bi završila i prije njezina početka.

Željka Zelić

SUNCE USKRSNUĆA

Jednom sam jasno čula ove riječi:

"Da, Ti si Sunce moje!
Kad tebe nema na obzorju
sve je oko mene tužno.
I zato tako teško podnosim te
zalaske Tvoje.
U nadi vječnoga Sunca,
želim da ono nikada više
ne zađe iz očiju Tvojih!"

Odlučih tada i ja pogledati u oči svoje!

Pomislih: hoću li u njima
ugledati to sunce,
ili je ono već davno
zašlo za oblake tamne?
A onda u njima ugledah
dan koji se rađa.
Novi dan, nakon
oluje i kiše.
I bijaše to predivna slika!
Oblake tamne otjera svjetlo.
Sunce se tad rodilo
na svodu nebeskom.
I zraka jedna
bijaše kao mnoštvo.
Ta je zraka označila zoru
Uskrsnuća Gospodnjeg!
U tu je zoru svjetlo pobijedilo mrak,
život smrt,
a radost tugu.
Ta je zora dala obećanje
da dok se Uskrs
događa u srcu mojem,
u mojim će očima sjati
Mlado Sunce s visinal!

Željka Zelić

SALT LAKE 2002™

OFFICIAL SITE OF THE 2002 OLYMPIC WINTER GAMES

*Bog nije skijao s Janicom,
ali Janica jest s Bogom,
koji svojom dobrotom zakriljuje
i nju i njezine protivnice! (Svjetlo riječi)*

Još jedne Zimske olimpijske igre (ZOI) su prošle koje će nam svima ostati u lijepom sjećanju. Hrvatska se vratila sa ZOI-a s 3 zlatna i 1 srebrnim odličjem a sve to zahvaljujući nevjerojatnoj **Janici Kostelić**. Nitko još u povijesti ZOI-a nije uspio u Alpskom skijanju ostvariti uspjeh kakav je naša draga Janica uspjela. Ono što je najinteresantnije, ostvarila je ultrasuper rezultate u disciplinama u kojima nikada do sada nije bila u samom vrhu. Bila je proglašena za najbolju sportašicu ovih Olimpijskih igara. Ona je stvarno Snježna kraljica!

Pored fantastičnih rezultata hrvatskih sudionika, ovu Olimpijadu obilježili su novi svjetski rekordi (pretežito u brzom klizanju), sudijske afere i doping afere. Francuska sutkinja, koja je sudila finale umjetničkog klizanja u parovima, bila je suspendirana poslije žalbe kanadskog tima koji ju je optužio za nepravedno suđenje. Kanadski par je imao srebro prije žalbe a poslije žalbe je i njima dodijeljeno zlato. To je izazvalo nezadovoljstvo u ruskom taboru. Ali to nije bio kraj skandalima. Nekoliko ruskih natjecatelja bilo je diskvalificirano zbog pozitivnosti na doping testu. Poslije ovoga Rusija i još nekoliko država učesnica su zaprijetili da će napustiti ZOI zbog pristrasnog suđenja.

Ali evo i jedne svijetle točke a možda i najvećeg iznenađenja: mladi **Simon Amman** je osvojio dvije zlatne medalje u skijaškim skokovima ostavivši sve glavne favorite u svojoj sjeni!

Po povratku s Olimpijade, Janica je nastavila svoj uspješni niz pobjeda u Flachau osvojivši posljednji slalom ove sezone u svjetskom kupu. Još nešto važno za ljubitelje sporta! I **Ivica Kostelić** je pobijedio u slalomu i tako se domogao malog kristalnog globusa kao pobjednik svjetskog kupa u slalomu s ukupno 611 osvojenih bodova. Stvarno lijep uspjeh i za Ivicu!

I jedno zapažanje na kraju. Vidjeli smo da se Janica pomolila prije vožnje, a i neki drugi sportaši; to je bilo javno svjedočenje vjere a to znači da se i tako može širiti Isusova poruka pogotovo ako to čine poznate i popularne osobe.

iGoR

HRVATSKA IZABRALA SVOJU PJESMU ZA EUROVIZIJU

"Sasvim sigurna" u Tallin

Finalna večer X. hrvatskog izbora za Pjesmu Eurovizije - Dora 2002. održana je 10. ožujka u 5. paviljonu Zagrebačkog velesajma. Od preko 200 skladbi koliko je stiglo na natječaj HRT-e samo 20 je osiguralo nastup u finalu.

Slast pobjede poslije glasovanja 11 ocjenivačkih sudova osjetila je mlada pjevačica **Vesna Pisarović** koja je u dosta "izazovnom" nastupu otpjevala pjesmu "Sasvim sigurna" skladateljice Milane Vlaović. Vesna je poznata pjevačica hrvatske glazbene scene, ali i šire, koja te večeri i nije djelovala posve "sigurna", već pomalo zbunjeno.

Ona je zasigurno zaslužila pobjedu jer ostali sudionici i nisu prikazali neku kvalitetu kao što je to bio slučaj prethodnih godina gdje ocjenivačkim sudovima i nije bilo lako odabrati pravog predstavnika.

Od ostalih pjevača i grupa sudjelovali su: Ivan Mikulić, Petar Dragojević, Adalbert

Turner-Juci, Najbolji hrvatski tamburaši (Zlatni dukati), Branimir Mihaljević, Davor Radolfi, Zdenka Kovačiček, Goran Karan, grupa "Perle", grupa "Joy", Mladen Burnać, Alen Vitasović, Zak, Alen Lazarić, Klub 4' 33", Željko Houdek-Jacques, Tihana Sabati, Boris Novković te Davor Tolja s Leonidom Burić.

U vremenu dok je trajalo glasovanje, gledatelje u dvorani i one kraj televizijskih ekrana zabavljala je pjevačica talijanskih kancona i sudionica festivala u San Remu, **Ivana Spagna**.

Poslije Dore slijedi veliko finale Izbora za Pjesmu Eurovizije - Eurosong 2002. koji će se održati 25. svibnja u Tallinu, glavnom gradu Estonije. Ova mlada zemlja je svoju prvu pobjedu ostvarila prošle godine u Kopenhagenu s pjesmom "Everybody" koju su izveli Tanel Padar i Dave Benton s grupom 2XL.

A što reći na kraju?
SRETNNO VESNA!

Miroslav Zelić

DIJETE LJUBIŠ LI ME?

Skupina mladih, vrlo različite životne dobi, uživala je u trenucima zimске duhovne obnove u ovom korizmenom vremenu. Naime, od 22. do 24. veljače 2002. godine, tj. od petka do nedjelje, petnaestak mladih župe sv. Roka kao i mladi iz župe Marije Majke Crkve i katedralne župe sv. Terezije, imali su zadovoljstvo sudjelovati u duhovnoj obnovi koju su vodile, sada već izuzetno nam drage: s. **Angelina Tokić** i vjeroučiteljica **Marija Repušić** iz Osijeka. Duhovnu obnovu organizirala je s. **Bosiljka Halužan**, uz podršku i sudjelovanje župnika **Andrije Anišića**, a održavala se u samostanu sestara "Kćeri Milosrđa", odnosno u prostorijama vrtića "Marija Petković - Sunčica".

Preplitanjem i međusobnim dopunjavanjem, intenzivnošću predavanja, svjedočenja i meditacija, voditeljice su diskretno ali vrlo konkretno tražile sudjelovanje u radu ove duhovne obnove. Bez obzira na zahtjevnost, te skučenost u vremenu, mladi su se odazvali i odgovorili tom pozivu prepuštajući se iskustvu voditeljica koje su polako ali sigurno vodile k susretu s Kristom i njegovom zagrljaju.

"Znam tko sam zato vrijedim", "Zašto postojim", "Zlo", "Tko je Isus?" -

naslovi su predavanja koja su mladima pomogla da prodube spoznaju i pokušaju ih približiti Kristu. Sve je, pak, bilo "zapečaćeno" molitvom i meditacijom. Po toj recepturi: predavanje koje uvođi, spoznaja koja se rađa u nutрини i

molitva koja to zapečaćuje, ova će duhovna obnova ostati dugo, dugo zapamćena. A rezultat iste divno će se očitovati u evaluaciji koju je svatko od prisutnih zapisao poslije nedjeljne sv. mise.

Prava djeca Božja, kakva jesmo, prepuštena Božjem zagrljaju, taj susret s Bogom doživjeli smo kroz ove bisere što slijede, a pisani su u vidu telegrama Isusu.

Telegrami Isusu

☞ Gospodine, dao si nam kraljevstvo i ljubav. Pribranost neka me čuva samo za Tebe. /**Damir**, 28 god./

☞ Bože, daj da u mom životu traje vječno duhovna obnova. /**Sanja**, 18 god./

☞ Zaista ti hvala na ovom susretu. Hvala ti što si probudio mene, što si me izvukao iz onoga što sam ja mislio da je dobro, a zapravo nije. Hvala ti što si se preporodio u mom srcu. Molim te obrati i mnoge druge, svih religija, nacionalnosti, sve klase - i siromahe i bogate. Sve napuni svojim Duhom.

Bože, hvala ti što nas voliš i ljubiš bez obzira da li smo dobri ili grješni. Hvala što smo tvoja djeca. Molim te za mir u svijetu, za mir u obiteljima, među narodima... Molim te da svi vjerujemo u tebe. Molim te dođi, neka se uskoro ispuni "otkrivenje". Amen. /**Petar G.**, 15 god./

☞ Prva liga. Bilo je moćno! Isuse, daj mi snage da se oduprem Zlom i grijehu, jer želim čvrsto ostati s Tobom i slijediti Te! /**Ljubica C.**, 18. god./

☞ Mislim da bi ovakve "psihološko-kršćanske" duhovne obnove trebalo češće organizirati, jer

nas uče kako da se što više približimo Bogu, koji često biva zapostavljen u dinamici svakodnevice. Također, jer nas navode da želimo postati bolji, da pokažemo više razumijevanja za druge, da nemamo pred-rasuda, da slušamo Boga u sebi koji je "srž svih atoma", da se prepustimo Bogu koji nas oslobađa i da naučimo voljeti druge. /**Mirjana G.**, 21. god./

☞ ... Sad sam posve sigurna da Bog i Duh Sveti djeluju u nama i na nas i onda kada mi toga nismo svjesni. Hvala Isuse! Pomozi mi da u očima drugih uvijek vidim Tebe i da prije nego padnem, ustuknem i kažem Ti: VOLIM TE! /**Željka Z.**, 21. god./

☞ Kao prvo, VELIKO HVALA s. Angelini i vjeroučiteljici Mariji. Vi ste za mene ovih dana bile izvor čiste i pitke vode. Hvala Vam na stpljivosti i otvorenosti. Svojim uputama obogatile ste još jednog čovjeka. Ovi dani su za mene bili nešto posebno, dani mira, molitve i cjelodnevnne bratske ljubavi. /**Mirjana Š.**, 20 god./

☞ Ova duhovna obnova mi je pomogla produbiti vjeru, shvatiti i doživjeti da je Bog moj tata i naučila me prisnije osjećati Krista. Učvrstila me je u želji da se prepustim Božjoj volji i svjedočim ga svojim životom. Molim te, pomoz mi spoznati kako ti najbolje mogu služiti i hvala ti na prelijepom imenu HANNAH. /**Ana V. T.**, 17 god./

Ovi biseri srca hranili su nas do ovog Uskrsa, okupani uskršnim sjajem sada možemo reći: ALELUJA!!! A vas ostale, pozivamo ne neku sljedeću duhovnu obnovu.

Marina

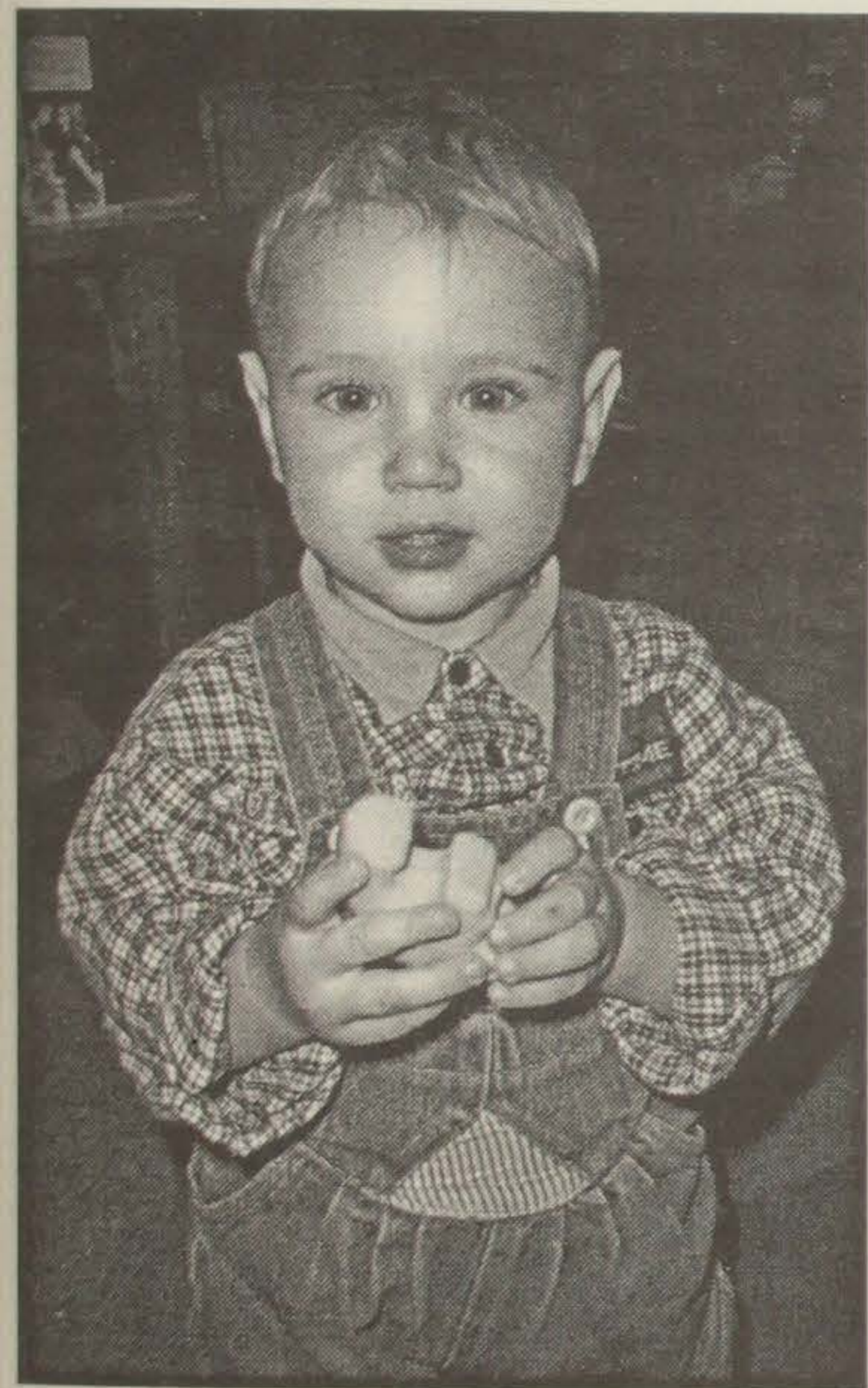

Sunce u "Sunčici" - Petar Gaković

Uređuju: Vesna i Ladislav Huska

VELIKODUŠNOST PREMA DJECI

Za svoje roditelje dijete nije samo blagoslov nego i zdravlje. Djeca oslobađaju odrasle ljude od osamljenosti. Mnoge starije osobe trpe od samoće. Žele vidjeti svoju djecu i još više svoje unuke. Nisu li unuci saveznici baka i djedova? Oduvijek oni idu zajedno veoma dobro. Ali, na žalost, ti su susreti rjeđi. Sve je veća udaljenost između mjesta boravka baka i djedova i kolijevki njihovih unuka. Sve se više stvara jaz među generacijama. A to nije dobro.

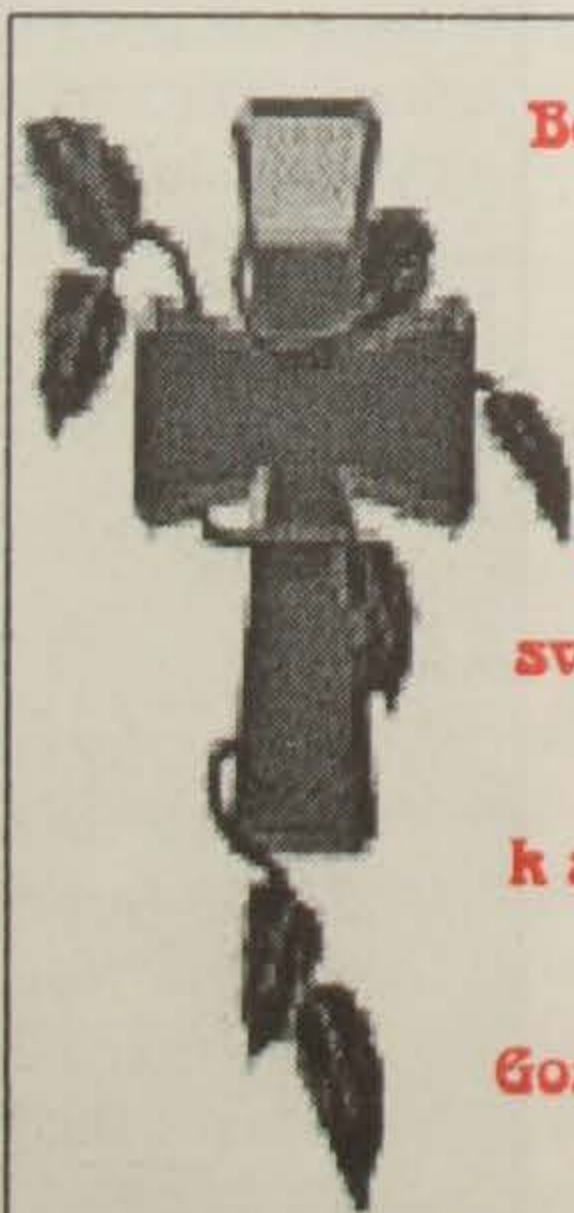
Danas se često ističe da je dijete na prvom mjestu, a u isto vrijeme upravo se današnje društvo zatvara za djecu. I u našoj se domovini sve rjeđe rađaju djeca, sve manje ima djece u obiteljima, sve su malobrojniji razredi u školama, sve je više škola koje se zatvaraju. Nadalje, i naše, hrvatsko društvo sve je slabije organizirano da bi prihvatilo djecu: kuće i stanovi nisu planirani za brojne obitelji, porezni sustav ne ide u prilog takvim obiteljima, zakoni o radu ne štite ženu koja želi rađati. Jaslice i dječji vrtići, uza sve što pomažu, ipak nisu dostatni i ne mogu, posebice u prvim godinama života, zamijeniti roditelje. Čak se negdje pri uzimanju na

posao ženi postavljaju neljudski uvjeti s obzirom na rađanje. Ako iskreno želimo budućnost svomu narodu i državi, moramo se ozbiljno i odgovorno na svim razinama pozabaviti demografskim pitanjem u nas.

Našem je društvu potrebno vratiti raspoloživost, velikodušnost i radost prema djeci za koju kao da ima sve manje mjesta. Roditi dijete velik je potihvat u kojem se odmjeravaju mnogi rizici i poteškoće. No to je jedinstvena mogućnost koja je dana roditeljima u njihovu životu. Danas kao i jučer najveći dar koji se pojavljuje na svijetu novi je život. U božićnim blagdanima ponavljamo: "Život bijaše svjetlost". Bog se objavio Životom i u svakom novom životu trag je božanskoga stvaranja.

Zasigurno jedna od najcrnijih stranica naše povijesti jest ona koju pišu ljudi da bi dokazali svoje gospodstvo nad životom i smrću. To "dokazivanje" ide sve do ubijanja djeteta. Pitanje pobačaja ima mnogo vidova. Pobačaj je djelo smrti. Pravo na život koje je zajamčeno svima zanijekano je djetetu u majčinom krilu. Poziv iz knjige Ponovljenog zakona uvijek je aktualan: "Danas preda te stavljam: život i sreću, smrt i nesreću... Život dakle, biraj, ljubeći Gospodina, Boga svoga, slušajući njegov glas, prijanjajući uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo." (Pnz 30,15.19.20)

(Iz božićne poruke zagrebačkog nadbiskupa Josipa Bozanića)

**Bože, obnovio si
svoju Crkvu
vazmenim
otajstvima:
Štiti je trajno
svojom dobrotom
i privedi
k slavi skrsnuća.
Po Kristu
Gospodinu našem.
Amen.**

● "Reci mi što čitaš, pa ću ti reći tko si!" To je istina, ali ću te bolje upoznati ako mi kažeš što ponovno čitaš. (Mauriac)

● Čitanje neke zabavne knjige korisno je po zdravlje kao i tjelesno vježbanje. (Kant)

● Čitati znači misliti s nekim drugim. (Faguet)

● Nove knjige imaju jednu veliku manu: sprečavaju nas da pročitamo stare. (Joubert)

● Oni koji čitaju znaju mnogo, oni koji promatraju znaju još više. (Dumas)

● Soba bez knjiga je slična tijelu bez duše. (Cicero)

HOĆE LI 2002. BITI "GODINA ČITANJA"?

Kako je (i) cijela 2002. proglašena "godinom čitanja", aktualno je pitanje da li, koliko, što i zašto čitamo, kao i što činimo za širenje kulture čitanja oko nas. Pošto je obitelj najljepša kolijevka ljubavi, moramo se pitati koliko se u njoj pobuđuje ljubav prema čitanju. Uzevši u obzir da je "dobronamjerni" savjet sinu tinejdžeru: "Bilo bi bolje da umjesto tog buljenja u TV pročitaš neku dobru knjigu!", najčešće previše zakašnjela reakcija, pokušat ćemo na ovoj našoj stranici dati neke savjete stručnjaka što bi roditelji mogli učiniti da dijete zavoli čitanje, a da to bude uspješno. Ovom prilikom još samo jedno podsjećanje: kulturi uopće, a i našem hrvatskom narodu smiješi se budućnost podržimo li projekt HRVATSKE ČITAONICE, o kojoj ste imali prilike čitati u našem listu. S obzirom na značaj iste, ne smijemo propustiti priliku o ovom kulturnom blagu opet i detaljnije pisati, a još više POMOĆI joj, materijalnom i svakom drugom podrškom.

Uspostava filijalne župe SEAVC-Slovačko evangeličke Augsburgske vjeroispovijesti u rimokatoličkoj crkvi sv. Mihovila u Odžacima

Odžački evangeliци su 20. 01. 2002. u rimokatoličkoj crkvi sv. Mihovila u Odžacima održali osnivački konvent. Za njih je to od povijesnog značaja jer je od laličke dijasporske župe u Odžacima "rođena" filijalna crkvena zajednica SEAVC u SRJ. Svečanu službu Božju je otvorila domaća dušebrižnica **Viera Báthory**. Homiliju je održao biskup **Samuel Vrbovski** koji je duhovno uzdizao i poticao malo odžačko stado evangelika na putu za Gospodinom, kao

i na započetom putu života organizirane crkvene zajednice. Također je zahvalio domaćem rimokatoličkom župniku **Jakobu Pfeiferu** što je izašao u susret i primio ih u hram Božji, u kojemu se sada mogu mjesni evangeliци sakupljati na svoju službu Božju.

Župnik Jakob Pfeifer je pozdravio visoke goste, odžačke i laličke evangeličke koji su došli u lijepom broju radovati se s Odžaćanima. Domaći župnik je obećao da će vrata crkve

evangelicima biti otvorena.

Ovom velikom događaju za evangeličke prisustvovali su najviši predstavnici SEAVC u SRJ: biskup **Ján Valent**, sinodalni promatrač **Pavao Lomiansky** i senior bački **Samuel Vrbovsky**.

Nakon službe Božje se prišlo ustanovi već spomenutog osnivanja konventa, na kojem je izabrano privremeno vodstvo u toj novoj filijali. Za kuratoriku je izabrana **Jarmila Žiaková rođ. Macková**, a za blagajnicu **Zdenka Tereková rođ. Demiterová**.

/prema izvještaju Viere Báthory/

Riječ čitatelja

Poštovani,

Hristos po sredi nas!

Naišao sam na vašu elektronsku ediciju Katoličkog lista "Zvonik" i moram reći da je za svaku pohvalu. Pošto sam odrastao u bačko-topolskoj opštini, vaš list vidim kao list katolika u svom zavičaju. List mi deluje kao veoma informativan i kvalitetan u svrhu obaveštavanja i verskog obrazovanja katolika na našem području, što smatram veoma bitnim u ovo doba bezbožništva, porasta kriminala i propasti društvenog morala i kulture.

Vaše često obraćanje pažnje na poučne izjave hierosveštenstva SPC vidim kao vašu otvorenost i želju da se međusobno prepoznamo kao hrišćani i članovi jednog društva. Molim Gospoda našega i Spasitelja Isusa Hrista da probudi mnoge zalutale rimokatolike i pravoslavce u Srbiji, da otvore oči i uvide da je mnogo važnije i Bogu milije da stanemo zajedno i ujedinjeno po pitanju poštovanja čoveka koji je stvoren po Božijem liku, po pitanju slobode pojedinca da ispoveda svoju veru i verski se obrazuje, poštovanja rada i imovine pojedinca, očuvanja zdrave porodice (od muš-

kog oca i ženske majke), očuvanja čestitosti, čednosti i trezvenosti naše omladine, borbe protiv čedomorstva/abortusa, protiv kriminala, pre-vare i bluda, zbrinjavanju nejakih i starih... Da se u nama pokaže naša hristolikost i da se ostavimo jednom i za svagda zlopotreba hrišćanskih znamenja i imena u svrhu mržnje, podele i propasti koje idu u korist materijalistima, socijalnim darvinistima i bezbožnicima žednim ovomezaljske vlasti.

Dostojevski reče da bez Boga nema ni morala. Zato vam od sveg srca čestitam na vašem trudu.

Srdačno Vaš,

Zoran M. Radišić

Ctec pri Srpskoj Pravoslavnoj Crkvi Svetog Save u Wakefieldu, MA Brandeis University Biology Department U.S.A.

p.s.

Interesuje me koliko ima živih rimokatoličkih manastira/samostana po Vojvodini? Ja jedino znam za franjevački samostan u Zemunu i Manastir u Baču. Da li biste mogli da me uputite na dobar izvor informacija o rimokatoličkom monaštvu u Vojvodini? Hvala.

INSTITUTUM THEOLOGICO-CATECHETICUM - SUBOTICA TEOLOŠKO-KATEHETSKI INSTITUT - SUBOTICA TEOLÓGIAI-KATEKÉTIKAI INTÉZET - SZABADKA

Rektor Teološko-katehetskog instituta Subotičke biskupije raspisuje

NATJEČAJ

za upis na studij na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije.

Studij na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije traje četiri godine i na razini je visoke spreme.

Predavanja i seminari se održavaju vikendima (subotama i nedjeljama), a po završetku studija stječe se stručni naziv diplomiranog katehete koji omogućuje kandidatima predavanje vjerske nastave u osnovnim i srednjim školama.

Natjecati se mogu kandidati koji imaju srednju školu, a upisati oni koji polože prijemni ispit.

Prijavljeni kandidati će nakon jednog tjedna pripreme koja će se održati od 1. do 6. srpnja 2002. godine polagati prijemni ispit iz temelja vjere, hrvatskog jezika i književnosti i metodologije znanstveno-istraživačkog rada.

Priprema će se organizirati u Domus pacis (25 km od Subotice prema Horgošu). Priprema za kandidate bit će besplatna, dok troškove smještaja, ishrane, priručnika (knjiga) i putne troškove snosi sam kandidat.

Tijekom studija na Teološko-katehetskom institutu kandidat će imati sljedeće predmete:

Uvod u Stari zavjet, Egzegeza Staroga zavjeta, Uvod u Novi zavjet, Egzegeza Novoga zavjeta, Biblijska arheologija, Katehetika, Dogmatika, Moralno bogoslovlje, Fundamentalna teologija, Opća povijest Crkve, Nacionalna povijest Crkve, Patrologija, Duhovno bogoslovlje, Pastoralno bogoslovlje, Liturgika, Sakralna umjetnost, Crkvena glazba, Crkveno pravo, Župna administracija, Teologija ekumenizma, Povijest filozofije, Psihologija religije, Psihologija, Pedagogija, Didaktika, Sociologija i Mas-mediji i komunikacije.

Prijave s dokumentacijom molimo slati na sljedeću adresu:

TEOLOŠKO-KATEHETSKI INSTITUT
(Prorektor Andrija Kopilović)
24106 Subotica
Starine Novaka 58
Tel i fax: 024-566-546
E-mail: tki@tippnet.co.yu

BREZIMENI

Ne uskrati dobročinstva potrebitim, kad god to možeš učiniti. (Izr 3,27)

Održavanje crkve

Crkve su nam iznutra ulipčane vitražima, slikama, kipovima i koječim drugim koje su njim kadgod darivali dobročinitelji. Nažalost, župe su većinom siromašne što se najbolje vidi po spoljašnjem izgledu crkava kojima triba temeljna spoljašnja, pa i unutrašnja obnova. Ko na priliku, samo župnici znadu kako uspijaju stvoriti novce za opravku oštećenog crkvenog krova ili da otklone kaku drugu nedaću.

Malko je bolje stanje u unutrašnjosti crkava koje su uredne i čiste da njim se nema šta zabavit. Tušta ljudi misli da to tako mora biti, na to su naviknuti, pa se i ne pitaju ko se stara o takom izgledu crkava i prostora oko nji, iako znadu da to ne mogu stigniti da urade sakrištijan ili časne sestre, jel u nikim župama ne stoluju. A crkve su iznutra ipak uredne.

Na pitanje ko se o tom stara jevo odgovora: to je briga ko zna koliko čeljadi. Zato jel ji ima tušta, imena njim se ne spominju obaško, nit oni to žele, zato je možda najpravednije zajedno ji nazvat **brezimeni**. Ne, nisu oni brezimeni, svaki od nji ima lično ime, možda: Marija, Ana, Kata... ili Stipan, Pere, Marko i tako redom, imaju oni i prizime, a koliko je dugačak njev spisak to zna samo dragi Bog, kako su znali kazati naši stari.. Njevo se ime javno skoro nikad ne spominje, pokatkad ji plebanoš s ambona pofali kad je s njevom dragocinom pomoći zadovoljno otpravio koju crkvenu svečanost ili velik blagdan.

Brezimena čeljad su uvijek spremna, ko zapeta puška, da naspram znanja i mogućnosti kad zatriba pomognu crkvi. Kako je od više župa i njevi dekanata sastavljena biskupija i tako redom do samog vrva Crkve, **brezimeni** itekako neprocinjivim doprinosima pomažu zvaničnicima njezin opstanak.

U korizmi se virnici odricanjima i molitvama Križnog puta iznova podsjećaju na Isusove posljednje sate zemaljskog života, prija neg se žrtvovo za spas čovičanstva. Spominjanje na tu žrtvu podsća nas da se sitimo i toliko **brezimeni** čeljadi, koji se staraju da u njevoj crkvi sve bude na svom mjestu, da izgledom zavrde pofalu očiju virnika i drugi namirnika. Ko na priliku, malo ljudi znadu koliko su **brezimeni** proveli vremena dok nisu doneli, namistili i okitili božićne grane na oltaru, da izgledom ulipčaju doživljaj tog radosnog blagdana. Posli su sve to raspemili takoreć nevidljivo i takom ređanju nikad kraja. **Brezimenima** nije teško da (u)rade bilo koji posao jel ga rade s ljubavlju za crkvu, za svoju crkvu, kojoj darivaju sebe, baš onako kako je to napisano u uvodnoj mudrosti. Tako oni ispovidaju kripost darivanja za Onog koji njim je toliko puta uslišio molitvu. Njima se učinak ne plaća, nit računaju na novce ili bilo kaku zafalu za svoje dobročinstvo. Oni sebe darivaju misto virnika koji to ne mogu ili rad bilo čeg ne sudiluju u tom poslu.

Ko nikom drugom **brezimenima** je stalo da njeva crkva bude dičnog izgleda, njima na radost i na slavu Božju.

Poznat dobročinitelj

Iako ritko, al tu i tamo mož čuti kako se neki dobročinitelj fali čim je i s koliko pomogo Crkvi. Samofalisani ima od kad je svita i vika, a naši su stari njevo ponašanje često spominjali izrekom: Falite se usta moja, dok vas ne polupam. Zato je darivanje potribitom iskreno onda kad ga dobročinitelj daje od srca, iako se i on katkad upita koliko je njegovo dobročinstvo srazmirno njegovoj moći. Ovako je svaćanje nasliđe iz Isusovog nauka učenicima o udovičinom daru kojeg su evanđelisti zabilježili: *Sjedne prema blagajni i stane promatrati kako svijet ubacuje bakreni novac u blagajnu. Mnogi su bogataši ubacivali mnogo. Dođe jedna siromašna udovica i ubaci dvije leptre, to jest jednu četvrtinu asa. Tada Isus pozva k sebi svoje učenike te im reče: "Zaista, kažem vam, ova je siromašna udovica ubacila više nego svi drugi koji su ubacivali u blagajnu. Jer svi ubaciše od svoga viška, a ona od svoje neimaštine: ubacila je sve što je imala, sve svoje uzdržavanje"* (Mk 12,41-44 ili Lk 21,1-4).

Dobročinstvo Crkvi nije ovako svatio jedan čovik kad se onomad prid više **brezimeni** brez povoda na sva usta falio

čime je darivo crkvu. Vridan je i njegov dar, ali pripovida mi jedan od nazočni **brezimeni** da njim je bilo mrsko tako samofalisanje, zgleдали su ga ko čovika. Izgleda da dotični nije čuo ili ubardo kad je svećenik pridičio o spomenutoj pripodobi, nit je nju pročitao. Tako je ispalilo da je taj "dobročinitelj" darivo crkvu da se tim diči, a to mudrost ovako osuđuje: "Mrska je žrtva opakih, osobito kad se požudno prinosi" (Izr 21,27).

Tako štogod nikad neće izustiti **brezimeni**. Oni Crkvu darivaju najvećim ljudskim darom - darivaju sebe - jel su bogati dilom ljubavi i darežljivi su i tako zafaljuju Gospodinu jel je prema njima milostiv i milosrdan.

Potribe crkve

Naše župne crkve žive najviše od pomoći svoji virnika, koja je su naspram skromni novčani moći virnika. Zato s vremena na vreme kupe milodare za potrebite, redovnici ne očekuju dar od svakog, to pripuštaju savisti i mogućnosti virnika. Kad redovnici mole pomoć crkvi, niko od nji ne pribaciva virnicima šta sve čine za njevu duševnu dobrobit, već ističu da za drugog rade na slavu Božju.

Kad je već rič o darivanju crkvi, čeljad pokazuju svoje pravo lice darom u lemoziji. Kad je broje, u njoj nađu svakake novce: stranske, nevažee, vridne, pa i krupne. Kroz ovo darivanje darovatelj pokazuje svoj odnos naspram crkve, koja najvećim dilom živi iz lemozije i milostinja. Ko je bliže vatre taj se mož uviriti koliko Crkva pomaže potrebite, jel se o tom na glas ne pripovida, pa toliki darovatelji većinom znaju da njev milodar nije naminjen redovnicima, već opstanku crkvene zajednice.

Potribu pomaganja potiče radost darivanja koju mož i ovako svatiti: Neka svatko dadne kako je srcem odlučio, a ne sa žalošću i na silu, jer "Bog ljubi vesela darivaoca" (2 Kor 9,7).

Alojzije Stantić

Jezični red u subotičkoj stolnoj bazilici svete Terezije Avilske (III)

Red misa u 20. stoljeću

U običajniku župe svete Terezije koji je 15. listopada 1948. godine odobrio biskup **Lajčo Budanović**, nalazimo između ostalog i raspored svetih misa. Tada su se radnim danom svete mise služile u svaki puni sat od 6 do 10 sati. Nedjeljom i na svetkovine se valjalo pridržavati nedjeljnoga jezičnoga reda. U 10 sati je bila sveta misa "s asistencijom". Sveta misa se slavila na latinskom jeziku. Nedjeljom i svetkovinom se čitalo evanđelje i na narodnom jeziku. Nedjeljom i blagdanom su se čitali i ženidbeni oglasi. Evo nedjeljnog reda misa iz 1948. godine: u 6 sati je bila "tiha sveta misa" s hrvatskim pjevanjem. Zatim je slijedila u 7 sati tiha sveta misa s mađarskim pjevanjem. U 8 sati je bila pjevana sveta misa na mađarskom jeziku. Na toj se svetoj misi i propovijedalo. U 9 sati se služila tiha sveta misa za đake, a pjevalo se hrvatski. U 10 sati je bila pjevana sveta misa s hrvatskim pjevanjem. I na toj se svetoj misi propovijedalo. U 11 sati je bila tiha misa bez pjevanja. Prije Drugog vatikanskog sabora se nije propovijedalo na svakoj nedjeljnoj svetoj misi. Kad je uvedena večernja sveta misa nedjeljom, u bazilici je svake nedjelje bilo po sedam svetih misa. Tihom svetom misom se zvala sveta misa u kojoj je svećenik posve tiho, za vjernike nečujno čitao sve dijelove svete mise. Za to su vrijeme vjernici obavljali svoje privatne molitve ili su čitali takozvane misne molitve iz svojih molitvenika. Malo je bilo vjernika koji su imali mali misal sa službenim liturgijskim tekstovima da tako mogu pratiti bogoslužje. Godine 1942. se nedjeljom propovijedalo samo u 8 sati mađarski i u 10 sati hrvatski. Iako se nije propovijedalo, evanđelje se čitalo i na narodnom jeziku na svetoj misi u 6 i u 7 sati. Na nezapovijedane blagdane: drugi dan Božića, Uskrsa, Duhova, te na Svijećnicu, Blagovijest i Malu Gospu svete mise su se služile kao radnim danom i nije se propovijedalo, niti se čitalo evanđelje na narodnom jeziku, niti su se čitali ženidbeni oglasi. Jezični red je bio kao prethodne nedjelje.

Zbog vrlo malog broja vjernika sveta misa nedjeljom i radnim danom u 6 sati je dopuštenjem biskupskog ordinarijata dokinuta 1995. godine.

Radni dan u bazilici

Radnim danom su se obvezatno morale odslužiti svete mise u 6 i u 10 sati. Prva se sveta misa svaki dan služila "u boji dana" s pjevanjem do pretvorbe na jednom i od pretvorbe na drugom jeziku, prema dnevnom jezičnom redu. Ponedjeljkom, srijedom i petkom je pjevanje na svetoj misi započimalo hrvatski, a utorkom, četvrtkom i subotom mađarski. U ljetno vrijeme (od Jurjeva do Miholja) prva misa je počinjala u 6 sati, od Miholja do 31. listopada u 6,30, te od 2. studenog do svetkovine svetoga Josipa isključivo u 7 sati. Od blagdana svetog Josipa do Jurjeva prva sveta misa se služila u 6,30 sati. Kad je uvedena večernja sveta misa, više se radnim danom nije služila sveta misa u 10 sati. Zornice su se služile u 6 sati prema dnevnom jezičnom redu. Na kraju zornice se molio Anđeo Gospodnji na jeziku dana. Sveta misa u 10 sati mogla je biti po nakani i želji darovatelja. Kako na prvoj, tako i na drugoj svetoj misi svirale su orgulje i pjevalo se. Ako u 10 nije bilo primljene nakane, misa se služila istim redom kao i jutarnja sveta misa.

Božić

Božićne svete mise su počinjale ponoćkom. Ponoćka je bila svečana "s asistencijom" sa samo hrvatskim pjevanjem. Tek od 1958. godine, za župnika i biskupa **Matije Zvekanovića**, uvedena je još jedna ponoćka - na mađarskom jeziku. Ta je ponoćka započinjala u 23 sata. U knjizi oglasa čitamo: "za vrijeme ponoćki nema svete pričesti. Između dvije ponoćke se pred jaslucama čita evanđelje na oba jezika". Ponoćke su u ta vremena služili kapelani. Na samu svetkovinu Božića u 5 sati je bila pastirska pjevana sveta misa na hrvatskom, u 6 pastirska s pjevanjem na mađarskom jeziku. Na tim misama se čitalo evanđelje i na narodnom jeziku. U 7 je bila tiha misa s mađarskim pjevanjem. U 8 pje-

vana sveta misa i propovijed na mađarskom jeziku. Tu je svetu misu obično služio biskup i kad je bio župnik i kasnije, kad je župu povjerio svećenicima. U vrijeme biskupa Zvekanovića ta je misa bila "s asistencijom", a služio ju je bez mitre i štapa. Od vremena biskupa **Ivana dr. Pénzesa** ta se misa služi kao pontifikalna. U 9 se služila tiha sveta misa. U 10 je bila pjevana sveta misa "s asistencijom" i propovijed na hrvatskom jeziku. U vrijeme biskupa Zvekanovića samo je ta božićna sveta misa bila pontifikalna. Posljednja sveta misa se služila u 11 sati i bila je tiha bez pjevanja.

Večernja sveta misa

Od šezdesetih godina uvedena je radnim danom, pa tako i nedjeljom još i večernja sveta misa u 18 (zimi), odnosno u 19 sati (ljeti). Na Silvestrovo su se svete mise služile kao radnim danom. U 10 sati je bila svečana sveta misa "s asistencijom" i propovijed na mađarskom jeziku. Pobožnost poslije svete mise sa zahvalnicom bila je također na mađarskom jeziku. U 17 sati je bila zahvalnost na kraju godine na hrvatskom jeziku: propovijed, litanije svih svetih, zahvalna molitva, zahvalnica i euharistijski blagoslov. Od kako su uvedene večernje svete mise, zahvalnica na kraju godine počinje svetom misom. Dok se vrijeme zahvalnice na hrvatskom jeziku nikada nije mijenjalo, zahvalnica na mađarskom jeziku je bivala u 8 sati, ako je Silvestrovo padalo na nedjelju. Slavila se čak i radnim danom u 8 sati. Istom od 1993. godine se slavi u 9 sati. Možda zbog prijedopnevnog vremena, ta je zahvalnica slabo posjećena.

(nastavlja se)

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI, USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

24224 Stari Žednik
Zmaj Jovina 12

"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac

dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od 1996. god. NE MORATE SVE SAMI POVEZUJE NAS POVJERENJE!

Tel: 024/ 787-288

Uređuje: s. Blaženka Rudić

ČOVJEK BEZ ZVANJA

Možda se sve češće pitamo: Zašto su mladi danas tako neodlučni pred životom? Zašto ne vide smisla? Zašto ne nalaze svoj put? Zašto se teško i sve kasnije odlučuju na trajne veze kao što su brak i obitelj? Zašto nedostaje njihova inicijativa u društvenim i crkvenim događanjima?

Sigurno je da mladi štošta vide od odraslih. Pa se opet pitamo: Kakav je svijet odraslih? Koje su njihove vrednote i svetinje? Imaju li ideala za koje su spremni živjeti i umrijeti?

Sigurno je da se ova dva svijeta prožimaju. I mladi i odrasli pozvani su otkriti divne planove Božje o svom životu. Samo tada život može zadobiti novi smisao. Pokušat ćemo to otkrivati na ovim stranicama oslanjajući se na dokument Papinskog djela za crkvena zvanja *Nova zvanja za novu Europu*. Dokument je rezultat Kongresa o svećeničkim zvanjima i o zvanjima posvećena života u Europi, održanog u Rimu 1997. godine, a u hrvatskom prijevodu se pojavio 2000. godine. Dokument donosi stanje zvanja u Europi, zatim pojašnjava teologiju zvanja (svako zvanje ima svoju utemeljenost u Božjem pozivu), predstavlja pastoral zvanja (brigu Crkve za poticanje zvanja) i konačno odgoj zvanja, od njegovog prepoznavanja do sazrijevanja. To se odnosi na zvanja koja su već tradicionalna u Crkvi, ali to je i poziv na otkrivanje novih, neuobičajenih, posebno među vjernicima laicima.

Odnos prema životu

Kad mladi danas, a pod utjecajem općeg mišljenja, stvaraju neke planove za budućnost, uglavnom se oni svode na izbor nekog zanimanja, materijalnu sigurnost i osjetno-osjećajno udovoljavanje. To je odabiranje bez otvaranja Tajni iz koje smo rođeni, bez oslanjanja na Vječnost u koju uviremo. Život se shvaća i živi kao privatna svojina, a ne kao dar. Stoga često nedostaje odgovornost prema životu, svojem i drugih, koji treba u drugima roditi. Traži se maksimalna sloboda u raspolaganju životom. Stoga se čovjek često nađe zapleten u vlastite konce kojima nije gospodar. Tako se stvara jedan mentalitet i kultura koja guši Božji san o čo-

vjeku, koja oduzima čovjeku pravi smisao života i koja se može nazvati ...

... kultura protivna zvanju

"Pluralistička i složena kultura ima tendenciju stvarati mlade s nedovršenim i slabičkim identitetom sa susljednom slabom neodlučnošću u izboru zvanja. Mnogi mladi nemaju ni 'osnovnu gramatiku' egzistencije, oni su nomadi: lutanaju bez zaustavljanja na zemljopisnoj, afektivnoj, kulturalnoj, religioznoj ravni, oni 'iskušavaju'! Usred velikog mnoštva i različitosti informacija, ali sa siromašnom formacijom (izgrađenošću ličnosti), izgledaju izgubljeni s malo preporuka i rijetkim preporučiteljima. Zbog toga se boje svoje budućnosti, tjeskobni su pred konačnim obvezama i pitaju se o svom bitku. Ako s jedne strane traže autonomiju i neovisnost po svaku cijenu, s druge strane, kao pribježištu, skloni su velikoj ovisnosti o društveno-kulturalnom okružju i traženju trenutačnoga zadovoljenja osjetila: od onoga: 'dobro mi je', 'osjećam se dobro' do afektivnog svijeta koji im je po mjeri."

"Beskrajna je žalost susresti mlade, po sebi inteligentne i sposobne, u kojima izgleda da je ugušena volja za životom, za vjerovanjem u nešto, za težnjom prema velikim ciljevima, za nadom u svijet koji može postati boljim zahvaljujući i njihovim naporima. To su mladi koji izgleda da se osjećaju suvišnima u igri i drami života, kojega su se gotovo odrekli, izgubljeni duž putova prekinutih i priljubljenih najnižoj razini životne napeposti. Bez zvanja, ali i bez budućnosti ili s budućnošću koja će, u najboljem slučaju biti preslik sadašnjosti."

Tako se može opisati stanje mladih u Europi danas. No, istina je da premalo poticaja dolazi od odraslih, a također je malo inicijativa i projekata koje nudi Crkva. To se također ističe u ovom dokumentu: "Mladi često ne vide u Crkvi objekat svoga traganja i mjesto odgovora na svoja pitanja i očekivanja. Ističe se da nije problem Bog, nego Crkva. Crkva je svjesna poteškoća u komunikaciji s mladima, nedostatka pravih pastoralnih projekata... U mnogih mladih postoji strah da će neko iskustvo u Crkvi ograničiti njihovu slobodu."

Ipak, ima nade

Europa je u previranju, vrijednosti su poljuljane, društvo je etički bezlično. Stoga je još jasniji poziv na ujedinjenje snaga koje se kriju u mladima i koje nisu sasvim ugasle. Mladi, iako lutaju kao izgubljeni nisu razočarani, svjesni su potrebe spasenja, premda ne znaju gdje ga tražiti. "Imaju nostalgiju za slobodom, tragaju za istinom i duhovnošću, žele izraziti vlastitu originalnost, traže prijateljstvo i uzajamnost. Žele izgraditi novo društvo utemeljeno na vrijednostima kao što su mir, pravednost, poštivanje okoliša, uvažavanje različitosti, solidarnost, volonterstvo i jednako dostojanstvo žene."

Želja Crkve je pomoći mladima u prepoznavanju života kao dara i u otkrivanju vlastitog puta u Božjem planu. O pozivu i zvanju u sljedećem broju pod naslovom: Poziv - Božji san o čovjeku.

**Neću da moji dani proteku
Mračni u tihu lijuć se rijeku
Vječnosti.**

**Putove moje pjesan nek prati
Orla, što s plamenim suncem se brati,
Kuda koracam
Hoću da bacam
Snopove zlatne svjetlosti.**

Jeronim Komer

Citati u tekstu iz dokumenta
Nova zvanja za novu Europu,
Zagreb, KS, 2000.

Kafana - "Duka"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Nedjeljom:

"BUNJEVAČKA UŽNA"

Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom od 12 - 16
ponedjeljkom zatvoreno

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

URNA

Trg žrtava fašizma 1

Telefon: (024) 554-848, 25-109

Prodaja pogrebne opreme, prijevoz i ceremonijal sahrane
dajemo i na odloženo plaćanje - po dogovoru

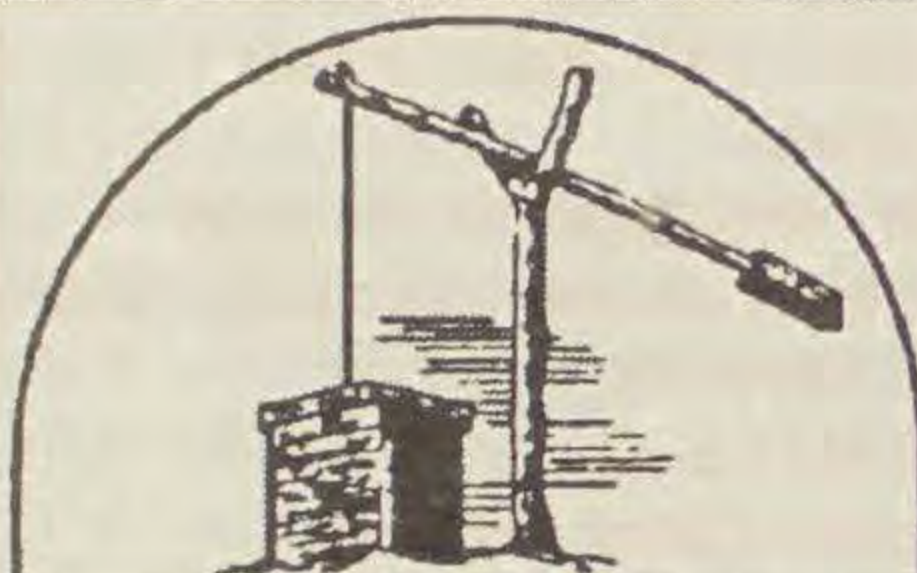
DEŽURSTVO: svih 24 sata; tel: 558-011 non-stop

Vremena
su teška.
Svaka pomoć
nam je
dobro došla.
Unaprijed
hvala svakom
darovatelju.

**DOBITNIK ZLATNOG KLJUČA NA
38. MEĐUNARODNOM SAJMU
NAMEŠTAJA U BEOGRADU**

P.T.P. "BANE" 24000 Subotica, Batinska 34,
Telefon: 24 561 187, Telefon faks: 24 561 186,
e-mail: bane@tippnet.co.yu

SALAŠ

ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax:024/553-567

Fideks

Trgovinsko preduzeće na veliko i malo, uvoz i posredništvo

Prčić Marinko

24000 SUBOTICA
Huga Badalića 12

Tel./fax: 024/553-809
Tel.stan: 024/556-281
Mobilni: 064 113 39 59

Možete nam pisati i na E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 - 13 sati
poslijepodne: terenski rad

Subotica, Ptujaska 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

INTERNET

WWW.
TippNet
.co.yu

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024)555-765 Braće Jugovića br. 5. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

Čitajte nas
na WEB strani
www.tippnet.co.yu/ZVONIK

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadordev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 753-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

DA LI JE ISUS MOGAO SPASITI SVIJET BEZ PATNJE?

Nalazimo se u korizmi. Svaki dan obavljam pobožnost Križnog puta, ali me stalno uznemirava pitanje da li je Isus morao baš toliko patiti. A što je s patnjom nevinih? Čini mi se da je u Starom zavjetu ona znak Božje kazne, a što je u Novom zavjetu? Bit ću zahvalna ako bar malo svjetla unesete u ovu moju muku.

T. K., Sombor

Postavljeno pitanje je jedno od najtežih pitanja koje može postaviti čovjek. Njega su postavili najveći umnici ovoga svijeta. Njega su postavili biblijski pisci. Njega postavlja i filozofija i teologija kao i najobičniji čovjek jer je postojanje patnje egzistencijalno pitanje čovjeka a naći smisao patnje bilo bi egzistencijalno rješenje svih čovjekovih problema. Stoga Vas već u početku moram upozoriti da ću na njega moći odgovoriti samo ponizno, skromno i s najpoštenijom željom da razmišljanja tako podijelimo te nam ona budu utjeha na putu prema svjetlosti u kojoj Bog smisao patnje objavljuje izabranima. Za većinu ljudi patnja će još dugo biti samo tjeskobno pitanje.

Kada gledamo Sveto pismo koje već u svojim prvim recima dodiruje ovaj problem, onda na samom početku uočavamo dva izvještaja o stvaranju. Naime, poznato je da su prva poglavlja Knjige postanka sročena u današnji oblik iz nekoliko biblijskih predaja. Jedan izvor će razlog patnje naći u samoj činjenici da je čovjek, kao i sva stvorena bića, po naravi prolazan - glib zemaljski, prah. Prema tome, doživljava sudbinu trošenja i nestajanja pa i same prolaznosti kao svojevrсни izvor osjećaja patnje. Drugi izvor razlog patnje vidi u činjenici da je čovjek u jednom času svoje povijesti, doduše u času kušnje, izabrao grijeh i okrenuo se od Boga, izvora svakoga dobra i s tim grijehom, kojega teologija naziva istočnim ili bolje izvornim, prvi je čovjek uvalio sebe i sve svoje potomke u

grijeh, patnju i smrt. Taj drugi izvor će se protegnuti kroz mnoge knjige Staroga zavjeta i ta će logika prijeći i u Novi zavjet, napose kod apostola Pavla. Kad govori o teologiji smrti, Pavao će direktno povezati grijeh prvoga čovjeka sa smrću svih ljudi. Dapače, i Kristovu smrt. Ali će njegovo uskrsnuće biti razlogom nastajanja novoga čovjeka koji je onda patnjom i otkupljen. Ne možemo zanijekati da u knjigama Staroga zavjeta često susrećemo izričaje koji izravno navode grešnost, neposlušnost kao uzročnika patnje i kazne pravednoga Boga. Niti smijemo niti možemo zanijekati činjenicu da su te dvije stvarnosti u suodnosu. Bog doista kažnjava grijeh. Međutim, smijemo u tu činjenicu poniznom vjerom prodrijeti tako što ćemo pokušati razumjeti da Bog u patnji kao kazni ne "uživa", nego patnjom liječi. S druge strane, patnja ili, ako hoćete kazna, je najviše u tome što grešna, ogrezla i tvrdokorna grešnika Bog konačno prepušta njemu samomu, što je najveći izvor patnje. Naime, biti od Boga i za Boga stvoren a živjeti bez Boga - to je najveća patnja. Iz ovoga razmišljanja je dakle jasno da Bog nije tvorac patnje. Da su patnja i smrt posljedica grijeha, odlaska od Boga, iz njegove blizine. Smjeli bismo prema tome ustvrditi da Bog nije zamislio svijet u kojem bi vladala patnja i smrt. Zato i piše u Bibliji da Bog nije stvorio patnju i smrt a mjesto života prvoga čovjeka naziva "raj zemaljski". Međutim, glede Vašeg pitanja o patnji u Starom zavjetu valja priznati da ima puno mjesta koja idu u prilog onomu što Vi tvrdite, ali je također važno reći da je Novi zavjet ispunjenje Staroga. Novi zavjet je toliko nov da je Stari jednostavno prestao.

U Novom zavjetu najveća, "zaprepašujuća" novost je činjenica da je Bog u taj svijet poslao i svoga Jedino-rođenoga Sina - drugu božansku osobu. Tako Bog nije dokinuo patnju, nego je u nju ušao. Apostol Pavao će reći neshvatljivu riječ - da je Bog Isusa Krista učinio "grijehom" za sve nas. To zapravo znači da je Isus Krist poslušnošću nebeskom Ocu preuzeo na sebe sve grijehe svijeta i sve posljedice grijeha, a to znači i patnju, prolaznost i smrt i sve to ponio na drvo križa "ponizivši samoga sebe do smrti i to smrti na križu". No, Bog ga je u uskrsnuću, zbog toga, uzvisio iznad svega stvorenoga i, kako kaže isti apostol, "dao mu ime iznad svakog imena" i tako, zapravo, u Kristu stvorio novoga čovjeka koji je otkupljen. Smijemo, dakle, razmišljati ovako: Bog je zasigurno patnju mogao uništiti. Bog ju je mogao ne dopustiti. Ali Kristovom patnjom Bog je stvorio novoga čovjeka i novo čovječanstvo u kojem je patnja postala znakom i dokazom ljubavi toga "novoga čovjeka" i prema Bogu i prema čovjeku pa je tako sama patnja otkupljena i posvećena te je od znaka prokletstva postala znakom spasenja. To je najdramatskija i najveća novost sadržana u Novom zavjetu. Patnjom se rađa novo čovječanstvo koje ne plaća nikakvu kaznu nego izgrađuje novi svijet koji je posvećen i ugrađen u Kristovu patnju, a onda i u našu. U tom smislu su i patnje svih nevinih, i znane i neznane, u Božjem planu jedna velika, čudesna i neshvatljiva poema ljubavi kojom je on u Kristu ljubio nas i kojom mi po Kristu ljubimo njega i braću. Eto, tako, mucajući, ipak, odgovaram na Vaše pitanje: Crkva i vjernici duboko uronjeni u otajstvo poruke Božje riječi ovako vide i doživljavaju problem patnje.

Mr. Andrija Kopilović

AGROCOM
POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA
TRGOVINA NA VELIKO I MALO

Mr. RUŽA PETRINA
direktor

24214 TAVANKUT
Marka Oreškovića 3/1
Tel.: 024/767-477
Tel./fax: 024/767-426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559-025

Sv. Juraj - Subotica

DEVETNICA BOŽANSKOM MILOSRĐU

počinje na Veliki petak u 17 sati

Župa Presvetog Trojstva - Sombor

TRADICIONALNA USKRŠNJA IZLOŽBA

pod nazivom "Prepoznaše ga u lomljenju kruha"

otvorenje na Uskrs

izložba se može pogledati od 9-12 i 17-19

Kalvarija - Subotica

Križni put za djecu 17. 03. 2002.

u 15 sati na hrvatskom, u 16 na mađarskom jeziku

Cvjetnica - Križni put za sve

u 15 sati na hrvatskom, u 16 sati na mađarskom jeziku

Veliki petak - Križni put

u 9 sati na mađarskom, u 10 sati na hrvatskom jeziku

KATOLIČKA SESTRA

U SLUŽBI ONIH KOJIMA SU USKRAĆENE ŠANSE!

MOŽDA JE TO I VAŠ ŽIVOTNI PUT?

Ako osjećate sklonost prema duhovnom životu;
ako ste kada pomišljali na redovnički život posvećen služenju bližnjima kao oblik života koji je izazov za Vas;
ako biste se rado priključili zajednici u čijoj preobrazbi možete aktivno sudjelovati,
ako imate između 20 i 40 godina života,
ako niste udavani;
ako ste završili barem srednju školu te želite provjeriti svoje predodžbe u susretu s jednom konkretnom redovničkom zajednicom ili doći do veće jasnoće o tome koji je Vaš životni put

mi Sestre Naše Gospe

pozivamo Vas na susret koji Vam može u tome pomoći.

Susret (u obliku molitve, promišljanja, razgovora i kreativnog izražavanja) održat će se u subotu, 13. travnja 2002. od 10 do 18 sati u našem samostanu u Remetama, Bukovačka 316, 10000 Zagreb. Voditelj susreta je team sestara.

Troškove snosi zajednica.

Potrebno je prijaviti se pismeno najmanje sedam dana unaprijed na adresu:

s. Thea Filipović, Bukovačka 316, 10000 Zagreb.

Možete se prijaviti i faxom na broj: 99 3851 24 45 800 ili na e-mail adresu:

druzba-sestara-nase-gospe@zg.hinet.hr.

Iskreno se radujemo Vašem interesu i Vašem dolasku!

Na prijavi treba navesti: ime, prezime, adresu, dob, zanimanje, završenu stručnu spremu ili njezin dio.

UMRO KARDINAL FRANJO KUHARIĆ

U ponedjeljak, 11. ožujka 2002. godine u ranim jutarnjim satima Gospodin je s ovoga svijeta pozvao k sebi uzoritog g. FRANJU kardinala KUHARIĆA. Kardinal Kuharić bio je veliki prijatelj bačkih Hrvata. Puno puta nas je pohodio, ohrabrio, učio, poticao... Molimo da ga Uskrsli Gospodin pridruži svojoj slavi.

Kardinal Kuharić pokopan je u četvrtak, 14. ožujka u zagrebačkoj katedrali.

Opširnije o ovom tužnom događaju pisat ćemo u sljedećem broju.

Hvala Ti, Gospodine, što si ga podario Crkvi u Hrvata. Pridruži ga anđelima i svetima u nebu! /A. A./

In memoriam

MARGA NOVAKOVIĆ (1923-2002)

U Subotici je 14. veljače 2002. godine, poslije duge i teške bolesti, preminula uzorna vjernica i patnica Marga Novaković. Ona je u zajedništvu ljubavi sa svojim mužem Nikolom rodila četiri sina, od kojih je najmlađi Lazar, svećenik Subotičke biskupije.

Živjela je skrovitim životom domaćice, ali je svoj život protkala dubokom vjerom, uzornim kršćanskim životom i nadasve strpljivim nošenjem svoga životnoga križa. Naime, od 1976. godine uslijed teške šećerne bolesti, dva puta dnevno odlazila je u ambulantu primiti inzulin. Kad god je crkva sv. Roka, pored koje je išla do ambulante, bila otvorena, navratila je u nju - prije injekcije i poslije injekcije - da uz medicinsku okrepu tijela okrijepi dušu u susretu s Gospodinom. Redovito je liječila svoje slabosti sakramentom sv. Ispovijedi i crpila snagu za svakodnevni život u trpljenju u sakramentu sv. Pričesti. Krunica joj je bila stalno u ruci. Od prve pričesti bila je član Kruničarskog društva svoje župe.

Par dana prije svoje smrti poželjela je još jednom okrijepiti se sv. sakramentima te je pozvala župnika i u punoj svijesti, okružena svojim najbližima, ispovjedila se, primila sakrament bolesničkog pomazanja te sv. Pričest. Ubrzo zatim pala je u komu i preminula.

Sprovodne obrede iz kapele sv. Ane na subotičkom "Kerskom grobu", u nazočnosti 15 svećenika, brojne rodbine, prijatelja i znanaca te župljana župe sv. Roka, predvodio je subotički biskup mons. Ivan Péntzes, a prigodnu propovijed održao je domaći župnik Andrija Anišić.

Sv. misa zadušnica na šest tjedana za ovu pokojnicu bit će 7. travnja 2002. godine u 17 sati, u crkvi sv. Roka u Subotici.

Milu pokojnicu oplakuju i s ljubavlju je se sjećaju u svojim molitvama, njezini najmiliji:

Sinovi Marko sa suprugom Jovankom; Ivo sa suprugom Mandom, Josip i vlč. Lazar. Sestra Ruža te unučad: Damir, Sandra, Vesna i Ivana.

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, mr. Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, s. Silvana Milan, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, Alojzije Stantić, Branko Vaci; Uredništvo stranica mladih: Ljubica Crnković, Igor Čeliković, Biserka Jaramazović, Marina Kujundžić, Ivana Lazić, Dijana Šarčević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Stamparija "PRINTEX", Stipe Grgića 58, Subotica, Tel.: 024/554-435.

Otvaranje središnje zgrade Caritas-a Subotičke biskupije

ALELUJA!

**Od Zvonika
do Zvonika u boji**

ALELUJA!

Otvaranje Caritas-ovog kluba u Subotici

Molitveni Dan žena u Novom Sadu

Svim čitateljima i dobročiniteljima "Zvonika" želimo Sretan Uskrs i obilje mira i radosti od uskrslog Gospodina!

Kardinal Martini u Beogradu i Novom Sadu

13. - 16.

II.

2002.

Otvaranje
"Katoličkog centra
za medije"
u Beogradu, Krunska 17.

U Sabornoj crkvi u Novom Sadu

Foto: Tadej Vojnović

Episkop bački, Irinej dao je svoj križ Kardinalu
da blagoslovi okupljeni narod Božji

Pješice od Saborne crkve do "Katedrale"

Svečani ulazak u crkvu Imena Marijina u Novom Sadu